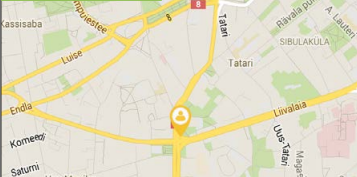

Võrdluses neli Eesti taksoäppi

Kas Jolla telefon teeb sind eriliseks?

Testime tünne, mis teevad tühmi

See on Läti telefon ja see meeldib meile!

Nr 110, juuni 2014 ■ Hind 3.49 €

[digi]

Uus suur Sony Z2: kas see on nüüd parim?

Suur suvine kaameratest

Kuidas 35-eurosest Chromecasti pulgast maksimum võtta?

Kuidas vältida kalliks minevaid äpisiseseid oste?

- iTunes Store
- iBooks Store
- Installing Apps
- Deleting Apps
- In-App Purchases

Sel kuul mängime Broken Sword 5 ja võitleme jälle kitsega

Testime Microsoft Office'it iPadi jaoks

FUJIFILM

X-T1

Usaldusväärne kvaliteet

Fujifilm X-T1 pakub SLR tasemel kasutusmugavust, intuiitseid mehhaanilisi nuppe ja enneolematut töökiirust - ning seda kõike kompaktses keres.

- Reaalajas elektrooniline pildiotsija (viiteaeg 0,005 sek)
- Ülikiire reageerimisaeg (AF kiirus 0,08 sek)
- Ülim täpsus ja kontroll
- Erinevates ilmastikuoludes vastupidav ehitus
- Täiustatud juhtmevabad funktsioonid

FUJIFILM

X-T1

"Kui plaanite osta prosumer tasemel vahetatavate objektiviiduga CSC või DSLR kaamerat, siis peaksite kindlasti ja tõsiselt kaaluma seda uut ning jalustravat Fujifilm X-T1 kaamerat" [Photography Blog](#)

"Tiptasemel SLR stiilis kaamera, millel on suurepärase koostekvaliteet ja kasutusmugavus, klassikaline välimus ning mis teeb suurepäraseid pilte" [ePHOTOzine](#)

"Fujifilm X-T1 kaameras tipnevad 80 aasta jooksul kogunenud oskused ja seda on ka näha. See on üks nendest tulevikku vaatavatest kaameratest, millel on nii süda kui ka hing" [PocketLint](#)

Rohkem infot: fujifilm-xt1.com

www.photopoint.ee

www.fotoluks.ee

TOIMETAJA VEERG

Kuidas teha telefoni?

Henrik Roonemaa

peatoimetaja

Käesolevas [digi] numbris on kahe üpris vastandliku telefoni test: soomlaste Jolla ja lätlaste Just5 Spacer. Üks üritab nutitelefonide turgu kõigutada ühest otsast, teine teisest. Ühel tuleb see välja palju paremini kui teisel, aga praegu tundub, et efekt jääb mõlema puhul üpris väikeseks.

Jolla tahab teha iOSi, Androidi ja Windows Phone'i kõrvale neljandat operatsioonisüsteemi. Milleks seda täpselt vaja on, jääb natuke segaseks ja ega nad ise ka seda õieti põhjendada ei oska, aga neid neljanda võimu otsijaid on tegelikult peale Jolla veel.

Firefox teeb mobiilset operatsioonisüsteemi, samuti näiteks Ubuntu, aga siamaani pole kellelgi mingeid suuri tulemusi ette näidata. Raske on veenda niigi kahjumi piiril opereerivaid suuri telefonitootjaid veel ühte ökosüsteemi toetama ning sama raske on

Just5 Spacer näiteks maksab vaid 139 eurot, aga telefoni on selle raha eest küll ja veel

niigi kolme operatsioonisüsteemiga higestavaid arendajaid veenda oma äppi veel neljandale süsteemile tegema.

Lätlaste Just5 Spacer proovib olla mitte neljas võim, vaid üks paljudest odavate Androidi-telefonide tootjatest. See tundub hetkel palju lihtsam tee turul midagi korda saata, sest Hiinast tuleb viimasel ajal juba nii häid poolfabrikaate, et kui neile oma logo peale panna, saab odava raha eest väga suure asja. Just5 Spacer näiteks maksab vaid 139 eurot, aga telefoni on selle raha eest küll ja veel.

34

See veidra väljanägemisega topsik on ilmastikukindel kõlar muide.

VÄRSKE KRAAM

7 ■ Uudised

UltraPixel kaamera aeg ongi läbi?

10 ■ Värske võrdlus

Kolm üliodavat telefoni

12 ■ Mängu-uudised

Pane kell õigeks

14 ■ Top

10 huvitavat äppi konkursilt „Eesti parim mobiilirakendus 2014“

16 ■ Mida peidab endas...

Microsoft Surface Pro 3?

18 ■ Arvamus

Aken unistuste maale

20 ■ Tulevik / Minevik

Andmetötluse tume tulevik / Maailma esimene pangaautomaat

24 ■ Veiko Tamme imeline maailm

Uus kiibistik, uus emaplaat / MSI Aatomik

JÄRELE PROOVITUD

26 ■ Sony Xperia Z2

Teksad või smart casual?

28 ■ Jolla Jollaphone

Telefon, mis tuleb unustada

30 ■ Microsoft Word, Excel, PowerPoint for iPad

Kontor kolis iPadi

32 ■ Midland XTC400

Veel üks seikluskaamera

34 ■ Soudcast Outcast Junior ja Soundcast Melody

Jäta kõlarid vihma kätte

36 ■ Just5 Spacer

Kus on Eesti imetelefon?

37 ■ Cresyn C740S

Terav, aga see-eest detailne

38 ■ Elektriäpp

Hoia elektrihinnal silm peal

38 ■ Secret

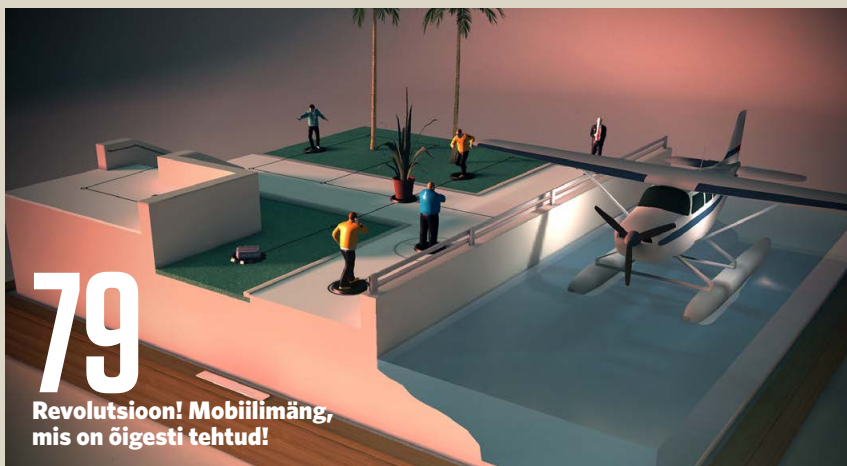
Saladuste Facebook nüüd Eestis

39 ■ World Cup Brazil 2014

Jälgi iga mängu

39 ■ Audiogiid

Telefoniga muuseumi

79

Revolutsioon! Mobiilimäng, mis on õigesti tehtud!

VÖRDLUSTESTID

40 ■ Suur test

Hea foto saladus

52 ■ Väike test

Ja takso tuleb teile!

KUIDAS ...

56 ■ ... Google Drive'iga nutikalt tööd teha

Nagu meie [digi] teeme

57 ■ ... heli paremini kõvemaks panna?

Ohoo, kuidas see veel käia võiks?

58 ■ ... Chromecastiga teler brauseriks muuta?

35 euro eest ainult muide

60 ■ ... äpisiseseid oste vältida?

Sest need maksed on salakavalad

61 ■ ... äppidega IFTTT algoritm teha?

Telefon näpib äppe sinu eest

62 ■ ... nutitelefoniga paremaid pilte teha?

Vanad head fotograafiatõed aitavad

64 ■ ... digitaalselt mängu hankida?

Plaadid on minevik

SELLEST DIGIST TAHAKSIN

Toimetaja Martini valik

Mis?

Jolla telefon

Miks?

See telefon tundub nii halb olema, et äkki oleks sellist omada isegi äge.

Mis leheküljel pikemalt kirjutatakse?

Lk 28

PLAY

66 ■ Broken Sword 5: The Serpent's Curse

Murtud lootused

69 ■ Trials Fusion

Üle kivide ja kändude

70 ■ Bound By Flame

Tule ja jää nukker viis

72 ■ Donkey Kong Donkey: Tropical Freeze

Ei mingit käehoidmist!

73 ■ Yoshi's New Island

Yoshi sündmustevaene elu

74 ■ The Novelist

Pere- ja tööelu ühitamine

75 ■ Child of Light

Lendav printsess

76 ■ Prison Architect (Steam Early Access)

Vangile ei meeldi trellid

78 ■ Stick it to the Man!

Mida mõtleb ärasõõdud kala linna kõhus?

78 ■ Outlast: Whistleblower

Peigmees on uus õudusmängustaar

79 ■ Hitman Go

Stiilne hiilimine väikesel ekraanil

VEEL

80 ■ Ostujuht

Kuidas ma autos taskuhäälingut kuulan

82 ■ Pikk test

Mida toob E3?

VÕITJAD

Hiljuti tehti uuring, kus selgus üllatava faktina, et Hiinas on rohkem mängureid kui USA-s üldse on elanikke. See oli ka meie eelmise kuu küsimuse õige vastus.

Steelseries Rival mängurihve võitis:

■ Kadri Havvandi

Mängude plakatid:

- Janar Velleste
- Gunnar Jõetamm
- Teet Haak
- Anna-Liisa Mägi
- Kevin Kaar
- Matthias Berkin

Auhinnad saab juunikuu jooksul kätte [digi] toimetusest Jõe 9, Tallinn.

Tellijale ajakiri 29% soodsam

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil: levi@presshouse.ee
- veebis aadressil: www.telli.ee

E-arve püsimate lepinguga 2,99 €
Aastatellimus 29 €
Poolaastatellimus 16 €

[digi]

Address: Jõe 9, 10151 Tallinn tel 661 6186 faks 661 6185
e-post digi@presshouse.ee

Toimetused

Peatoimetaja Henrik Roonemaa (henrik.roonemaa@presshouse.ee)
Toimetajad Sven Vahar (sven.vahar@presshouse.ee),
Martin Mets (martin.mets@presshouse.ee)
Kujundaja Holger Vaga (holger@presshouse.ee)

Reklaam

Rauno Salumets (rauno.salumets@presshouse.ee, tel 5333 8989)

Fotod tootjalt, kui ei ole märgitud teisiti.
Väljaandja Presshouse OÜ Trükk AS Printall

© Presshouse OÜ Digi avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitsitud.

- e-posti aadressil digi@presshouse.ee
- aadressil [digi], Jõe 9, Tallinn.

Testige nutikaid kaalusid

Olen teie ajakirja pikaajaline lugeja ja vana-ade ajakirjade kuhi on juba üpriski kõrge. Kuid viimases numbris panin tähele, et rääkivate nutikatest käevõrudest ning sellest tulenevalt võiksite testida ka nutikaale, mis on minu meelest väga head leiutised. Mõned neist suudavad lausa õhukvaliteeti hinnata (CO2 sisaldust), rääkimata andmete edastamisest nutitelefonidesse või tahvelarvutitesse, kust saab vaadata graafikuid ja andmeid kehakaalu muutumise ja veel palju muu kohta. Üks põnevaim toode on Withings WS-50 Smart Body Analyzer, aga kindlasti on turul veel taolisi imekaale. Loodan, et võtate asja uurimise alla. Parimate soovidega, Kaspar

[DIGI] VASTUS: Idee on väga hea ja läks meil ideede faili kohe kirja, tänud!

Olete WP suhtes ülekohtused

Windows Phone testimisel võiksite rohkem tähelepanu pöörata ühilduvusele Microsofti kontoritarkvaraga (Exchange, Lync, Office jne), et testida seda rohkem tööinimese vaatenurgast, mitte aga lihtkasutaja omast, kelle jaoks on miljoni rakenduse olemasolu tähtsam kui miski muu. Te pidevalt toote suureks miinuseks Windows Phone'i puhul just selle asjaolu, et rakendusi on vähe, aga minu lähikonnas pole ükski kasutaja seda kurtnud. Ka ei jookse WP tarkvara suvaliselt kokku nagu Android. Ma pole Windows Phone'i fänn, aga teie arvustused ei ole alati väga objektiivsed, vaid keskenduvad Facebook ja Instagrami kasutamisele. Henri

Klapid summutagu!

Teen ettepaneku teha väike uuring sellises vallas nagu summutavad kõrvaklapid, millel on ka muud funktsioonid, nagu FM-raadio, aux-sisend, kõnevõimendi (eraldab kõne müra ja võimendab seda). Neid kasutatakse müra-rikaste tööde juures. Oleks tore kui saaks parimad välja selekteerida. Minu teada pole Eestis keegi sellist võrdlust teinud. Kuna hiljuti tekkis endal vajadus, siis selgus, et hea helikvaliteediga asju eriti ei pakuta. Teine probleem on nendel, et sisendheli on liiga vaikne. Ühesõnaga – on mida uurida. Ahti

[DIGI] VASTUS: Jälle üks hea idee, mille saame endale kirja panna. Vaatame selliste klappide turu üle ja mõtleme, kas sealt saaks ühe testi kokku või mitte.

Taxify üle Eesti

Tere [digi] toimetuse. Eelmises numbris testisite äppi nimega Taxify ning ütlesite, et teenus toimib ainult Tallinnas ja Tartus. Tegelikult toimib teenus ka Pärnus, Haapsalus, Kuressaares, Rakveres ja ka Viljandis. Samuti saab tellida ka bussi, see on nagu tavaline takso (nt Reval Buss). Ilmselt ei olnid

KUU KIRI

Chromecastist on ka parem HDMI-pulk olemas

Tere. Sai endale soetatud selline Chromecasti moodi toode (enne teie tehtud testi). Algul mõtlesin Chromecasti peale, kuid veidi uuritud asja sai soetatud EZChrome HDMI Dongle. Sellel pidavat võimalused suuremad olema. Ja pettuma ei pidanud. See toode oleks võinud ka teie testis olla ja ma pakun, et oleks päris eesotsas olnud oma hinna, kvaliteedi ja võimaluste suhtega. WiFi olemas. DLNA olemas. Cloud olemas. AirPlay samuti olemas. Miracast olemas. Eks ole paras ports võimalusi. Kurtsite, et Chromecast saadab vaid Chrome'i enda brauseri telerisse, kuid EZChrome saadab igalt poolt pildi telerisse.

Android, iPad ja Windows. Kõikide ekraanipilt kuvatakse suurele ekraanile ja samuti filmid, pildid, muusika ja ka dokumendi aild. 1080p videoga oli arvutil veits probleeme (heli ja pilt katkus), kuid selle kirjutan arvuti riistvara süüks, kuna iPad mängitas videot ideaalselt teleris. Aga

Teie testipiirkonnas lihtsalt vabu busse. Kõike head soovides, Maire

Nutikell või pulsikell?

Tere, [digi] ajakirjas on palju kirjutatud nutikelladest, aga kas tavalisi pulsikelli on veel mõtet osta või on need täiesti välja surnud? Ma ise käin vähemalt neli korda nädalas tennis, aga mul pulsikella ei ole ja ma ei tea ka, millist osta. Kas parem oleks osta nutikell või tavaline pulsikell?

[DIGI] VASTUS: Nutikella on veel aktiivseks sportimiseks kindlasti vara osta, seda näitas ka eelmises numbris testitud Sam-

720p videoga polnud mingit probleemi, heli ja pilt ideaalselt korralik. Ja samuti peegeldab kõikide süsteemide ekraani telerisse, ükskõik mis seal toimub. Samuti toimib ka koduvõrku ühendatud kettaga. Seadeldis HDMI-pesasse, toide USB-st ja kui pole siis toiteploki. Näitad talle WiFi võrgu kätte ja ongi kõik. Kõik, millega tegeled oma seadmetes, on suurel ekraanil näha – mõnus. Asi toimib ja töötab.

Ja mis peamine, selline mälupulga suurune seadeldis maksab vaid 18,50 eurot koos saatmisega Eestisse (Amazonist)! Kas pole ahvatlev? Priit

[DIGI VASTUS]: On küll. Täname Priitu hea idee eest ning kindlasti on tema kiri heaks vihjeks kõigile teistele, kellel on plaanis mõni sarnane HDMI-pulk või Chromecast osta. Hea idee eest anname Priidule auhinnaks eelmises ajakirjanumbris testitud Muku Shuttri. Tule sellele toimetusse järele!

sungi Gear Fit – see pole veel lihtsalt valmis. Küll aga tasuks mõelda nutikate pulsikellade peale, nagu näiteks samuti eelmises numbris testitud Adidase kell või kui on vajalik eriti täpne pulsilugemine, siis pulsivõõga pulsimõõtmist miski veel ei asenda, kuigi pulsivõõd saad ühendada ka muu seadme järele, millel on ANT+ tugi.

JÄRGMISE KUU AUHIND

Nagu näete, meile meeldivad head ideed, saatke meile neid veel, isegi palavatel suvepäevadel. Või vihmastel. Parima idee saatjale leiame kindlasti ka väärilise auhinna.

K-3 ON AASTA PARIM EKSPERTKAAMERA

RICOH
imagine. change.

2014 parim ekspertkaamera

Photo Point

Ostes suveks uue K-3 kaamera,
ostame Sinu vana Pentax digipeegli

200–500€
eest tagasi!

Vaata täpseid tagasiostu hindu ja tingimusi
WWW.PHOTOPOINT.EE/K-3

või küsi Photopointi kauplusest ja
tasuta infotelefonilt
800 3686

PENTAX K-3 — Sina määrad piirid.

Magneesiumsulamist 92 tihendiga ilmastikukindel Pentax K-3 on valmis seiklema iga ilmaga. Lõpuks saad pildistada kõik need fotod, millest oled unistanud, aga mis halva ilma tõttu seni tegemata on jäänud. 24 megapiksliga CMOS sensor, 27 teravustamispunktiga autofookus ning eriliselt täpne särimootmise sensor tagavad iga fotosessiooni õnnestumise! Auhinnatud Pentax K-3 loob sinu fotograafiale uued piirid.

PENTAX *K-3*

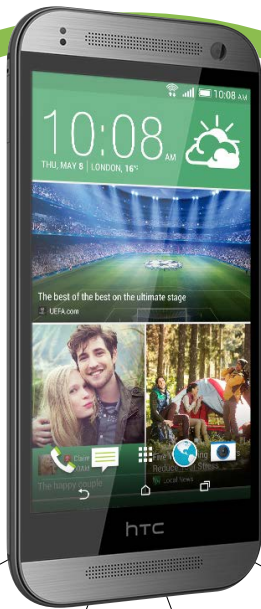
ILMASTIKUKINDEL 92 TIHENDIGA KORPUS
MADALPÄÄSFILTRITA 24 MEGAPIKSLIGA SENSOR
MOIRÉ VÄHENDAMISE FUNKTSIOON
27 TERAVUSTAMISPUKKTIGA AUTOFOOKUS
KIIRE SÄRIVÕTE 8,3 KAADRIT SEKUNDIS
86 000 PIKSLIGA RGB SÄRIMOOTMISSENSOR

UUS JA VANAD

UltraPixel kaamera aeg ongi läbi?

Kõikidest tipptelefonidest tehakse viimasel ajal mini- või kompaktversioon ja erandiks pole siin ka uus HTC One (M8), mille väiksem vend kannab nime One Mini 2. Sarnaselt HTC One'iga on ka selle mini-versioon jäänud suuresti samaks, kui kaamera välja arvata, sest UltraPixel kaamerast on siin loobutud. Muidu oleks aga võinud täpselt sama mudelinime alles jätta. Sel on 4,5tolline HD-ekraan, neljatuumaline Snapdragon 400 1,2 GHz protsessor, 13 Mpx kaamera ja Android 4.4 koos HTC enda Sense 6 kasutajaliidesega. Telefon jõuab Eestis müügile juuni lõpus või juuli alguses hinnaga umbes 450 eurot.

HTC One Mini

Eelmisel One'i väiksel versioonil oli 4,3tolline HD-eraldusvõimega ekraan, kahetuumaline 1,2 GHz Snapdragon 400 protsessor, 4 Mpx UltraPixel kaamera, 1 GB muutmälu ja 16 GB sisemälu. Samuti oli sel olemas 4G-andmeside, kuid toetatavaid WiFi standardeid oli märksa vähem. Hetkel maksab vana One mini umbes 350 eurot.

Sony Xperia Z1 Compact

500 eurot maksev Sony minitelefon on endiselt ainus väike telefon, millega sa ei pea tegema kompromisse. Sel on 4,3tolline HD-ekraan, Snapdragon 800 neljatuumaline 2,2 GHz protsessor, 2 GB muutmälu, 20,7 Mpx kaamera ja lisaks on see veel vee- ja tolmukindel. Hinnavahe uue HTC-ga on väike ning tundub, et otsest põhjust One Mini 2 sellele eelistada ei ole.

LG G2 Mini

4,7tollise ekraaniga LG G2 Mini tundub teiste kõrval ajast arust oma 540 x 960 ekraaniga, sest konkurendid on oluliselt teravamad, kuid samas maksab see ka oluliselt vähem – umbes 250 eurot. Sel on samuti neljatuumaline 1,2 GHz Snapdragon 400 protsessor, 1 GB muutmälu, 4 GB sisemälu ja 8 Mpx kaamera.

VÄRSKED KÜSIMUSED

3 küsimust „õigus unustada“ kohta

? Lugesin, et Euroopa Kohus tegi hiljuti mingi otsuse, mida nimetatakse ka „õigus unustada“ otsuseks. Mida see tähendab?

D Tegelikult peaks seda nimetama „õigus olla unustatud“ otsuseks, sest selle kohaselt peaks igaühel meist olema õigus internetist eemaldada meie kohta käivat infot, mis ei ole enam aktuaalne ning millega seoses puudub avalik huvi. Kohus käskis Google'il maha võtta lingid ühele Hispaania ajalehe veebisaidile, kus 1990ndate lõpus oli ilmunud ühe inimese maja võlgade katteks konfiskeerimise kuulutus. See inimene leidis, et info vana, praeguseks tähtsuse kaotanud ning mitte kedagi enam huvitava sündmuse kohta ei peaks Google'is kättesaadav olema ja kohus andis õiguse.

? Mida see nüüd täpsemalt tähendab?

D Keegi veel ei tea. Põhimõtteliselt võib ju nõus olla, et kui internetis on sinu kohta mingi info, mis on aegunud ega pole oluline, siis võiksid sa saada selle eemaldada. Võimatu on aga ette kujutada, et Google hakkaks otsustama miljonite ja miljonite selliste taotluste üle.

? Kuhu ma vastava taotluse nüüd siis saatma peaksin?

D Võta rahulikult. Võimalik, et siit ei tule info internetist eemaldamise lainet, sest see on keeruline ja ei Google ega tavakodanikud ei viitsi sellega tegeleda. Kui sa tahad midagi netist eemaldada tahad ja oled valmis aega kulutama, tee andmekaitse inspeksioonile avaldus.

LG ei jäta tahvlitega jonni

Vahepeal see Lõuna-Korea suurfirma puhkas tahvelarvutite tegemisest, siis tuli välja nende päris õnnestunud LG G Pad 8.3 ja ilmselt on nad sellest veel innustust saanud, et välja tuua lausa kolm uut Androidiga tahvlit. Päris kõiki tehnilisi näitajaid nende kohta veel avalikustatud ei ole, kuid tulemas on nii 10,1-, 8- ja 7tolline G Pad tahvel, mis peaksid veel teadmata hinnaga müügile jõudma suve lõpus.

Kõikidel tahvlitel on LG G2-st tuttav Knock Code tarkvara, mis lubab neid sisse lülitada kõigest ekraanil topeltkopotust tehes. See on äärmiselt mugav, eriti veel tahvlite puhul ja ei pea sisselülitusnuppu seadme servalt taga ajama. Samuti on kõigil tahvlitel

QPair tarkvara, mis laseb neid üle Bluetooth-i omavahel või LG nutitelefonidega paardada. See tundub nagu lahe idee, kuid realsuses tõenäoliselt väga paljud inimesed seda ei kasuta.

Kui suur edu neid tahvleid ootab, see sõl-

tub suuresti LG hinnapoliitikast. Eelmisel aastal turule tulnud G Pad 8.3 oli küll väga tore, kuid siiski oma 450-eurose hinnasildiga natukene liiga kallis ning mingi enneolematu edu seda saatnud ei ole. Mõni ime, kui iPad maksab sama palju.

Mängi üle maja

Maailma populaarseimal digitaalsetel mängupoel ja mängukeskkonnal Steam on alates eelmise aasta lõpust olnud beetas võimalus striimida mängu erinevate arvutite vahel, kuid nüüd sai see teenus kõigile avalikuks. See võimaldab näiteks oma koduvõrgus striimida mängu ühest arvutist teise ning eriti tore on selle juures see, et need ei pea jooksma isegi samal operatsioonisüsteemil.

Xbox One jätis Kinecti maha

Alates juunist saab Xbox One'i osta ilma Kinectita ja tänu sellele muutub Kinect ka saja euro võrra odavamaks ehk siis nii Xbox One kui ka PlayStation 4 peaksid hakkama maksma sama palju. Kas juba juunist ka Eestist on võimalik uut konsooli osta ja kas see hinnatase hakkab ka meil täpselt võrdne olema, see pole veel teada, kuid Microsofti poolt on tegu siiski väga õige lükkega. Kinecti uus puldita juhtimissüsteem pole end õigustanud, mängude tugi pole olnud suurem asi ja see hinnavahe on andnud Sony'le suure eelise.

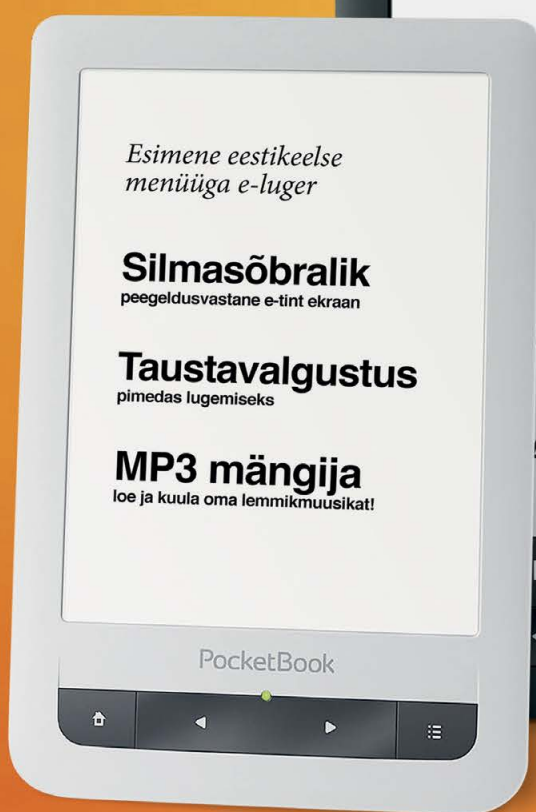

Esimene Eesti e-raamatute poega e-luger!

Apollo e-luger

156€

Tasuta kaasa
450
raamatut

E-raamatud ühe kliki kaugusel!

Apollo e-lugeriga saad igal ajahetkel kõige uuemad e-raamatud enne oma sõpru alla laadida.

www.apollo.ee

APOLLO

Kogu elamusi

Kolm üliodavat telefoni

Kui nutitelefoni tippmudelid tammuvad paigal, siis odavamas otsas toimub palju ja Androidi telefoni võib kätte saada juba 59 euroga.

	Motorola Moto E	Motorola Moto G	LG Optimus L1 II
Ekraan	4,3tolline (540 x 960) TFT ★★★★	4,5tolline (720 x 1280) IPS ★★★★★	3tolline (240 x 320) TFT ★★
Protsessor	Snapdragon 200, kahetuumaline 1,2 GHz ★★★★★	Snapdragon 400, neljatuumaline 1,2 GHz ★★★★★	Cortex A5, ühetuumaline 1 GHz ★★★★★
Mälu / muutmälu	4 GB / 1 GB ★★★	8 GB / 1 GB ★★★★★	4 GB / 512 MB ★★
Kaamera	5 Mpx ★★★★★	5 Mpx ★★★★★	2 Mpx ★★★★★
Hind	umbes 120 € ★★★★★	199€ ★★★★★	59€ ★★★★★
Hinne	★★★★★	★★★★★	★★★★★

NUMBRID KASTIS

3 200 000 000

dollarit pidi Apple väidetavalt maksma Beats Audio eest, nagu mais tekkinud kinnitamata info väitis

0

inimest sai aru, miks peaks Apple ostma Beats Audio

2

päeva otsiti põhjendusi ja siis leiti, et ilmselt on tegemist ikkagi valeinfo

1.

miljardärist räppar oleks saanud Beats Audio ühest omanikust Dr. Drest, kui tehing oleks toimunud

1 000 000 000

dollarit maksab Google mänguvideode striimimise keskkonna Twitch eest

1 000 000 000

on USAs vist küll juba idufirma ostmise normaalne hind

1 000 000 000

dollarit maksis Facebook Instagrami eest

1 000 000 000

dollarit maksiks Google Waze'i eest

19

riigis toimus mai lõpus üheaegne haarang nuhkvaraga Blackshades seotud küberkurjategijate tagamiseks

Defitsiitne kaup

Google Glassi nutipriidid jõudsid lõpuks vabamüüki, seda küll üksnes USA-s. Varasemalt said neid osta üksnes valitud arendajad. Hind on siiski nende eest veel äräütlemata soolane, 1500 USA dollarit, ja kui arvestada veel seda, et need priidid on veel tõsiselt beetaastadiumis, siis pole mõtet neid veel ostma tõtata. Samal ajal on ilmunud ja esimesed kõlakad, et Samsungil on enda nutipriidid töös.

2K telefoniekraan

LG uus tippmudel avalikustakse iga hetk, kuid juba on teada, et G3 ekraan on 2K-lahutusvõimega, sest seda uudist ei suutnud LG enda teada jätta. Ehk siis sel on müstiliselt kõrge eraldusvõimega 2560 x 1440 5,5tollise diagonaaliga IPS-ekraan, mille pikslitiheduseks on 538 ppi ja mis on imeõhuke, kõigest 1,2 mm paks.

Seda imekraani hakkab LG pakkuma ka enda koostööpartneritele, nii et võib kindel olla, et varsti on sellise eraldusvõimega nutitelefone turul hulgi saada.

4. mail pidas ärksam osa maailmast järjekordset Star Warsi päeva. Tegemist on päevaga, mil nägi ilmavalgust esimene Star Warsi film ning tänavu täitus sellest maailma ajaloo jaoks nii olulisest päevast tervelt 37 aastat! Disney, kelle käes nüüd Star Warsi õigused on, toob sügiseks välja uue Star Warsi animesarja ja tulekul on ka 7. Star Warsi film. Siin pildil on aga kosmosepahalased hõivamas Rooma kolosseumi. FOTO: SCANPIX

1100

andmekandjat konfiskeeriti

97

inimest arreteeriti

2

Eestist

40

dollarit maksis Blackshades tavakasutajale, kes soovis kellegi teise arvutis nuhkida

1 246 000 000

dollarit kahjumit sai Sony eelmisel aastal

491 000 000

dollarit ennustab firma kahjumit käesolevaks aastaks

10 000 000 000

dollarit on Sony viimase seitsme aastaga kokku kahjumit teeninud

20

dollarini kukub lähemate kuude jooksul ARM Cortex A5 protsessoriga nutitelefoni hind, ennustab ARM

700

eurot telefoni eest maksta tundub iga päevaga järjest mõttetum ja mõttetum

MacBooki Airi väikesed uuendused

Apple viis läbi MacBook Airi väike- se uuenduse ja kui pea kõik ülejäänud näitajad jäid samaks, siis välja vahetati protsessorid, sest vahepeal tulid välja Haswelli protsessoriperekonna uued mudelid. Nii 11- kui ka 13-tollise ekraaniga Airi seest leiab nüüd Inteli i5-4260U protsessori, mis pikendab ka natukene seadme aku tööiga, filme vaadates väidetavalt tervelt tunni võrra.

Filmivate dronide mäng

Parrot, kes on tuntust kogunud enda AR Drone'iga, tõi nüüd välja enda uue, 300 eurot maksva drooni Bepop, mida saab osta alates selle aasta lõpust.

Erinevalt AR Drone'ist, millega on küll võimalik enda lendu salvestada, on Bepopil märksa suurem fookus kaameral, kuni selleni välja, et see on ühilduv Oculus Rifti virtuaalreaalsusprillidega. Sel on 14 Mpx FullHD Fisheye kaamera, sissehitatud GPS ning hulk pildistabiliseerimissenoosreid, mis peaks sellest tegema korraliku konkurenti Phantom 2-le.

EESTI TOP 10

Mai 2014

- 1 Watch Dogs
- 2 Dark Souls 2
- 3 South Park: The Stick of Truth
- 4 Diablo 3: Reaper of Souls
- 5 The Elder Scrolls Online
- 6 Infamous: Second Son
- 7 Grand Theft Auto V
- 8 Assassin's Creed IV: Black Flag
- 9 Call of Duty: Ghosts
- 10 Wildstar

ÜHE LAUSEGA

„**FAR CRY 4**“ ilmub 20. novembril arvutile, uuele ja vana-le PlayStationile ning Xboxile ning toimub see avatud maailma FPS Himaalaja mägedes.

„**DIABLO 3: ULTIMATE EVIL EDITION**“ ilmub 19. augustil PS4-le, PS3-le, Xbox One'ile ja Xbox 360-le ning toob „Reaper of Souls“ lisapaki ka konsoolidele.

ELECTRONIC ARTS paneb enda 50 vana mängu mitmikmänguserverid kinni, sealhulgas „Battlefield 2“, „Crysis 2“ ja „C & C“ mängud.

„**DON'T STARVE TOGETHER**“ toob suve lõpus armastatud ellujäämismängu ka mitmikmängu.

„**THE ELDER SCROLLS**“ ilmub konsoolidele alles aasta lõpus, mitte juunis, nagu alguses lubati.

Seekord on ainult üks peategelane, erinevalt varasematest osadest. Saite nüüd uuenduse!

Pane kell õigeks

„Call of Duty“ FPSi sari on viimaste aastatega muutnud iseenda paroodiaks, kuid sügisel ilmuv „Advanced Warfare“, hoolimata oma puisest nimest, teeb mitmeid asju vähemalt teistmoodi kui viimased mängud „Ghosts“ ja „Black Ops 2“.

4. novembril arvutile, PS3-le, PS4-le, Xbox One'ile ja Xbox 360-le ilmuvat mängu arendab Sledgehammer Games, kes seni

on teinud „Call of Duty“ mängudele mitmikmängukaarte ning laenab palju viimase aja teistelt suurtelt mängudelt, nagu „Titanfall“ ja „Crysis 3“.

Näiteks saab nüüd teatud ajaks nähtamatuks muutuda ning pikki hüppeid teha ja mööda seinu üles ronida. Kõlab ju tuttavalt? Kuna tegevus toimub veelgi kaugemal tulevikus, siis on see kõik ka põhjendatud

mõistagi. Produksiooni on levitaja Activision raha kalkanud heldelt, näiteks on põhivastaset palgatud näitlema kuulus Kevin Spacey ja kuulsaid nimesid leiab sealt veel. „Call of Duty“ on mängumaailma üks suurimaid rahategijaid ja saab huvitav olema näha, kas need valikud õigustavad end või mitte. Ja kas üksikmäng muutub veel lühemaks?

KALENDER

Tegelikult me mängime juunis veel „Watch Dogsi“

6 Murdered: Soul Suspect

Paranormaalne seiklusmärul, milles detektiiv uurib kummitusena iseenda mõrva ja peab võitlema deemonlike elukatega, kes üritavad ta hinge ära süüa.

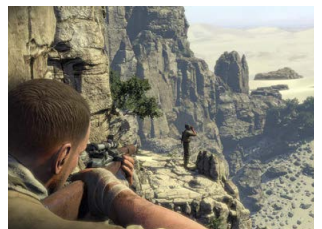
17 EA Sports UFC

EA uus MMA mäng ilmub ainult uutele konsoolidele, olles esimene mäng, mis pole vanast konsooligeneratsioonist kammitsetud. Ja see peaks päris hea olema.

27 Grid Autosport

Kolmas „Gridi“ kihutamisarja mäng kihutab tagasi juurte juurde ning tagasi on ka autosisene kaamera, kõigi nende 5% mängurite rõõmuks, kes seda kasutasid.

27 Sniper Elite III

Uus „Snipaer Elite“ on avatum kui varasemad mängud ning viib täpsuslaskuri Teise maailmasõja Põhja-Aafrika sõjatandri. Vähemalt on vaheldust ja liiva.

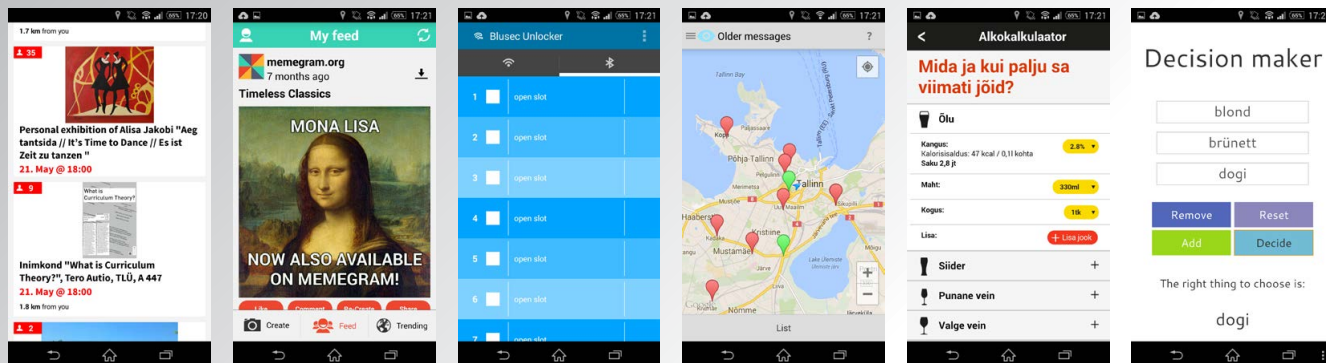
**ÜLE 1000 ERINEVA AUDIO-VIDEO,
ARVUTIVÕRGU- JA ARVUTIKAABLI
OTSE LAOST VÕI
LÄBI VEEBIPOE KOJU KÄTTE**

 YEInternational
FINLAND ESTONIA LATVIA LITHUANIA RUSSIA UKRAINE

TALLINN: Sõpruse pst 259
E-R 8.30 - 18.00; Tel +372 6 593 612

TARTU: Kivi 23
E-R 8.30 - 17.00; Tel +372 7 409 380

E-pood:
www.yeint.ee

10 huvitavat äppi konkursilt „Eesti parim mobiilirakendus 2014“

1 Alkokalkulaator
Euroopa Liidu poolt kinni makstud rakendus, mis arvutab välja, kui mitu ühikut alkoholi sa tarbinud oled ning hoiatab kõvasti ületarbimise eest. Pärast saad vaadata graafikuid, kui palju sa iga kuu alkoholi oled tarbinud ning mitu kilokalorit sellest saanud oled. Androidile.

2 Decision Maker
Rakendus otsustusvõimetutele naistele, nagu nad ise end reklaamivad. Pane aga üksteise alla kirja, mille vahel otsustada on vaja, vajuta nupule ning äpp ütleb, milline on õige variant. Ega tema ka ei tea, mis tegelikult õige on, aga ta lihtsalt valib ühe. Miks mitte. Androidile.

3 Anna teada!
Äpp, mille kaudu saad otse oma kohalike omavalitsusele teada anda sind häirivast probleemist, olgu selleks prügi metsa all või katki läinud tänavavalgustus. Google Mapsile tekib probleemi asukoht ja saad lisada ka pildi. Eesti kaarti vaadates tundub, et täitsa kasutatakse, aga kas ka omavalitsused seda vaatavad, ei ole äpist näha. Androidile ja iOSile.

4 Basaar
Eelkõige riietele spetsialiseerunud *second hand* kaupade turg mobiiltelefonis. Asju saab kerge vaevaga nii müüki panema kui ka osta. EMT äppmiljonäri võistluse võitja. Androidile ja iOSile.

5 Blusec WiFi Bluetooth
Võtab telefonil ekrani luku maha, kui oled kas enda poolt määratud WiFi-võrgus või ühendatud mõne kindla Bluetooth-seadmega. Lihtne ja toimib, aga näiteks Delayed Lock on odavam ja võim

6 Eesti superlannad
Suvi on tulemas ning kahtlemata on inimestel vaja infot superlannade olukorra kohta. Siit saab õhujärgu veetemperatuurid ning lisaks randu kommenteerida ja hinnata. Kui vaja, oskab rakendus ka randa kohale navigeerida. Windowsile ja Windows Phone'ile.

7 SquarePrint
Tasuta äpp, mis võimaldab oma telefonist fotod printimisele saata. Fotod tuakse sulle postiga koju. Võid lasta oma pildid teha ka kleepsudeks või külmkapimagnetiteks. iOSile.

8 ThisWeek
Lahe väike äpp, mis kogub kokku Facebookist sünd

9 Memegram
Võimaldab lihtsasti teha meeme. Võid leida mõne läheda foto äpist või teha selle ise ning kirjutada valgete trükitähedega midagi vaimukat peale ja siis selle Facebooki jagada. Üritab olla ka sotsiaalne võrgustik, saad inimesi jälgida. Androidile.

10 Peek Calendar
Veel üks katse teha telefoni paremat ja nutikamat kalendrit kui need, mis seal juba olemas on. Peamised lubadused on kiire ja selge ülevaade su päevast ning uute sündmuste väga lihtne sisestamine. iOSile.

10 huvitavat tööd „Nutivõistlus 2014“ konkursilt

1 Sõrmus võtmeks
Miks peaks uste avamiseks olema rahakotis valged plastmassist kaardid? Sama anduri saaks panna ju ka näiteks sõrmuse sisse ning udest sissevälja käia nagu süda lustib.

2 Kinect Keha
Kehalise kasvatuse õpetaja asemel on sümbioos nutikast käepaelast ning võimlasse kuvatavast õpetaja 3D-avataarist. Õpilased saavad käepaela kaudu tunni jooksul tagasisidet selle kohta, kas nad peaksid pingutama rohkem või vähem ning virtuaalne 3D-mehike näitab neile harjutusi ette.

3 Beebihääle tõlkija
Keegi ei saa ju aru, mida vigisevad ja nutvad beedid öelda tahavad, aga üks Kilingi-Nõmme võistkond leiutas beebihääle tõlkija ehk nutika randmepaela, mida ema või isa kanda saab ja mis oma ekraanil näitab, mida laps öelda tahtis.

4 Nutigloobus
Geniaalne idee: sisuliselt Google Earth toodud päris ellu ehk gloobus, millel saad suumida sisse-välja ja teha kõiki neid muid asju, mida Google Earth võimaldab.

5 Nutikas riidekapp
Riidekapp, millega saad

rääkida ja anda talle käsk, et ta näitaks sulle kõiki su kindlat värvi riideid ja nii edasi. Ka IT-maailma suurfirmad on sellistest juba vähemalt paarkümmend aastat aeg-ajalt juttu teinud.

6 Interaktiivne tuuleklaas
Auto tuuleklaas, kuhu kuvatakse reaajas infot mitte ainult auto, vaid ka teiste liiklejate kohta. Kõik rikkumised filmitakse. Kui sa rikud liikluseeskirja, peab auto end ise kinni, lülitub välja ja kutsub sulle politsei.

7 e-Õpetaja
Vist ainus asi siit, mis realselt olemas: Androidi-rakendus eÕpetaja ehk õppematerjalide kogum matemaatikale ja füüsikale ning ruutvõrrandi lahendaja.

8 e-Toidupood
Mõeldud emade elu kergendamiseks: poodide kodulehtedelt peaks olema võimalik oma ostukorv kokku panna ja siis piisaks emadel sellele vaid järgi minna või lasta pisikesel liisatasu eest endale lausa koju tuua.

9 Find
Vidin, mille sa saaks panna oma võtmete või muude asjade külge, et nende asukohta siis oma nutitelefoniil vajadusel

teada saada. Ehk sisuliselt GPS-andur, mis kergesti kaduma kipuvate asjade asukoha kohta pidevalt infot annab.

10 Nutisulepea
Igal nutikate ideede võist-

lusel on vähemalt üks töö nutika sullepea kohta ja nii oli ka siin. See on nutikas sullepea, mis teeb kõiki nutikaid asju, tal on sees sensorid ja mälu. Neid leiutatakse igal aastal hulkade kaupa, aga poodides eriti näha pole.

TOP 5

5 põhjust osta uus Windows Phone

1 Odavad telefonid on head
Windows Phone'i operatsioonisüsteemi omapära on see, et kõik, mis töötab hästi kallima otsa telefonidel, töötab põhimõtteliselt sama sujuvalt ka 200 või vähem eurot maksva telefoni peal.

2 Ühilduvus
Windows Phone'i Office kontoritarkvara on mugavalt ühil-

datav tööluurakendusega, lisaks on SkyDrive'i pilveteenus selgelt alahinnatud, pakkudes näiteks rohkem tasuta ruumi kui Dropbox.

3 Oluline uuendus tõi palju head
Pea kõik asjad, mille kallal kriitikud on virisenud, võetakse 8.1 uuendusega ette ja on väidetavalt päris hästi ära lahendatud, näiteks kas või teadeteriba, mis

varasemalt Windowsi telefonide maailmast oli puudu.

4 Paremad kaamerad kui konkurentidel
Kõik Nokia Lumia telefonid pakuvad enda hinna kohta head kaamerat, lisaks on tarkvara tugi neile viimasel ajal oluliselt täiendust saanud. Ja Lumiatel on pildistamiseks päästikunupp, mis muide on WP telefonidel kohustuslik nõue.

5 Häälassistents nimega Cortana on kasulik
Cortana häälassistents on tõenäoliselt ikkagi veel veider vigur, millega on tore katsetada, täpselt nagu Google Now ja Siriga, kuid samas ollakse teistele suurtele järele jõudnud. See on kõigest lihtsalt üks näide paljust, kus nad on suutnud seda edukalt teha, nii et miks mitte Cortanat ise proovida ja vaadata, mida kasulikku ta pakkuda suudab.

UUDISTE EDETABEL

**1 4G osakaal mobiil-
ses andmesides on
üle neljandiku**

Tänavu esimese kvartali lõpu seisuga moodustas EMT võrgus 4G andmeside osakaal 27 protsenti, aastatagusega võrreldes on 4G andmeside kasutamine tõusnud üle kolme korra.

2 Hoia silm peal sülearvuti akukasutusel

SleepStudy on saadaval Windows 8.1-le ning selle tööriista abil on võimalik leida rakenduste või draiverite aku tarbimise kogus. Peale aku tarbimise analüüsi saab ka teada, kui palju sülearvuti tarbib elektrit teatud ajaperioodi jooksul. Tööriista kasutamiseks tuleb käsureale (CMD) kirjutada „powercfg.exe SleepStudy“ ning soovitud info ongi käes.

3 Uued SSD kettad Goodramilt

Poola elektroonikatootja Wilk Elektronik S.A. tähistas omale kuuluva brändi Goodram kümnenadat juubelit uue C100 seeria SSD-de turuletoomisega. SSD liideseks on SATA-3 ja tal on pardal 512 MB Nanya vahemälu. 2,5tollise moodsus SSD on 7 mm pak-sune.

4 Samsung vs Apple

Järjekordne peatükk nende kahe tehnikahiiu saagast on saanud lõpu. Pärast pikki ülekuulamisi ja tunnistusi jõudis kohus järjekordsele otsusele. Samsung peab maksma Apple'ile 119,9 miljonit dollarit ja Apple peab maksma Samsungile 158 400 dollarit erinevate patentide eest. Lõpetage juba ära.

**5 Kui hea on mobiil-
ne internet?**

Tehnilise järelevalve amet mõotis 4G ja 3G mobiilse internetiteenuse kiiruseid üle Eesti. Mõõtmise eesmärgiks oli anda tarbijale objektiivset infot levialade ja andmesidekiiruste kohta. Selgus, et pea kõikides mõõtepunktidest oli ka mobiilne internet olemas, kuigi tase erinevate operaatorite vahel oli kõikum.

Mida peidab endas Microsoft Surface Pro 3?

Windowsiga tahvelarvuti etalon

Surface'i tahvelarvutid peaksid olema just need kõige-kõigemad Windowsiga tahvelarvutid ning Microsoft peaks nendega näitama, et Windowsi tahvlid on lahedad. Meie oleme nendesse suhtunud siiani nii ja naa. Ühelt poolt nagu täiesti korralik kraam, teisalt jälle – need on olnud kallid ja naljakate kiiksudega. Nüüd tutvustas Microsoft Surface Pro 3 ehk siis kolmanda põlvkonna Surface tahvli.

Ekraan on huvitav

Surface Pro 3 puhul ei saa mööda vaadata selle ekraanist. 12tollisele ekraanile on paigutatud 2160 x 1440 pikslit, mis teeb kuvasuhteks harvaesineva 3:2. Seda ekraani hoiab liikumises Intel Core i5-4300U protsessor ning graafikajõudlus tuleb sealt-samast protsessorist Intel Graphics HD4400 näol.

Bluetoothiga pliiats ja lapability

Kaks kõige kummalisemat asja Surface Pro 3 juures on esiteks puutepliiats, mis on ühendatav tahvliga üle Bluetoothi, ning Microsofti turundusosakonnas välja mõeldud termin „lapability“, mis peaks näitama, et koos klaviatuuriga kaanega, mis on varasemast ümbertehitud, peaks see ühendama tahvli ja sülearvuti omadusi. Lapability, saate aru, eks?

Ülejäänud numbrid

Vastavalt versioonile pakutakse 4 või 8 GB muutmälu, Windowsiks on muidugi mõista 64bitine 8.1 ja SSD-ketaste mahud algavad 64 GB-st ning lõppevad lausa 512 GB juures. Kaameraid on kaks, ees ja taga, ning mõlemad on 5 Mpx sensoriga. Lisaks on veel WiFi, USB 3.0, mini DisplayPort ja Bluetooth 4.0.

Millal selle endale osta saan?

Müügile tuleb Surface Pro 3 juba 20. juunil, kuid seda USA-s ja Kanadas. Millal see Euroopasse jõuab, see pole veel kahjaks teada. Ja hinnad on ... sellised nagu ikka. Kõige odavama versiooni saab 749 dollari eest ning kõige kangema eest tuleb välja käia lausa tuhat dollarit enam.

SUVISTEKS SAUNA (ja muudeks) PIDUDEKS VALMIS?

Aga peo järel autorooli istumiseks? **Alcoscan AITAB** hoiduda probleemidest ja **NAUTIDA SUVE!**

Veekogudel on lubatud kuni 0,8‰. Autorooli ei tohi minna, kui alkomeeter näitab 0,2‰ või rohkem...
Trahv 1200€! Ära riski ja kontrolli end ise. Aga mitte nina või suvalise vilepilliga, sest...

SINA VÄÄRID PARIMAT!

KAS TEAD, KUIDAS ALKOHOL SINU ORGANISMIS TEGELIKULT MÕJUB?

Unusta "tabelid" ning **mõõda ise** peo ajal ja järel joovet nii endal kui sõpradel.

Üllatud kindlasti! 😊

UUS
MUDEL

ALCOSCAN® 9400

- * Elektrokeemiline andur (sama tehnoloogia, mis politseiseadmetes)
- * Kiire mõõtetulemus 0-4,00‰, täpsus ±0,025‰ tulemil 0,5‰
- * Uudne püsihuulikusüsteem – huulikut pole vaja eraldi kaasas kanda
- * Taustavalgustusega LCD ekraan, 4-punkti kalibreerimissüsteem
- * Valmistatud Eestis, silmas pidades EVS-EN 16280:2012 nõudeid

Tutvumishind Rovicos VAID **240 EUR** (tavahind 270 EUR)

ALCOSCAN® Style

VÄIKSEIM KVALITEETNE TASKUALKOMEETER

- * Elektrokeemiline andur (sama tehnoloogia, mis politseiseadmetes)
- * Kiire mõõtetulemus 0-4,00‰, täpsus ±0,027‰ tulemil 0,5‰
- * Uudne püsihuulikusüsteem – huulikut pole vaja eraldi kaasas kanda
- * Suur ja selge LED ekraan, 4-punkti kalibreerimissüsteem
- * Valmistatud Eestis, silmas pidades EVS-EN 16280:2012 nõudeid

Soodushind Rovicos VAID **159 EUR** (tavahind 199 EUR)

ALCOSCAN® Secret

POPULAARSEIM ALKOMEETER

pooljuhtanduriga, huulikuga.
4-punkti kalibreerimissüsteem.

Soodne hind 99 EUR

Ainus just Eesti seadusi
silmas pidades valmistatud
ÜHEKORDNE alcotester
Alcoscan® 2

Saadaval Rovicos, Selverites ja
teistes hästi varustatud kauplustes

ROVICO

Vaid parim on piisavalt hea

Tallinnas - Delta Plaza 11.korrus Pärnu mnt.141 E-R 10-18
Tartus - Sepa Keskuses, Turu 45-B E-R 9-17, L10-15
Rakveres - Põhjakeskuse 1.korrusel T-L 10-18

Info ja e-pood www.ALKOMEETER.com

Alcoscan alkomeetrid saadaval:

Rovico esindustes ja e-poes www.alkomeeter.com
Euronicsi kauplustes üle riigi, Selverites, Prisma, OnOff kauplustes, apteekides jm.
Hinnad kehtivad Rovicos kuni 15.06.2014.
Edasimüüjate juures saadaval valik Alcoscanidest.

Üle-riigiline **INFOTELEFON 6515070**

Uhkusega Eestis tehtud!

Ehtne Alcoscan on valmistatud Eestis Rovico laborites ning kannab alati sellist turvahogrammi.

EAML-i tunnustuse olemasolu kinnitab täna Eestis alkomeetrite kõrget kvaliteeti ja usaldusväärsust.

Aken unistuste maale

Kui sa vaatad sotsiaalvõrgustikest oma ilusate, edukate ja tarkade tuttavate elu ning mõtled pidevalt, miks sa ise selline ei ole, võid olla täitsa vael teel. Me jagame ikka ju ilusamat pilti endast.

„Kas ma tulen hästi toime? Olen ma edukas, ilus ja tubli? Elan ma head elu?“ Need mõtted ei ole võõrad mitte kellelegi. Edukas, ilus ja tubli saab aga olla ainult võrreldes kellegi teisega ning õnneks on inimsüühikale omane valida võrdlusmaterjaliks ligikaudu omasuguseid.

Ehk teisiti öeldes: see, et oled mõnest näitega parem, teeb sulle meelehärmi vaid siis, kui oled ka ise naftašeiik.

Läbi nende aastatuhandete, mil inimloomus on tänasele kujule vormunud, on võrdlemisvõimalusi olnud ahtalt, need olnud suhteliselt vahetud ja tõetruud ning peamiselt ikka enam-vähem omasugustega.

Talunik on vaadanud üleaedse elu ja leidnud, et see on laias laastus nagu ta endagi oma, ning mõisnikuga pole ju mõtet võrrelda. Ka teleajastu ei lõhkunud seda tasakaalu - võltside teletähtedega terve mõistusega inime-

le näidata eelistatakse. Klassikaaslase Instagrami-pildilt näed kokteiliklaasi palmide taustal. Töökaaslase Facebooki-lehelt leiad idüllilise perepildi. Sugulase Endomondo leht räägib kolme ja poole tunniga joostud maratoni. Sina aga elad oma närust halli igapäevaelu. Depressiivne, mis?

Kui mõistusega analüüsima hakata, siis see pilt muidugi laguneb. Mõistagi soovib igauks kuvada väljapoole enda elu paremaid külgi. Ägedaid lõunamaareise, mitte meelehärmi selle üle, et valitud amet aina igavamaks ja tüütumaks muutub.

Kenasid perepilte, mitte kurnavaid tülisid. Isuäratavaid restoraniroogasid, mitte aina kaugemale üle püksivärvli rippuvat kõhtu. Kui kõik see kokku panna, jääbki mulje, et kõik elavad unistuste elu. Välja arvatud sina.

Ning jõuamegi tagasi inimloomuse juurde. Looduse poolt on sulle sisse ehitatud vajadus end teistega võrrelda, omasugustega. Osad meist sõltuvad sellest vajadusest rohkem, teised vähem, kuid päris vaba pole sellest keegi.

Ja osad lähevad kogu sellest piiritust võrdlusmaterjalist ka täiesti hulluks.

Mida selle teadmisega siis ette võtta? Ega vist muud, kui et netiajastul pead sa veel paremini kui varem saama aru, kes sa ise selline täpselt oled ning kellega sul ikkagi on põhjust ennast üldse võrrelda.

Sa ei lihtsalt saa olla korruga tippsportlasest rikas ärimees, doktorikraadi ning armastava perega. Ning seda kõike korruga ei ole ka su sõbrad, kuigi selline mulje võib tänapäeval ju kergesti jääda.

Mart Parve
kolumnist

Looduse poolt on sulle sisse ehitatud vajadus end teistega võrrelda, omasugustega. Osad meist sõltuvad sellest soovist rohkem, osad vähem

ne ennast üldiselt võrdlema ei kipu.

Kuid viimased aastakümned on selle psüühilise tasakaalu kõikuma löönud. Sotsiaalvõrgustikud loovad ööpäevaringse akna sadade tuttavate ellu - kuid sellest aknast ei paista päriselu vaid valitud katked sellest, mida teiste-

KUU PLUSSID

Palgamõrvar sinu tahvlis

Mängufirma Square Enix superhitt „Hitman“ jõudis iOS tahvlitele ja telefonidele... kuid üsna üllataval kujul. Hiilimis- ja tulistamis-mäng teostati nimelt klassikalise lauamänguna.

10 miljonit e-residenti

Juba lähitulevikus hakkavad välismaalased saama ID-kaardi taolisi kaarte, millega saab ligipääsu Eesti e-teenustele. Kas see julge projekt lööb suikuma jäänud e-Eestile taas hääled sisse?

Windows Phone'i suur hüpe

Windows Phone versioon 8.1 toob isegi taskukohase Lumia 520 kasutajateni trobikonna uusi funktsioone - rääkimata teistest, uuematest ja kangematest WP-telefonidest.

TSITAADID

„See saab olema võrgumäng, kus me paneme miljard inimest virtuaalreaalsusesse.“

Brendan Iribe, Oculus virtuaalreaalsusprillide firma juht räägib plaanist facebooklased võrgumängu üle kolida. Oculus omanas hiljuti Facebook.

„Kui me ei peata automaatsete relvade levikut, siis oleme libedal nõlval, mis viib vägivalda täieliku automatiseerimiseni tulevikusõdades. See keerab tuksi kogu rahvusvahelise julgeoleku ning keegi ei suuda ennustada, kuidas see võib lõppeda.“

Robotika- ja tehisintellekti-ekspert professor Noel Sharkey räägib autonoomsete tapjarobotitega seotud katastroofitsenaariumist.

Aeg sõnu süüa

Martin Mets
toimetaja

Microsoft tegi selle ära ning Xbox One'i saab alates juunist osta ka ilma Kinecti kaamera ja puldivaba juhtimissüsteemita.

One ei ole müünud nii hästi kui konkurenti PlayStation 4 ja ainus koht, kus seisu võrdsustada, on Xbox One'i hind sama madalale saada kui PS4 oma. Tasub meenutada, et veel veebruaril lõpus ütlesid Xboxi bossid, et ilma Kinectita Xbox One pole üldse mõeldav, sest see on süs-

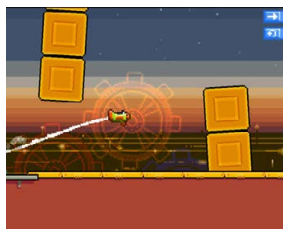
teemi põhimõtteline osa. Nagu selgus, siis ei ole.

Agas ka Sony pole päris puhas. Mai oodatuim mäng „Watch Dogs“ pidi ilmuma Full HD eraldusvõimega ja jooksma 60 k/s, kuid mängu arendaja Ubisoft lükkas selle juba järgmisel päeval pärast selle uudise väljatulekut ümber, piiratakse siiski eraldusvõimega 900p ja 30 k/s. Sony teine murelaps on olnud kihutamismäng „Driveclub“, alles kuu aega tagasi väitis mängu arendamise juht, et mingeid põlatud mikromakseid sinna ei tule ja naeris selle idee välja. Nüüd aga selgus, et ikkagi saab seal ka raha eest autode ukсед lukust lahti.

Tundub, et nii Microsoftis kui Sony's on parajat peataolekut, mis lõpuks taandub kõik halba-dele PR-otsustele ja sassis kommunikatsioonile.

— Ideed otsas

Rovio, mis sai tunnuks „Angry Bird-siga“, tuli lagedale mänguga „Retry“, mis kopeerib paljuski hiljutist hitti „Flappy Bird“. Kas tõesti on Soome uueks Nokiaks tituleeritud firmal ideed juba otsas?

TAGASISIDE

Mida räägitakse „kantavast tehnoloogiast“?

Pea kõigil suurematel telefonitootjatel peale Apple'i on nüüd tootmises oma nutikell, või on vähemalt teatatud tootmise alustamisest. Lisaks on saadaval tosinat jagu igasuguseid fitness-jullasid. Loodetud buumi pole aga veel puhkenud.

Vaja on ägedaid äppe

Pebble'i juht Eric Migicovsky räägib, et hetkel toodab firma küll nutikellasid, aga nende tegelik sõjaplaan on ehitada kantavate nutiseadmete platvorm, mida kasutaksid ka paljud teised firmad. Põhilise väljakutsena näebki ta seda, kuidas saada tarkvara-arendajad kampa Pebble'ile rakendusikirjutama.

Tüütab ära!

Ka uuringufirma Forrester analüütik Julie Ask arvab, et kantava tehnoloogia saatuse otsustab tarkvara, mitte seadmed. Ta räägib NY Times'ile, et ilusad vidinad tunduvad alguses väga huvitavad, aga kui pole tarkvara, mis suudab vidinatest laekuva info kasulikeks teenusteks sepiistada, tüdinevad inimesed kiiresti.

Lihtsalt üks kallis nali

Tehnoloogia-ajakirjaniku John C. Dvorak aasib PC Magazine'is nn „kvantifitseeritud mina“ liikumist ehk inimesi, kes mõeldavad kantavate nutijullade abil oma kehaga toimuvat alates läbitud sammudest kuni higistamiseni. „Need hüpohondrikud, kelle arust on vaja kangesti teada, kuidas mõjutab liffisõit nende vererõhku, jäävad esimesena bussi alla!“ Google Glass nutiprillid on Dvoraki arvates Google'i jultunud nali tehnoloogiahullude arvel.

KUU MIINUSED

— Oracle teeb JOKK-i

Oracle kiusab kohutu Google'it väites, et programmeerimiskäsud on kaitstud autoriõigustega. See väide on sisuliselt jama ning Oracle'ist ei ole taiplik saagida seda oksa, millel ta ka ise istub.

— Jolla ei jäta jonn

Eestis tuli müügile ex-nokialaste toodetav telefon Jolla, millel on kiviaegne sisu ning Sailfish operatsioonisüsteem, mis ei tööta päris korralikult. Meil jääb üle küsida vaid üks küsimus: „Miks?!“

LÜHIDALT

ISTOCKPHOTO

Tehisteadvuse võimastest planeedil Maa

Ulmekirjanduse on juba aastakümneid spekulatsioonid teemal, et mis juhtub siis, kui tehisintellekt saavutab inimesega võrreldava eneseteadvuse. Tundub siiski, et vähemalt lähitulevikus asi spekulatsioonideks jääbki.

Phil Maguire Iirimaa rahvuslikust ülikoolist viis läbi sellealase uurimistööst ja jõudis järeldusele, et inimõistusega võrreldavat teadvust ei ole võimalik digitaalselt tarkvaraga reprodutseerida, see on liiga tihedalt seotud olemasoleva „riistvaraga“.

Tema matemaatiliste mudelite kohaselt peab inimene tehisteadvuse loomiseks rakendama praegusest täiesti erinevaid arvuteid ning isegi sellisel puhul eksisteerib suur tõenäosus, et nõuded vajalikele seadmetele saavad olla käsitlematult kõrged.

Ehk teisisõnu; kõikide inimkonda ohustavate tegurite hulgas võib Skyneti rahuliku südamega maha tõmmata.

Facebooki serverifarmide gurud Tom Furlong ja Joel Kjellgren poseerivad Facebooki esimeses serveriframis, mis ehitatud väljaspoole USA-d – kaugele Põhja-Rootsi. FOTO: SCANPIX

Andmetöötuse tume tulevik

Riikide valitsused on alles hilja aegu hakanud mõistma, kui suur hulk informatsiooni nende kodanike kohta on kogunenud suurte internetiettevõtete valdusesse. Tihti peale on selle kogus kaugelt suurem kui riikidel endil. Seoses sellega on viimasel ajal hakanud ilmuma seadused, mis paraku on primal juhul lihtsalt hambutud.

Samas ei ole privaatsus ainuke probleem ning päevakorda on tekkimas palju tõsisem probleem – statistiline diskrimineerimine. Toon ühe näite: Bostonis võeti kasutusele mobiilirakendus, mis kasutas nuti-

telefonide liikumisandureid, et tuvastada löökauke tänavasillutistes. Asja mõte oli esmapilgul geniaalsusele lähenev: augud, mida registreeritakse telefonidega kõige sagedamini on ilmselgelt need, mis tuleks parandada esimese järjekorras. Paraku selgus, et mobiilirakendust paigaldasid oma tehnoloogilise vidinasse eelkõige jõukamad ning uuendusmeelsemad inimesed, mistõttu hakkasid remondid toimuma peamiselt kallimates linnaosades.

Kuid diskrimineerimine ei piirdu ainult sellega; pilte ja postitusi analüüsidest on võima-

lik näiteks tuvastada geneetiliselt hälbmeid ning pärilikke haigusi, mis näiteks võivad piirata inimese võimalusi võtta laenu, osta kinnisvara või saada tööpakkumisi.

Ühest küljest püüavad riigid sellist ebavõrdsust kontrollida, teisest küljest ei ole kuidagi võimalik piirata seda infot, mis firmad juba on kogunud ja töödeldud, seda enam et inimesed on ise ettevõtetele tihti peale kasutajatingimustes selleks loa andnud.

Ning lähimate aastate jooksul hakkab see puudutama meid kõiki.

Kvantkompas

Positsioneerimissüsteem GPS on jõudnud juba pea kõikidesse seadmetesse. Aga seda on võimalik segada, signaali on võimalik kaaperdada, selle jaoks on vaja satelliite, selle taristu on ülikallis ning see ei tööta vee all ja siseruumides, kus puudub levi. Nendest muredest üle saamiseks töötab brittide kaitseministerium tehnoloogia kallal, mille nimi on kvantkompas. Tegemist on seadmega, mis on võimeline jälgima Maa gravitatsiooni ning magnetvälja ja selle abil tuvastada ülitäpselt oma asukoha. See on segamiskindel ning see töötab suvalises kohas, ka vee all. Esimesed prototüübid peaks allveelaevadele ilmuma juba 3-5 aasta jooksul ning pärast seda on eesmärk miniaturiseerida.

ISTOCKPHOTO

Huvitav, milline näeb välja kvantkompas?

Nägude kontroll

Kas teate, et juba praegusel hetkel on erinevad algoritmid suutelised tuvastama inimese paremini kui seda on võimeline teha ükski kes meie seast? Ning seda isegi situatsioonides, mis on kaugel ideaalsest?

Paaritades selle tehnoloogia Google Glassi või mõne muu analoogse lahendusega ei ole vaja karta, et ükski nägu tulevikus meelest läheb. Lisades sellele veel Facebooki või Google+ sotsiaalse meedia ning pea kõikidele nägudele tänaval tekib juurde nimi. Iseasi mis inimeste privaatsusest pärast seda järele jääb.

Huvitavaid fakte pangaautomaatide kohta

Kõige-kõige esimene

30 aastat enne seda, kui John Shepherd-Barron moodsa elektroonilise sularahaautomaadi leiutas, tuli Türgi päritolu ameerika leidur Luther George Simjian ideele luua automaat, mis võimaldaks inimestel teha pangatehinguid ilma telleri abita. Ta pakkus oma automaati prooviks City Bank of New York pangale, ent pärast pooleaastast testiperioodi pank loobus seadme, tuues põhjuseks vähese nõudluse. Panga sõnul kasutavad säärast automaati ainult „mõned prostituudid ja hasartmängijad, kes ei taha telleriga näost-näku kohtuda“.

Radioaktiivsed tšekid

Esimesed pangaautomaadid ei kasutanud mitte plastkaarte, vaid paberist tšেকে. Selleks aga, et paber oleks masinloetav, märgistati see süsinik-14ga, süsiniku radioaktiivse isotoobiga. Radiatsioonitase oli neil siiski nii nõrk, et inimese tervisele see ohtu ei kujutanud.

Neljakohtaline PIN

John Shepherd-Barron tahtis kasutusele võtta kuuekohalised PIN-koodid, ent tema naine teatas, et temale korraga üle kahe numbriga meelde ei jää ning kuus numbrit on ilmselgelt liiga palju. Kompromissina jäi PIN-koodi pikkuseks neli numbrit.

Maailma esimene pangaautomaat

1967. aastal katsetati mitme uue tehnoloogia ja leiutisega, millele tookord ei juletud veel suurt tulevikku ennustada, ent mis on praeguseks saanud meie elu igapäevaseks osaks. Näiteks valmis sel aastal maailma esimene operatiivmälu (RAM) kiip, mis mahutas 256 bitti informatsiooni. Samuti töötati välja Browne'i ülikooli juures välja Hypertext Editing System, mis võimaldas teksti automaatselt menüüdeks liigendada ja teksti osadele linkida.

1967. aastasse jääb kindlasti üks oluline moodsa eluviisi versitapost: nimelt oli see aasta, mil lasti käiku esimene elektrooniline rahaautomaat. Barclays pank Ühendkuningriigis paigaldas automaadi, mis vahetas pabertšeki

üheainsa 10-naelase rahatähe vastu. Kohe selle järel tulid oma sularahaautomaatidega välja ka teised pangad.

Üsna erakordne oli see, et tollal alles uue verivärsk tehnoloogia juures võeti kõik peamised tänapäevalgi tuntud vahendid kasutusele üsna kiiresti, ilma aastatepikkuse arenguta. Kõigest kaks aastat hiljem tulid kasutusele esimesed magnetribaga plastkaardid ning patent PIN-koodi kaardile salvestamiseks oli sisse antud juba varem.

Elektroonilise pangaautomaadi idee pärineb inglise härrasmehelt John Shepherd-Barronilt, kes tuli maailma muutva idee peale oma kodus vannis leides. Nimelt oli John tol päeval tahtnud pangast raha võtta, kuid

jäi napilt hiljaks ega jõudnud enne kontori sulgemist kohale. See viiski ta mõttele, et miks ei võiks ta oma rahale juurde pääseda suvalisest kohast ilma, et peaks pangakontoris asja tegema? Ta arvas, et tänavatel võiksid olla kommiautomaatide sarnased seadmed, ainult selle vahega, et šokolaadi asemel saab automaadist raha.

John Shepherd-Barron rääkis oma ideest Barclays pangale, kelle juhid ideest kohemaid vaimustsid. 27. juunil 1967 avatigi maailma esimene avalik pangaautomaat. Kuna kardeti, et inimesed võivad esialgu uut seadet umbusaldada, korraldati pidulik avamine ning õiguse esimesena raha välja võtta sai tollaegne tuntud näitleja Reg Varney.

1967: Revolutsioon panganduses puudutab väheseid, maailmas toimub muudki huvitavat

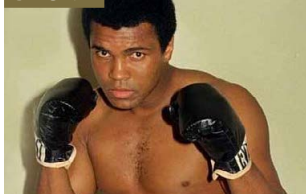
KODUTEHNIKA

Suur väljanäitus

Algustab Consumer Electronics Show, millest saab üks maailma mõjukamaid tarbeelektroniikamasse. CES toimib edukalt tänaseni.

SPORT

Poks ja patsifism

Raskekaalu maailmameister Muhammad Ali keeldub sõjaväeteenistusest, selle tagajärjel võetakse talt tiitel ja antakse kolmeaastane võistluskeeld.

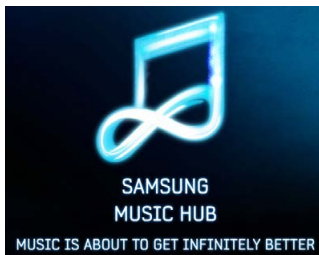
RIIGID

Viga kaardil

Wisconsini kaardile jääb kogemata trükkimata Winnepconne'i linnake. Linn kuulutab end iseiseisvaks ja plaanib alustada USAga sõda.

LÜHIDALT

Spotify on liiga hea

Tundub, et mingil hetkel tegi iga suurem nutitelefoni tootja ka enda telefoni tarbeks kas muusika- või videostriimimisteenuse (või mõlemad) ning nüüd on käte jõudnud aeg neid hakata otsast sulgema, kuna need lihtsalt ei huvita mitte kedagi. HTC pani kinni enda Watchi nimelise videoteenuse, nüüd läheb alates 1. juulist kinni Samsungi muusikastrimimisteenus, sest kuulu järgi kasutavad kõik juba Spotify'd niigi. Ja suure tõenäosusega ootab see tulevik ees veel mitmeid sarnaseid teenuseid.

Kassipildikaamera

Otto on GIF-kaamera. Jah, selline fotoaparaat, millega saad teha neid liikuvaid pilte enda kassist või vanaemast või ükskõik millest – internet on selliseid täis ja selle Raspebry Pi'l põhineva kaameraga saad ka neid ise teha. Keerad rattakest ja Otto valmistab sulle nii pika GiFi, kui ise soovid, muud ei olegi. Pildid saad kätte üle WiFi telefonist ning maksab selline riistapuud 100 dollarit.

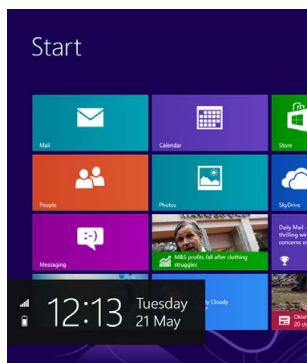

Kompromissideta seikluskaamera

Olympos seiklusteks mõeldud kompaktkameraid oleme me varasemalt kiitnud ja tundub, et varsti on põhjust seda jälle teha. Kui tavaliselt teevad sellised seikluskaamerad alati kompromisse ja sama raha eest saaks alati oluliselt parema tavalise kompaktkamera, siis Olympos TG-3 puhul see nii ei olegi. 350 euro eest saab kaamera, mis on mõistagi vee- ja põrutuskindel ning millel on 16 BSI CMOS-sensor, kiire 25-100mm, f/2-4.9 avaga ja 4x suumiga objektiiv, sisseehitatud WiFi ning sama pildiprotsessor, mida kasutab peeglita Olympos OM-D E-M1. Kuna see on seikluskaamera, siis on mõistagi ka GPS-moodul sees. Kel sellist kaamerat vaja, siis tasub suve algus ära oodata, kuni see Eestisse müügile jõuab.

Hiina valib Linuxi

Hiinas ei tohi enam valitsusasutustes kasutada Windows 8-ga arvuteid või tahvleid, sest need olla liiga ebaturvalised. See on päris veider selles valguses, et ühe uuringu järgi kasutavad 70% Hiina arvutid siiaamaani Windows XP-d – operatsioonisüsteemi, mille ametlik tootetugi hiljaaegu just lõppes. Samas võib selle taga olla ka palju ülilam eesmärk, nimelt juurutada enda Linuxi-põhist OSI.

Nexuse-ajajärgu lõpp?

Kuulu järgi plaanis Google teha ümberkorraldusi selles, kuidas nad ise riistvara toodavad ning lõpetada Nexus seeria nutitelefoni ja tahvelarvutite tegemise. Android Silver programm peaks koos koostööpartneritega panema paika teatud miinimumnõudmised Androidi telefonidele ja looma ka piirangud, näiteks ei tohi nendes olla liiga palju telefonitootjate enda rakendusi ja muud pudu-padi.

TAMREX

MAAILMA PARIMAD TASKULAMBID!

Multifunktsionaalne taskulamp:
kerge, kompaktne ja erakordselt
võimas PD35 LED

- 6 režiimi: 5 võimsusastet + strobo
- võimsus: max 850 luumenit
- valgusvihk: max 185 m

SOODUSHIND 79 €

TAVAHIND 89 €

(soodushind kehtib juuni lõpuni)

FENIX
Fenix Flashlight
Illuminate Your Adventure

FENIX taskulampide tippkvaliteedi, erakordse võimsuse, vastupidavuse ja funktsionaalsuse tagavad parimate materjalide kasutamine ja pidev arendustöö. Lampide valmistamisel kasutatakse kergalumiiniumist korpuseid, anodeeritud pinnakatet, kristallselgeid läätsi, ülivõimsaid LED-elemente ning optimaalset energiakasutust. Erinevate töörežiimidega pöörus- ja veekindlaid FENIX taskulampe usaldavad professionaalid ja armastavad tavakasutajad.

Fenix mini-taskulamp E11

Võimsus: 115 lm
Valgusvihk: max 85 m
Hind 29 €

Fenix taskulamp E21

Võimsus: 170 lm
Valgusvihk: max 145 m
Hind 39 €

Fenix taskulamp TK15

Võimsus: 400 lm
Valgusvihk: max 252 m
Hind 95 €

Fenix pealamp HP25

2 valgusallikat:
valgustab laialt ja kaugele
Võimsus: 360 lm
Valgusvihk: max 153 m
Hind 89 €

Fenix rattalamp BT10

Valgustab nii ratta ette,
kui ka kaugemale
Võimsus: 350 lm
Valgusvihk: max 140 m
Hind 85 €

Fenix taskulamp TK35

Võimsus: 860 lm
Valgusvihk: max 340 m
Hind 125 €

Hinnad sisaldavad käibemaksu ja kehtivad kuni 31.08.2014

Maaletooja ja ametlik esindaja TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN
Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35

TARTU
Aardla 114, Ringtee 37a

PÄRNU
Riia mnt 169a, Savi 3

RAKVERE
Pikk 2

VILJANDI
Riia mnt 42a

JÕHVI
Tartu mnt 30

VÕRU
Pliiri 2

VALGA
Vabaduse 39

NARVA
Tallinna mnt 19c

HAAPSALU
Ehitajate tee 2a

PAIDE
Pikk 2

Uus kiibistik, uus emaplaat

11. mail lansseeris Intel suhteliselt väikese reklaamikäraga oma uusima, üheksanda põlvkonna kiibistikud Z97 ja H97. Nad toetavad endiselt Socket1150 Haswell protsessoreid ja uusimaid nn Haswell Refresh CPU-sid.

Ja ega siin tegelikult palju kisada ja kelkida polegi - Haswell refresh (millest osad on juba lettidel, osad saabumas suve jook-sul) on lihtsalt küpseks saanud Haswellid. Samaväärsete CPU-de, nt i7-4770 ja i7-4790, ainus vahe on 100 MHz kõrgemas baas- ja turbotaktsageduses. Kiibitehnoloogia on samuti endine ja ka protsessori käsustikud. Hetkel polegi Intel refresh-liini lisanud ülekiirendusvõimelisi K-protsessoreid, kuna seal on see 100 MHz baas-takti vahe sisuliselt olematu.

Kas Z97 ning Z87 (samuti nagu H97 ja H87) on oma sisehitusest äärmiselt sarnased, kuid ühe suure ja tulevikus loo-detavalt väga kasuliku muudatusega. Nimelt on mõlema 97 kiibistiku poolt toetatud M.2 liides. M.2 on uus liides (varasema nimega Next Generation Form Factor - NGFF), mis on mõeldud arvutisüsteemide laienduskaartide jaoks. Hetkel on tuntuimad ja juba tootmises olevad M.2 formaadis SSD püsimaluseadmed (ehk SSD-kettad, nagu neid meil nimetatakse).

Uus formaat

Liides loodi asendamaks mSATA formaati, mis kasutas PCI-Express Mini Card vormingut. M.2 on väiksem ja oluliselt paindlikum formaat ning sobib lisaks SSD-dele ka paljude muude lisakaarti-de jaoks: WiFi, satelliitside, NFC, WiGig, WWAN jpt teiste olemasolevate või looda-vate lahenduste jaoks. Eriti popp on ta pi-siformaatsetes seadmetes nagu tahvelar-vutid ja Ultrabookid.

M.2 konnektor on väikeseformaadilise SATA Express (mis toetab nii PCI-Exp-ress 3.0 ja SATA 3) lahendus, kuhu on li-satud sisene tugi ka USB 3.0 jaoks. Meil turul olevad M.2 formaadis SSD-d on veel hetkel SATA-3 liidesega ja kasutavad M.2 sisest SATA-t ning on seega piiratud 600 MB/s maksimumkiirusega. Kuid juba on

ilmunud natiivsed M.2 SSD-d nagu mai keskel ilmunud Samsung XP941, mis kasutab laiendatud PCI-Express 2.0 X4 võim-alust ja pakub 1170 MB/s lugemis- ning 930 MB/s kirjutamiskiirust.

Z tähendab väga head

Samal päeval, mil langes eesriie Z97 kiibistiku ja sel põhinevate emaplaatide pealt, saabus mulle ukse taha kuller otse ahjusooja uusima tootega Taiwani suur-tootjalt MSI - nende mänguriseeria hetke parim emaplaat MSI Z97 Gaming 5. Sama-sugust MSI-likku must-punast värvilahen-dust nagu on karbil kasutab ka emaplaat ning on tagasihoidlik ja ägedalt efektne üheaegselt. Igatahes vau-efekti jagus nei-le, kes teda minu juures vaatama sattusid, kuid samas polnud tegu sageli hiinlasli-

M.2 on uus liides, mis on mõeldud arvutisüsteemide laienduskaartide jaoks ja on väga väga kiire

kult üle pingutatud tootega.

Nagu nimest aru saada, on tegu Z97 kiibistikuga emaplaadiga ja ülalkirjel-da tud M.2 pesa leiame CPU-pesa ning esi-mese PCI-Express siini vahelt. Emaplaat toetab Socket1150 CPU pesaga neljan-da (Haswell) ja viienda (Haswell Refresh) põlvkonna i7, i5, i3, Pentium ja Celeron protsessoreid.

Kui see kõik on omane igale Z97 ema-plaadile, siis alt vasemast nurgast leiame miskit, mille MSI on sinna ise ehitanud - nimelt omapärase helenduva kattega Audio Boost 2 helilahenduse. See põhineb tuntuima emaplaatide helikaartide looja

MSI Z97 Gaming 5

Hind: 140 €

Müügil: Ordi

Protsessoripesa: Socket LGA1150 (Intel Haswell Core i7, i5, i3, Pentium ja Ce-leron)

Kiibistik: Intel Z97 Express Chipset

BIOS: MSI UEFI Click BIOS 4

Mälu toetus: kahekanaliline 4 x DDR3 (1066 MHz - 3300 MHz; 1,5 V; max 32 GB)

Siinide arv: 3 x PCIe 3.0 16X, 4 x PCIe 2.0 1X

Mitte graafikakaardi tehnoloogia:

3-way AMD CrossFireX / 2-way NVI-DIA SLI

Audio: Audio Boost 2 (Realtek ALC1150 Codec) 7.1 High Definition Audio

Võrguliides (LAN): Killer E2205 Giga-bit LAN

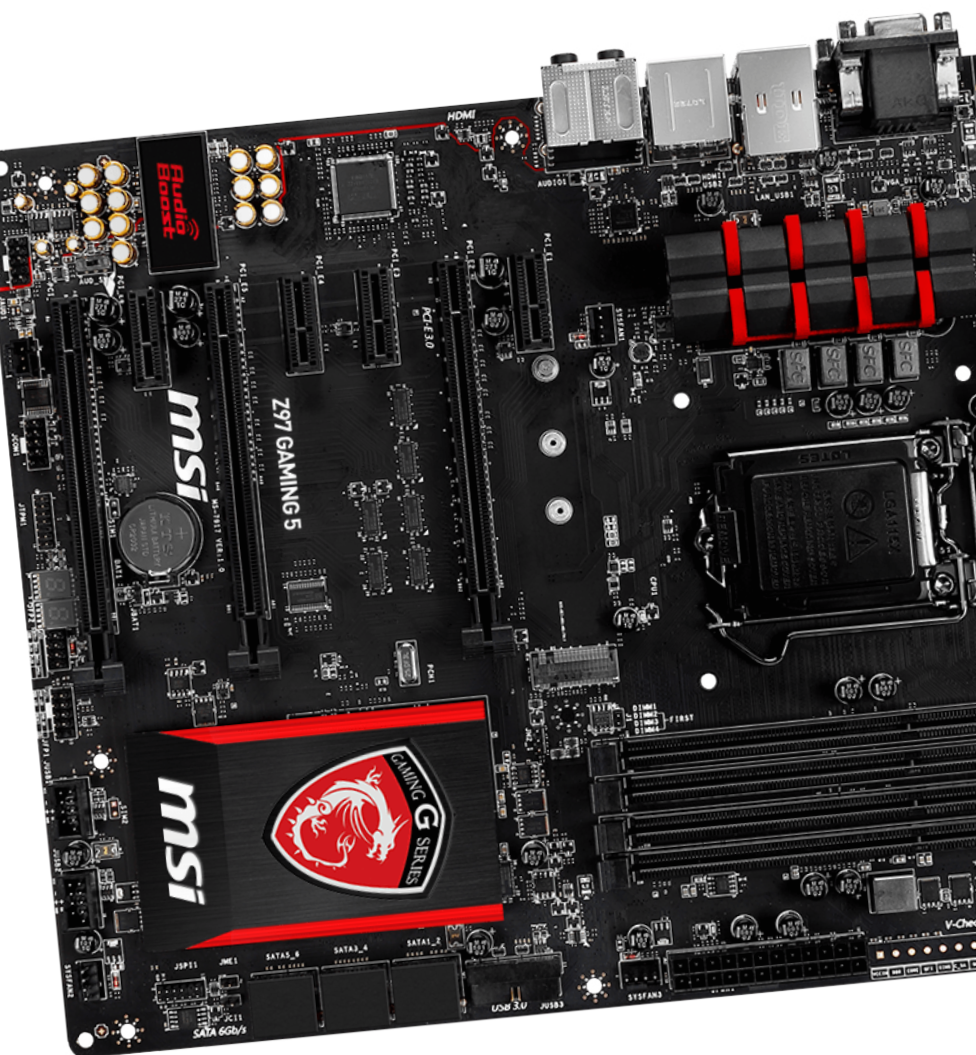
Liidesed: 8 x USB 2.0, 6 x USB 3.0, 6 x SATA-3, M.2, 1 x RJ45, SPDIF (opt), 8-ch Audio Out, Mic/Line In, 1 x PS/2, 1 x VGA, 1 x DVI-D, 1 x HDMI (max 4096 x 2304 @ 24 Hz)

Form Factor: ATX 305 x 244 mm

Realteki uusimale ning kvaliteetseimal kiivil ALC1150, mis on ümbritsetud kuldsete Jaapani tipptootja Nichicon HQ audiokon-densaatoritega ning on eraldatud ülejää-nud emaplaadist ja korralikult EMI-var-jestatud. See tagab erakordselt puhta ja selge heli võrreldes tavapärase integree-ritud odavate helilahendustega.

Audiopoleelt on uudiseks veel Direct Audio Power, mis lubab tugevamat ja sta-bilsemat toidet helisüsteemile - selleks on helisüsteemis pisike lüliti On-Board ja Direct Power moodide vahetamiseks. Helikonnektorid on kullatud ning kasutusel ka USB OPA1652 kõrvaklapivõimendi. Ei

LÜHIPROOV

MSI Radeon R9-270X Mini-ITX Gaming

Hind: 181 €

Müügil: Ordi

GPU: Curacao XT 28 nm

Graafikamälu: 2048 MB GDDR5 5600 MHz (2800 MHz DDR)

GPU taksagedus: 1030/1080 MHz

Graafikamälu maksimaalne ribalaius: 179 GB/s

Shader-konveierite arv: 1280

TMU arv: 80

ROP arv: 32

Energiatarve: 180 W

DirectX tugi: 11.2

Shader Model tugi: 5.0 / 5.0

OpenGL tugi: 4.4

saa just kurta võimaluste puudumise üle!

Graafikavõimaluste poolest leiame kolm pikka PCI-Express 3.0 siini ja neli PCIe X1. Me saame mitme graafikakaardi lahendustest kasutada ka 2-way SLI või 3-way CrossFireX lahendust (kas X16 või X8 / X8 või X8 / X4 / X4 liinidega). Mälu on kahekanaline nelja 240-pin DDR3 DIMM jaoks kiirustega kuni 3300 MHz (OC, ametlikult 1600 MHz).

Kõik on paigas

Mälu maksimaalne maht on 32 GB, mida on kaasajal tavakasutajale / mängurile enam kui küll. Võrguliikluse korraldamise eest vastutab Killer E2200 Gigabit Etherneti lisakiip emaplaadil. Protsessori jaoks on 12-faasiline VRM Military Class 4 Hi-c ja madalaprofiilsete kümme korda pikema elueaga tantaalkondensaatoritega.

Testisime paralleelselt nii uut Z97 kui eelmise põlvkonna samaväärset Z87 kii-

Selle emaplaadi eest ei küsitagi teab mis ulmeraha, kätte saab selle täiesti mõistliku 140 euroga

bistikku ning nagu arvata oli, jäid erinevused muude samade komponentide korral vahemikku 0,1 - 0,5% ehk juba mõõtevea piiresse.

Sai katsetatud ka ülekiirendust ning mitte eriti kalli õhkjahutusega jooksid mõlemad i7-4770K süsteemid CPU taksagedusel 4,4 GHz ja siin oli võit märgatav: võrreldes tavalise 3,9 GHz turbosagedusega olid tulemused 10 - 20% paremad. Ning viimaseks kirsiks koogi peal - ta ei maksagi teab mis ulmeraha, Ordi pakub teda juba hinnaga 140 eurot.

MSI Aatomik

„Olen ise väike, kuid mu jõud on suur“, laulis Aatomik omaaegses populaarses multifilms. Sellise Aatomiku saatis meile testi juba kõrvalloost tuntud MSI - Mini-ITX form factor mängurigraafikakaardi.

Paljud on aga oma multimeediamasina kolinud elutappa, et seal (hiid)suurelt teleriekraanilt filme nautida ja miks ka mitte korralikke mängu mängida. Suur arvuti aga neelab liialt ruumi ja on rohkem, pisi-ke Mini-ITX harmoneeruks kenasti muude elektroonikavidinatega, kuid graafikajõudlus neil kaartidel, mis Mini-ITX formaati mahuksid on moodaste 3D-mängude jaoks häbematult väike. Kuni tänaseni.

Kui MSI saadetud karbist ilmus lagedale nende Mini-ITX formaadis vaid 17 cm pikkune kaart. Küll see eest aga paksuke, võimsa MSI RADAX jahutiga, sest tegu on ikkagi arvestatava jõudlusega R9-see-ria kaardiga. Sama Curacao (R9-270X) oli ka meie telesaates ehitatud mänguriarvuti südameks ning ta suutis väevata vedada Full HD lahutuses ära kõik mängud. Mida peab silmas aga pidama, et toiteplokk liialt pisikeseks ei jääks - ainuüksi see kaart tarbib 180 W!

MEIE HINDED

Fantastiline. Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

Tippklass. Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

Harju keskmine. Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

Kolmepoiss. Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.

Hoia eemale! See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

«[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

Teksad või smart casual?

Tänavune kevad on olnud kallite ja heade Androidi-telefonide poolest erakordselt rohke: Samsung S5 ja HTC One M8 juba ootavad ees, nüüd trügib nende vahele ka Sony uuendatud lipulaev Z2.

Samsung S5 ja HTC One olid vastamisi [digi] eelmises numbris ning minu jaoks väljus sealst võitjana Samsung. HTC peaks oma metalse ketta ja igati viisaka olemisega olema ju parem, aga minu jaoks on tal mingi sarm puudu. HTC püüab liiga palju, ta tahab liiga meeleheitlikult olla lahe, hea ja ilus.

Samsung S4 kohta kirjutasin ma täpselt aasta tagasi, et see on telefon meeste, kes kannavad lühikesi beeži pükse ja sandaale. Igavale inimesele, kes leiab, et kõik tema elus peab olema mõistlik ning ekstravagantsused on maailmas vaid tülikas kaelas. S5 on aga hoopis teistsugune tegelane.

Z2 on parem kui Z1, jah!

Kui jätkata telefonide võrdlemist riideesemetega, siis Samsung S5 on meie kõige universaalsem riideese: teksapüksid. See on see riietus, millega on kõige mugavam iga päev ringi käia, nii tööl, linna peal, maal kui teatud juhtudel isegi veidi pidulikumatel üritustel.

S5 on praegustest lipulaevadest kaugelt kõige praktilisem telefon: õhuke, kiire, veekindel, kummise tagakaanega (ei libise kusagilt maha ega lähe katki!) ja teeb kõiki asju hästi. Aku peab kaua vastu, kaamera on väga hea ning Samsung on aastaga päris kõvasti parandanud ka tarkvara väljanägemist. Niisiis, endiselt mõistliku inimese valik, aga rohkem hea ja praktiline kui hea ja igav.

Nüüd tuleb mängu Sony Z2. Mulle siiani meeldib väga-vega Sony Z ja natuke vähem meeldib Z1, aga mõlemad neist on minu arvates tähelepanuväärsed telefonid: tehniliselt väga tasemel, väga heade akudega, veekindlad ning eristuvad kõigest teistest oma kvaliteetse ja soliidse musta klaasist korpusega.

Mulle meeldib ka Sony lähenemine Androidile: natuke on seda muudetud, kuid üldjuhul mitte halvemaks ning see on lihtne, soliidne ja kiire.

Z2 on kõike sedasama, aga ühe suure muutusega: ekraan on väga hea. Eelmiste Z-telefonide puhul on kehvad, luitunud värvide ning väikeste vaatenurkadega ekraanid olnud suurimaks probleemiks, aga enam mitte. Sony 5,2-tolline IPS-ekraan on suurepärase värvidega, ülimalt terav ja igas mõttes tasemel.

Kas telefon peab olema libe?

Kõik muu on jäänud samaks või tehtud veidi paremaks. Protsessor on kiirem, mälu on nüüd 3 GB, kaamera on endiselt suure 1/2.3-tollise ning 20,7-megapikslise sensoriga, telefon ise veidi õhem ja kitsam, aga kõrgem, nii et teda on parem käes hoida kui Z1.

Minu jaoks on seega parimat kallist Androidi-telefoni otsides valik kahe variandi vahel: Samsung S5 ehk teksad või Sony Z2, mida võiks

Sony Z2 on Samsung S5-st küll ilusam, šikim ja kvaliteetsem, aga samal ajal ka ebapraktilisem ja tundub, et õrnem

nimetada smart casualiks. Ilusam, šikim, kvaliteetsem, aga samas ka ebapraktilisem. Teksa-dega võib kas või sohu sumpama minna, smart casualiga see päris nii mõnus ei ole. Kuigi ekraanid on neil peaaegu sama suured, on Sony Samsungist suurem ja kobakam, kandilised servad teevad ta kaasas kandmise ja käes hoidmise veidi ebamugavamaks. Samsung ei libise kapi pealt maha, sileda klaasist tagaküljega Sony libiseb (see sai paraku järele proovitud).

Samas on Sony'l oma vaieldamatuid plusse. Hea on käes hoida telefoni, mis tundub tugev, ei nagise nagu Samsung ja näeb tõesti hea välja. Sony aku on suurem kui Samsungil ja peab

Musta ja valge kõrval on ilmunud uus popp värv: lillad telefonid. Kui ise poleks näinud, ei usuks, et see võib nii lahe välja näha

lausa müstilisel hästi vastu, 60 protsenti tööpäeva lõpuks polnud mingi ime, Samsungil oli siis üldiselt alles 30-40 protsenti.

Kuigi Z2 kaamera on tehnilistelt näitajatelt sama mis Z1-s, on ta samas märgatavalt parem: pildid on palju selgemad ja kontrastsemad, seda nii päeva valguses kui ka hämaras.

Üldiselt on Z2 pilt ka parem kui Samsungil või pigem tuleks öelda, et teistsugune: Samsung keerab kontrasti ja värvi peale üsna agressiivselt, Sony keerab ka, aga tunduvalt vähem ja lõpptulemus on üldiselt realistlikum. Samas on olukordi, kus Samsungi rõõmsameelsemaks keeratuid fotod tunduvad Sony'st toredamad.

Valin Sony. Ei, Samsungi. Ei, Sony

Väga suur vahe on kaameratel hämaras. Samsung rakendab siis mingisugust oma pildiprotsessingut, telefoni tuleb pildistamisel mõned sekundid paigal hoida ja tulemus on täiesti uskumatu: hämaras tehtud pildid on niisama sel-

ged ja puhtad nagu oleks nad tehtud ideaalse valguse käes. Sony suurema sensori eelis tuleb aga välja väga hämaras pildistades: siis on Z2 pildid Samsungist palju detailsemad ja meeldivamad vaadata.

Samas pole ju tõenäoline, et paljud inimesed ostaksid kaks 700-eurost telefoni. Viimasel ajal on üldse küsitav, miks peaks kellelegi nii kallist telefoni vaja olema, kui ka 300-400 eurot maksvad telefonid on vägagi tasemel, aga jäägu see arutelu mõneks teiseks ajaks.

Mina ei tea, kas peaks valima Sony Z2 või Samsung S5. Ja varsti on väidetavalt tulemas välja plastmasskestas HTC One, metallkestas Samsung S5 ja eriti vastupidavas kestad Samsung S5, nii et asi läheb ainult segasemaks. Kui ma praegu peaksin ise S5 ja Z2 vahel valima, siis võtaksin vist pigem Samsungi. Või ei, tegelikult ikka Sony. Ei, ikka Samsungi. Või Sony. Või Samsungi.

HENRIK ROONEMAA

Sony Xperia Z2

Hind: umbes 700 €

Müügil: küsi operaatoritelt

Võrgud: 2G, 3G, 4G

Protsessor: Snapdragon 801, neljatuumaline, 2,3 GHz

Mälu: 2 GB

Ekraan: 5,2 tolli, 1920 x 1080 IPS LCD

Kaamera: 20,7 Mpx, autofookus, LED välk, 4K video, esipaneelil 2,2 Mpx

Ühendused: WiFi a/b/g/n/ac, Bluetooth 4.0 A2DP, USB, IR port, GPS, GLONASS

Mõõtmed: 14,7 x 7,3 x 0,82 cm

Kaal: 163 g

OS: Android 4.4.2

KOKKUVÕTE

Sony Z2 on igas mõttes parem kui eelkäija Z1 ning konkureerib Samsung S5 ja HTC One'iga parima kalli Androidi-telefoni tiitlile. Kindlalt tippu kuuluv.

HINNE

Telefon, mis tuleb unustada

Kas Androidi, iOSi ja Windows Phone'i kõrvale on vaja veel ühte mobiilset operatsioonisüsteemi? Kas midagi on turult puudu? Jolla arvab, et on ning proovib olla neljas tegija väga tihedal turul.

Jolla esimene telefon tuli tegelikult välja juba hea mitu kuud tagasi, aga nüüd jõudis see läbi Elisa ka Eestis müüki ning kui me midugi ei plaaninudki sellest arvatust kirjutada, nüüd teeme seda siiski. Ei juhtu just iga päev, et Eestis tuleb mõne operaatori juures ehk suures poes müüki midagi täiesti uut.

Jolla on suuresti välja kasvanud Nokiast, kust lahkus suur hulk Meego operatsioonisüsteemi arendamisega seotud inimesi. Need inimesed läksidki ja tegid uue firma, sest nende arvates oli Linuxil põhinev Meego operatsioonisüsteem liiga hea selleks, et projekt lihtsalt lõpetada. Niisiis on Jolla sügavate Soome juurtega isesei-

sev mobiiltootja ja operatsioonisüsteemi arendaja.

Jolla esimeses ja seni ainsas telefonis jooksebki nende operatsioonisüsteem nimega Sailfish, mis on väga Nokia N9-s nähtud Meego moodi. Kogu navigeerimine toimib ekraani servade tagant akendega välja sikutamise, ühtegi nuppu kusa- gil ei ole, isegi mitte kodunuppu. See süsteem nõuab päris kõvasti harjumist, minul kulus paar tundi, enne kui hakkasin enamvähem ladusalt pihta saama, mida kusa- gil otsida tuleb, aga kui asi selge, toimis ta küll.

Android jookseb ja ei jookse ka

Jolla telefon jookseb sujuvalt, mis siis, et riistvara on nõrk ning pigem mõne aasta taguste telefonidega võrreldav. Aga sujuvalt jookseb ta nii kaua, kuni püsid telefoni menüüdes ja sisseehitatud äppides, sest näiteks brauseris on selgelt näha, et protsessorist jääb väheks, veebilehtede kuvamine ja neil navigeerimine on aeglane.

Jolla väidab, et lisaks Sailfishi enda äppidele (mida sisuliselt üldse ei olegi) jookseb telefonis ka Android, aga see on pool tõde. Jookseb jah, omaette keskkonnas, aga Google Play Store'i saamiseks tuleb natuke häkkida, seni tuleb rahulduda näiteks Yandexi ja Amazoni poodidega. Androidi-rakendused ei oska telefoni ülejäänud osaga eriti hästi suhelda, näiteks äppide märguanded ei tule läbi. Samuti on Androidi-rakendused Jollas aeglased ja ebakindlad, mõnikord näiteks Facebook käivitatus, mõnikord mitte.

Telefoni kaamera on tänapäevases mõttes

Jolla Jollaphone

Hind: 399 €

Müügil: Elisa

Võrgud: 2G, 3G, 4G

Protsessor: Snapdragon 400, kahetuumaline, 1,4 GHz

Mälu: 16 GB, 1 GB RAM

Ekraan: 4,5 tolli, 960 x 540 pikslit IPS LCD

Kaamera: 8 Mpx, autofookus, LED välg, esipaneelil 2 Mpx

Ühendused: WiFi a/b/g/n/ac, Bluetooth 4.0 A2DP, USB, IR port, GPS, GLONASS

Mootmed: 13.1 x 6,8 x 0,99 cm

Kaal: 141 g

OS: Sailfish OS

allapoole igasugust arvestust, siit midagi erilist otsida ei tasu.

Milleks kulutada raha?

Jolla kõige suurem probleem on asjaolu, et ta ei ole valmis. Iga hetk võib midagi kokku joosta, äppide nimekiri on olematu, riistvara on mitme aasta vanune ja nii edasi. Jah, Sailfish ise jookseb sujuvalt, aga sellisel kujul on Jolla totufon, mitte nutifon. Miks peaks keegi selle eest 400 eurot maksma, jääb sügavalt arusaamatuks. Täiesti kindel on see, et lähemal ajal Sailfishis midagi hüppeliselt paremaks ei lähe ka, vaadake kasvõi, kui pikalt ja on rikas Microsoft vaeva näinud, et Windows Phone'i äppidega rikastada ja kui vaevalt see neil läheb. Väike Jolla siin vaevalt mingeid imesid suudab korda saata.

Kui sa tahad telefoni sõnumite saatmiseks ja helistamiseks, pole sul vaja kulutada 400 eurot Jollale, osta ükskõik, milline muu telefon. Kui tahad hästi häkitavat telefoni, võta Nexus 4 või 5 või Samsung S3, S4 või S5 - neile võid installida mida iganes, alates Androidi erinevatest versioonidest kuni Sailfishi, Ubuntu ja Firefox OS-ini välja. Jolla ei tee sinust erilist inimest, sa lihtsalt viskad oma 400 eurot maha. Kui sa tahad eriline olla, siis anneta see parem kellelegi.

HENRIK ROONEMAA

Jolla kõige suurem probleem on tõsiasi, et ta ei ole veel valmis ja võib-olla ei saagi mitte kunagi piisavalt valmis

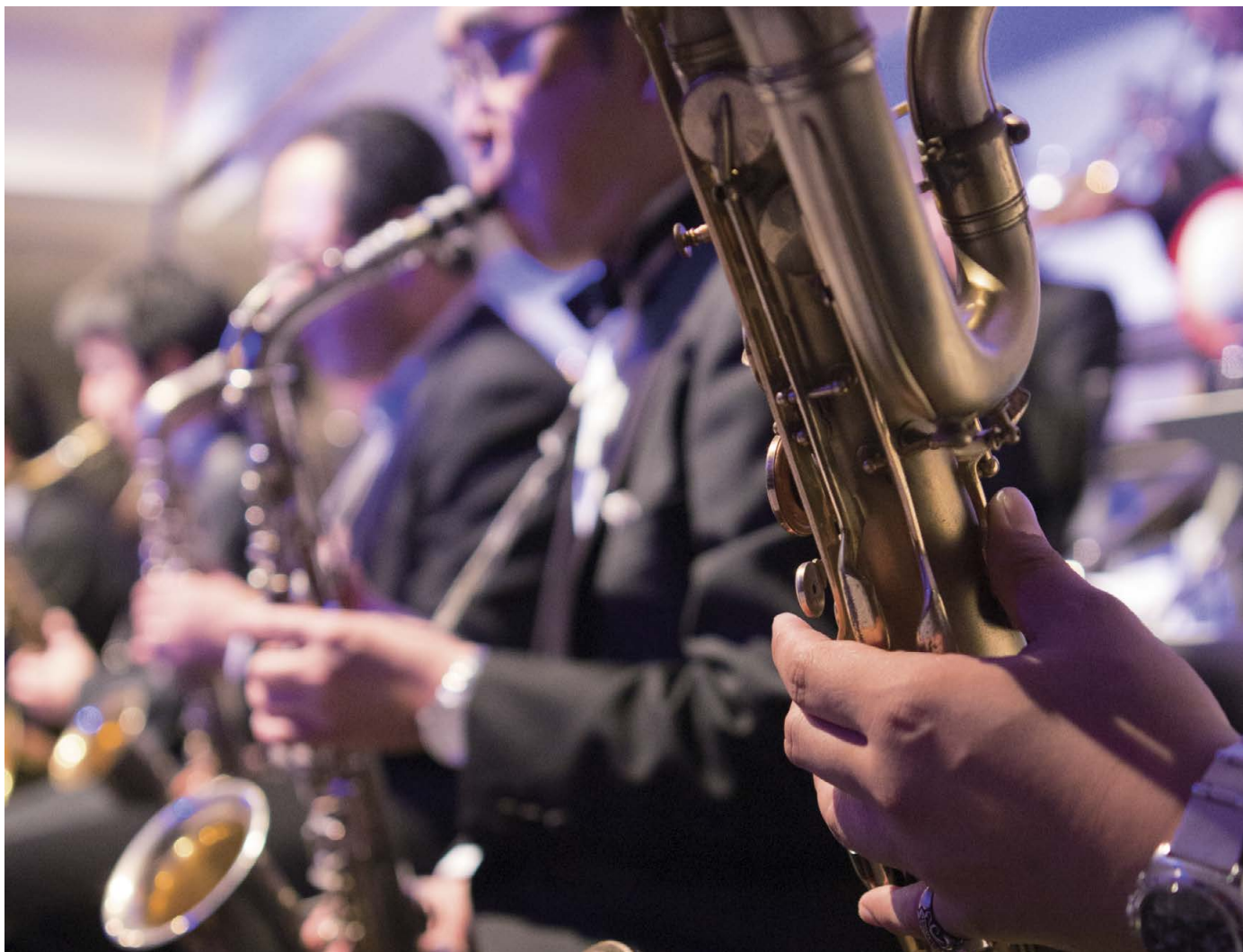
KOKKUVÕTE

Võib-olla saab Jollast ja Sailfishist kunagi midagi laheda, aga praegu ei ole see tavainimestele kasutamiseks valmis ning isegi häkkeritele on see mõttetu.

HINNE

SIGMA

Esimene F1.8se püsiavaga suumobjektiiv maailmas.
Selline on uus ja valgusjõuline normaalsuum APS-C
sensoriga peegelkaameratele. Reegleid loob Sigma.

A Art

18-35mm F1.8 DC HSM

sigma-global.com

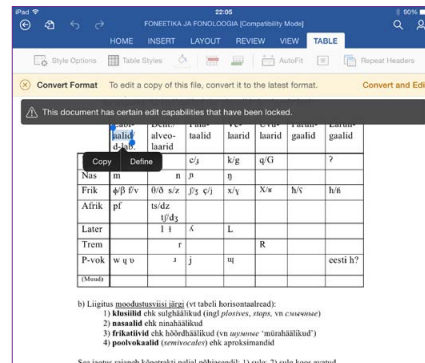
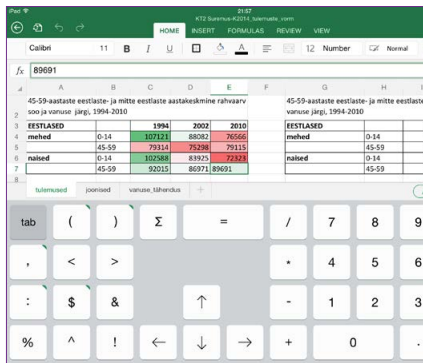
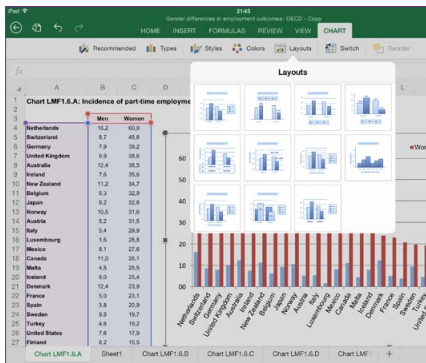

www.fotoluks.ee

Tallinn: Pärnu mnt 134 (t: 655 6748) | Solaris (t: 663 1319) | Viru keskus (t: 610 13 17) | Kristiine keskus (t: 665 0355)
Tartu, Ülikooli 6a (t: 730 9540) | Pärnu, Rüütli 16 (t: 447 8010) | Fotoluks AS | info@fotoluks.ee | tel: 655 6045

fotoluks
valgustab Sind fotoalal

Kontor kolis iPadi

Paljude jaoks on iPad pigem meelelahutus- kui töövahend, sest töö tegemist on takistanud maailma populaarseima kontoritarkvara Microsoft Office puudumine. Nüüd on see olemas. Kas sellega saab tõesti teha kõike sedasama, mida arvutiski?

Lühike vastus oleks, et jah, saab. Peaaegu. iPadi Office'i rakendused on üllatavalt funktsionaalsed. Justnimelt rakendused, mitte tarkvarapakett, sest saadaval on kolm eraldi rakendust, vastavalt Word, Excel ja PowerPoint. Need tuleb paigaldada eraldi ja kui sul mõnda neist tarvis pole, võid selle ruumi kokkuhoiu mõttes installimata jätta.

App Store rakendustepoes on kõik kolm saadaval tasuta, kuid konks on selles, et seni, kuni sul pole Office 365 tellimust, saad sa nende rakenduste abil faile ainult vaadata. Uute dokumentide loomiseks või olemasolevate muutmiseks peab sul olema ostadud mõni Office 365 pakett.

Seotud pilve külge

Kõige mugavam on faile avada ja salvestada OneDrive pilveteenusest. Niipea kui sa arvutis faili OneDrive'i salvestad, on see kohe saadaval ka iPadi rakenduses ja vastupidi. Korraga saad faili avada nii arvutis kui ka iPadis, kuid muuta saad ainult selles, milles sa selle varem avasid. Avatud kirjutuskaitstud failist on võimalik siiski jooksvalt koopiat teha. Sujuvat failikasutust segab see, et igakordsel faili avamisel laaditakse see serverist uuesti, sõltumata sellest, kas sellesse on vahepeal mujalt muudatusi tehtud või mitte. Tõsi, sa saad faile salvestada ka otse iPadi ja hiljem üles laadida, aga ikkagi.

Faile avamisega on seotud veel teinegi kiik, nimelt puhverdavad rakendused OneDrive'i sisu seisu ning rakendus võib näidata sulle iPadi faili, mille sa oled

OneDrive'ist juba kustutanud ning faili avada püüdmisel saad tõrketeeate. Faili OneDrive'i tagasi laadides tekib aga nimekirja kaks identset faili, mida mõlemat on võimalik avada. Müstika.

iPadi rakendus Office'i failivormingute tugi on väga hea. Lehekülje vorming, tabelid, värvilised ja logodega päised ja jalused, leheküljenumbriid, tabelid, varjutus, teksti värvid jne on kõik paigas. Arvutis lisatud pilte saab iPadis ümber tõsta, suurendada, vähendada ja pöörata, muuta teksti mähkimist, lisada raame ja efekte jne. Isegi muudatuste jälitamine ja mitmetasandilised kommentaarid on toetatud.

Saadaval on ka kõik standardsed Office'i fondid ja Exceli valemid. Mitme

iPadis pole mitte kontoritarkvarapaketti, vaid kolm eraldi rakendust – Word, Excel ja PowerPoint

töölehega arvutustabelid, kus andmed on ühel lehel ja diagrammid teisel, töötavad nagu peab. Arvestades vähest ekraanipinda on tore, et iPadi Excelis saab, nagu arvutiski, iga töölehe jaoks eraldi suumiastme seada. iPadi PowerPoint aga oskab kuvada mitte ainult slaidide sisu, vaid ka üleminekuefekte. Isegi laserpointerit imiteeriva punase täpikese saab ekraanile manada.

Microsoft Word, Excel, PowerPoint for iPad
Hind: failide vaatamiseks tasuta, muutmiseks vajalik Office 365 tellimus
Nõudmised süsteemile: iOS 7.0 või uuem

Mitmekeelsete dokumentidega rakendustel samuti probleemi pole, täpid-kronksud ja erisümbolid on kenasti olemas, eesti, inglise ja venekeelse teksti koos kuvamisel ei teki ei fontide ega tähesuuruse anomaaliaid.

Mitte siiski täisfunktsionaalne

Päris kõiki arvutiversiooni võimalusi iPadi rakendustest ei leia. Näiteks Exceli uues vormingus toetatud kiiranalüüsiga värvitud või kujundatud lahtreid oskab rakendus näidata, ent seda muuta või ise luua ei saa, puudu on ka makrode ja Pivot-tabelite tugi. Põhifunktsionaalsus on siiski olemas ja 99% kasutajale sellest suur tõenäosusega piisab. Aimus, mille puudumisest on tõeliselt kahju, on Office 2013ga tulnud võimalus jätkata tööd täpselt samast kohast, kus see pooleli jäi. Mahukate dokumentide puhul hõlbustaks see arvuti ja iPadi riskitasust margatavalt.

Küsimusele, et kas iPadi Office'i kasutamise võimalus on väärt 99 € (perepakett) või 69 € (üks arvuti + tahvel) aastas, peab igaüks ise vastama. Kuumaksena 8,25 või 5,75 on juhukasutuseks palju, iga-päevaselt tööalaseks vast mitte.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

iPadi Office ei ole hädaabivahend, vaid tõepoolest korralik tööriist. Office 365 tellimuse nõue teeb keeruliseks selle soovitamise kodukasutajale.

HINNE

Nipiraamat

Telli uuem, suurem, sisukam
Nipiraamat ning saad kingituseks
Victorinox'i kööginoa!

VICTORINOX

Kingitus!

Nipiraamatu uutele tellijatele kingime Victorinox'i universaalse kööginoa, mis on hindamatu abiline igas köögis.

Nipiraamat

on praktiline koduajakiri, millest leiad väärt nippe ja nõuandeid, kuidas lihtsamalt koduseid toimetusi ning igapäeva elu korraldada. Nipiraamat teeb elu lihtsamaks.

Nipiraamat ilmub kord kuus ja selle tellimishind on vaid **24,9 €** aastas, e-arve püsimumakse lepinguga **2,29 €** kuus.

Pakkumine kehtib uutele tellijatele. Tallinnas ja Harjumaal elavad tellijad saavad alates 1. maist kingituse kätte Nipiraamatu toimetusest (aadress Jõe 9, Tallinn, 3. korrus), ülejäänutele saadame selle postiga koju.

Lisainfot ja tellida saad telefonitsi või internetis:

► mine aadressile www.telli.ee ► helista tööpäeviti **660 97 97** ► saada e-kiri levi@presshouse.ee

Veel üks seikluskaamera

Midland XTC400 maksab 249 eurot ja seda on seikluskaamerate skaalal vähe. Täpselt sama raha eest saab näiteks odavaima GoPro nimega White Edition. Millel on ainult 5 megapiksliit, aga Midlandil on see eest 12.

Muidugi, megapiksliid pole tegelikult olulised. Mis on oluline, sõltub eelkõige seikleja soovidest. Ja häid omadusi, mille hulgas valida, Midlandil jagub. Nagu kõik teisedki mitte-GoPro, on Midland minikaamera moodi ja umbes samas mõõdus nagu Sony kaamera. Erinevalt Sony'st on aga kinnitusklambrist võimalik kinnitada ka külgedele ja läätse (koos sensoriga) keerata 270 kraadi ulatuses.

Salvestuseks pole vaja kaamerat eelnevalt sisse lülitada, vaid piisab suure liuguri liigutamisest - nii nagu Garminil või kadunud Contouril. Kaamera ise veekindel pole, aga see eest on komplektis lausa 80 m sügavuseni vastu pidav sukeldumiskest.

Videokvaliteet pole väga hea

Paraku jagub ka mitte nii häid omadusi, millest esimene on videokvaliteet. See pole tegelikult teab mis halb, aga lihtsalt nigelam kui kõigil senistel proovitud kaameratel. Need, tõsi küll, olid ka kallimad.

Rohkem on pildis näha pakkimisartefakte ning kujutis on kuidagi pruunikasplassivõitu - kui peaks videot sõnadesse teisendama. Hämaras ilmub kiirelt välja sinist värvi lumi - olgugi, et selle alt on ka

pilti ennast päris hästi näha, eriti nn vähe-se-valguse režiimis.

Nagu konkurentegi, saab XTC400 juhtida äpiga. Küll aga selgub Action Connecti nimelist äppi kasutades omapärane nüanss - kui tavalises režiimis alustab liuguri liigutamine alati salvestust, siis WiFi-režiimis - mille saab valida mikroskoopilisest nupust kaamera tagakaane all - tähendab liuguriliigutus ainult kaamera sisselülitamist ja WiFi-seadmega ühendamise ootamist, mitte salvestust. Kui hiljem mälukaardil ägedaid videoid ei paista, siis ilmselt just nii juhtus. Igatahes tasub see WiFi-režiimi mikrolüliti alati suletud asendisse keerata, kui äppi pole plaanis kasutada.

Rakendus ise toimib päris kenasti ja eelvaate viive on näiteks GoProst väiksem, aga salvestamise ajal jällegi eelvaadet ei kuvata. Saab ka salvestatud materjali seadmesse kopeerida, aga siiski mitte originaalmahus fotofaile.

Seda, kas kaamera parajasti salvestab, näitab pisike vilkuv roheline tuluks objektivi all - sest nagu öeldud, slaideri asendi peale liiga kindel olla ei saa. Aku, mis on mahult ligi kaks korda suurem kui GoPro, peab vastu küllalt kaua, vast isegi tunni-

Midland XTC400

Hind: 249 €

Müüb: www.tehnotur.ee

Karbis kaasas: kuni 80m veekindel korpus, MicroUSB-kaabel, kaks kleebitavat kinnitust, kaks kinnitusklambrist

paar, mis on tore. Ja tore on ka 12 Mpx fotorežiim ja sarivõte.

Selle hinna eest...

Ühesõnaga, kui nüüd proovida vähegi konstruktiivne punkt panna, siis sama hinnaga GoPro White Edition teeb ikkagi ilusamat videot, aga Midlandi kaamerale on palju teisi toreda(ma)id omadusi, mis võivad seiklusega paremini kokku sobida - nagu suur salvestusnupp, keeratav objektivi või voolujooneline vorm, kui mõnda mainida. 50 eurot rohkem makstes saab aga sama kujuga Sony, millel ka GPS küljes.

249 euro eest on XTC400 täitsa kobe kaamera, aga teeb paraku ka odavanõulist videot ja võib tuletada peade omaduste vahel meelde oma tegeliku hinda. Aga ei pruugi.

GLEN PILVRE

SONY A450

Suhteliselt tundmatu tootja seikluskaamera, mille pildikvaliteet jääb paljudele konkurentidele alla, aga samas jääb alla ka hind ning tal on muid plusse.

HINNE

Uus Ultra kutsub kaasa!

Kerged, võimsad ja vabad – just sellised on uued Ordi Ultra sülearvutid. Varustuses väga kiired Intel'i 4. põlvkonna protsessorid, Intel'i WiDi tehnoloogiaga WiFi kaart ja tervelt 9 tundi akuaega. Vali Ultra, seiklused ootavad!

Ordi Ultra i4GH+

- 14" HD (1366x768) LED matt ekraan
- 4 GB DDR3 operatiivmälu
- Intel Core i3-4010U
- 500 GB HDD
- Kaal: 1,7 kg
- Aku: kuni 9 tundi
- Windows 8.1
- EST klaviatuur

559 €

Ordi Ultra i5GS+

- 14" HD (1366x768) LED matt ekraan
- 8 GB DDR3 operatiivmälu
- Intel Core i5-4200U
- 120 GB SSD
- Kaal: 1,7 kg
- Aku: kuni 9 tundi
- Windows 8.1
- EST klaviatuur

655 €

Ordi soovib
Windows

Jäta kõlarid vihma kätte

Esimest korda jõudis mulle grill-liha lõhn sõõrmetesse vist siis, kui lumi oli just-just ära sulanud ning ennäe, seltskond küpsetaski tulel liha ning muusika tümpsus taustaks. Just teile mõeldes on Soundcast teinud muide kõlarid, millega muusikat paremini kuulata.

Me saime testi kaks Soundcasti kaasaskantavat ja ilmastikukindlat kõlarit - Outcast Junior ja Melody. Kumbki on turul olnud juba jupp aega, kuid vastu suve on neist põhjust rääkida küll. Kui ma ütlen kaasaskantav, siis ma ei mõtle sellist, mida saab panna taskusse, vaid need on akuga ja üsna suured ja valjud kõlarid.

Väiksem neist, Melody, on suurema grilliliha topsiku mõõtu ning sellel on peal küljes kandmiseks ka sang, peal nupud muusika kontrollimiseks ning Blue-

tooth ühendus, üle mille muusika tee kõlarisse leiab. Aga kasutada saab ka tavalist 3,5 mm helipistikuid ning vastav kaabel on ka kaasas.

Muusika ümberringi

360kraadise kõlariga Melody pakub hämmastavalt head helikvaliteeti, madalad bassihelid on tõesti veenvalt madalad ja selged ning ülemine ots on piisavalt terav, aga ei hakka kuidagi ärritama. Selle üleseadmine on äärmiselt lihtne ning tootja lubab, et sellega saab muusikat kuulata kuni 20 tundi ja selle täislaadimisele kulub 3-4 tundi.

Ausalt ütlen, et ma niikaua seda ei ka-

Need kaks mitte just kõige atraktiivsema välimusega kõlarit teevad jahmatavalt head heli

Soudcast Outcast Junior

Hind: 599 €

Müügil: Expert

Sagedusvahemik: 20 Hz - 20 kHz

Ühendus: 2,4 GHz

Soundcast Melody

Hind: 499 €

Müügil: Expert

Sagedusvahemik: 20 Hz - 20 kHz

Ühendus: Bluetooth, 3,5 mm

sutanud, kuid kui väljasõidul loodusesse elektrivõrgust eemale peakski aku tühjaks saama, siis on võimalik seda laadida ka auto 12 V ühendusega.

Outcast Juniori võib kergelt segamini ajada suure prügikastiga ning see pakub samuti 360kraadist kõlarit ning sellega katab julgelt muusikaga ära väiksema aia, selle sees on 50vatine digitaalne võimendi.

Helikvaliteedilt on see täiesti võrreldav Melody'ga ning õus suutis see tõesti pakuda väga mõnusat muusikaelamust, mis on väga hea saavutus, sest erinevalt siseruumidest (kus muidugi võib ka neid kasutada) on õues või vabas looduses head heli märksa keerulisem tekitada ja hoida.

Juhi dokist

Lisaks tuleb kaasa iCast Transmitter dokk, kuhu saab ühendada enda iPodi või iPhone'i, sest üle Bluetoothi see kõlar ei tööta, vaid kasutab enda 2,4 GHz juhtmevaba ühendust. Samuti saab seda ka autost laadida ning ühe doki taha võib ühendada kas või kaks sellist kõlarit, kui ühest peaks väheks jääma. Samas, Melody on oma lihtsuses siiski universaalsem ja ka odavam lahendus.

Mis mind aga mõlema kõlari juures häirib on nende disain, mis on lihtsalt kent-sakas. Jah, selline ebaatraktiivne disain võib olla praktiline, kuid kui vaadata kõlarite hinnanumbreid, mis kindlasti igale grilliseltskonnale pole vastuvõetavad, siis võiks ju disain olla kuidagi... palju lahedam?

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Soundcasti õuekõlarid pakuvad tõesti head heli, kuid väljanägemine on vastuoluline ning hind on üsna krõbe.

HINNE

SUUR VEND JÄLGIB SIND

Hikvision IP-kaamerad ja valvesüsteemid

Kurikaelad ei maga ja on alati valmis tungima Teie firmadesse või elukohtadesse, ning selle ennetamiseks on vajalik kasutada vastumeetmeid. Või tõstusmaterjali juba toimunud kuriteo sooritanud pättide kinninabimiseks.

Tahame ju teada mis meie valdustes toimub ajal, mil ise nendes ei viibi ning selleks vajame tehnoloogia abi.

Siin tõttab appi Hikvisioni valvekaamerate ja -salvestite lahendus.

Hikvision on 2001.-sel aastal asutatud Hiina firma peakontoriga Hangzhou ning regionaalsete keskustega Los Angeleses USA, Amsterdamis Hollandis, Dubais Lähis-Idas, Indias ja Venemaal. Hikvision Digital Technology Co., Ltd on maailma suurim videovalveseadmete tootja ja müüja. Hetkel töötab tehastes üle 10 000 töötaja ja üle 3000 inseneri.

Hikvisioni toodangusse kuuluvad IP, analoog ja teised videovalve seadmed. Kaks põhilist gruppi on analoog ja IP lahendused. Nende kahe erinevuseks on see, kuidas signaal salvestisse saadetakse.

IP salvestite puhul saadetakse signaal kaamerast salvestisse üle arvutivõrgu ehk LAN-i. Sellisel juhul on ainuke piirav faktor interneti ühenduse kiirus.

Piisava kiiruse korral ei teki pildiedastuses kadusid ning kvaliteet jääb nagu kaameras seadistatud.

Analoog salvestite puhul saadetakse signaal üle tavalise video kaabli, mis ei võimalda saata HD pilti ja teha kaamera siseseid seadistusi.

Hikvisioni tooteid ja lahendusi pakub BK Eesti AS, firma, mis on kõigis kolmes Balti riigis turva-, valve- ja muud lahendusi pakkunud juba kakskümmend aastat.

Valik on väga lai, ent tavakasutajale soovitab BK kahte tõhusat seadet, mis on piisavad kodu ja väikefirma jaoks ning ka hinnalt tasku-

kohased.

Hikvision IP kaamera DS-2CD2432F-IW 3MP WiFi

maksab vaid 138€ ja pakub 3 Mpix (2048x1536 @ 20fps) resolutsiooni või reaajas Full HD 1080p videostriimi. Kaameral on lainurkobjektiiv 98° vaatenurgaga, mis aitab jäädvustada ühe kaameraga väga suure ala. Kaameral on ka sisseehitatud WiFi juhuks, kui puudub võimalus paigaldada kaabel, või on vajadus kaamerat aegajalt erinevatesse kohtadesse tösta. Kaameral on infra-puna LED, mis võimaldab näha pimedas kuni 10 meetrit, ning ükski asi ei jää kaamera jaoks märkamatuks ka täielikus pimeduses. Sisseehitatud kõlar ja mikrofon võimaldavad kahepoolset suhtlust. Suureks eeliseks on kindlasti kuni 64GB Micro SD kaardi tugi. Kaardile saab salvestada vastavalt seadistustele kas videot, pilte või heli. Üldjuhul kasutatakse salvestamiseks ikkagi eraldi salvestit kuid kui pika salvestuse jaoks vajadus puudub, saab hakkama ka Micro SD kaardiga. Kui on vaja pikemat salvestust ja Teil on kodus 24/7 töötav arvuti siis pakub HikVision tasuta tarkvara mis võimaldab salvestada kuni 64 IP kaamerat.

Lõpuks kui asi jõuab kaamerate jälgimiseni ja salvestuste vaatamiseni, siis pakub HikVision kahte tasuta tarkvara: iVMS-4200 ja iVMS-4500.

Klienditarkvara iVMS-4200 tarkvara ühildub Windows ja Apple arvutitega ning võimaldab ühildada kuni 1024 kaamerat või 256 seadet.

Mobiilne rakendus iVMS-4500 töötab Apple Ipad-iga, Apple Iphone-iga, Android telefonide ja tahvelarvutitega ning Windows telefo-

nidega. Mõlemad tarkvarad võimaldavad reaajas kaamerapildi jälgimist, salvestuste vaatamist, pöördkaamerate juhtimist.

Tarkvara töötab kõikide Hikvisioni kaamerate ja salvestitega. Mobiilsel raketusel on eelseadistatud demo salvesti, veendumaks kui mugavalt jälgimine toimub.

Kui soovite pikemat salvestusarhiivis selleks soovivat maaletooja paigaldada eraldi salvestusseadme.

Esimese valikuna sobib Hikvision IP NVR salvesti DS-7104NI-SL hinnaga vaid 150€. Salvesti võimaldab salvestada kuni nelja IP kaamera pilti. Salvestisse tuleb paigaldada kōvaketas, mille mahu otsustab igaüks ise vastavalt vajaliku arhiivi pikkusele.

Maksimaalne ketta suurus on 4TB ja sellega saab jäädvustada päevas kuni 8 tundi salvestava nelja kaamera pilti 3 kuud.

Salvesti omab Full HD (1920x1080) toega VGA ja HDMI väljundeid. Läbi monitori väljundi saate jälgida kaameraid, vaadata salvestusi ja teha kõikvõimalikke seadistusi. Salvestiga on kaasas hiir millega saab kõiki neid toiminguid mugavalt teha. Salvestust saab vajadusel kopeerida otse USB mäluulgalale.

Hikvisioni valikus on ka salvestid millel on Plug & Play POE (Power over Ethernet) portid. Ühendades kaamera tavalise LAN kaabliga POE porti, saab kaamera sealt ka toite ning kaob eraldi toitekaabli vajadus. See teeb seadistamise protsessi olematuks ja paigalduse palju mugavamaks.

Kui soovite mõnda seadet soetada või konsultatsiooni täpsema, just teile sobiva lahenduse kohta, siis on BK Eesti AS alati valmis aitama. Kontakti leiab veebilehelt <http://www.bkeesti.ee> ja maililt valve@bkeesti.ee või telefonilt 6506901. Kontor asub Tallinnas, Laki 12, B-korpus. Soovi korral saadetakse vajalik kaup üle Eesti kulleriga just teile sobivale aadressile.

Kus on Eesti imetelefon?

Me oleme juba paar korda rääkinud, et nutitelefonid on valmis saanud ja suurt innovatsiooni enam ülemises otsas ei tehta. Küll aga muutuvad odavama otsa telefonid mihinal aina paremaks, nii et võib-olla polegi enam vaja osta 600-700 eurot kulutada?

Kaks kuud tagasi kirjutasime täitsa okeist Poola telefonist, mis maksis natukene alla 200 euro. Nüüd on meil käes Läti firmamärgiga nutitelefon Just5 Spacer, mis maksab kõigest 139 eurot.

Jah, lugesite õigesti, lätlased teevad nutitelefone, kuigi muidugi kokku pannakse neid Hiinas. Aga mäletate veel aega, kui selle raha eest sai telefoni, mis oli frustreerivalt aeglane ja mille ekraanid olid kohutavad ning põletasid silmad peast välja? See oli alles aasta-kaks tagasi.

Tehniliselt täiesti tasemel

Just5 Spacer on aga 5tollise IPS-ekraaniga, millel on küll standardist madalam 540 x 960 eraldusvõime, ja sel on neljatuumaline protsessor, 8 Mpx kaamera, kahe SIM-kaardi tugi ja kõik muu vajalik olemas, mis teeb telefonist nutitelefon. Mõistagi pole 4G-andmesidet, NFC-d ja rikkalikku

kogust sensoreid, aga see-eest pole ka rikkalikku kogust tootja enda tarkvara, sest Spaceri peal jookseb puhas Android, kuigi mitte kõige-kõige uuem. See on koht, kus paljud teised odavtootjad on libastunud, näiteks Prestigio, pannes enda telefonidesse kaasa ebavajalikku ja dubleerivat tarkvara.

Ja see Android on sujuv, ei mingit tõrkumist ja vastuvaidlemist, vaid see töötab niimoodi, nagu ühest nutitefonist ootad. Protsessor pole küll ülemäära võimekas, 3D-mängu „Angry Birds Go“ jooksub see ära, kuid on tunda, et kaadrisagedus pole päris see õige ning veel nõudlikumate 3D-mängudega jääb see hätta, kuid veebis brausimine, YouTube'i vidote vaatamine ja muu on sellisel tasemel, mida ootaksid kaks-kolm korda kallimast telefonist.

Veelgi üllatavam on Spaceri koostekvaliteet, sest kui praegused odavama otsa LG-d ja Samsungid on jubedad plastmassplönnid, siis Spacer on mõnusalt soliidne. Tagakaas on küll plastist, kuid mõnusast, kergelt haarduvast ja üldse mitte odavalt tunduvast plastist.

HTC odavama otsa telefonid on sarnase kvaliteediga ja see peaks olema lätlastele suur kompliment. Ka kaamera on täiesti okei ja aku peab poolteist päeva ära küll.

Aga läti keel?

Erinevalt Poola telefonist myPhone S-Line ei ole Spaceril ka mingeid keeleanomaaliaid ja

Just5 Spacer

Hind: 139 €

Müügil: Euronics

Protsessor: neljatuumaline ARM Cortex A7 1,3 GHz

Võrgud: 2G, 3G

Mälu: 1 GB mälu, 4 GB sisemälu, microSD mälukaart kuni 32 GB

Ekraan: 5tolline (540 x 960 pikslit, IPS)

Ühendused: 3,5 mm audioväljund, micro-USB, Bluetooth 4.0, WiFi b/g/n, GPS

Kaamera: 8 Mpx, LED-välg, 0,3 Mpix ees

Operatsioonisüsteem: Android 4.2.2

Aku: 1800 mAh

Mõõtmed: 144 x 71 x 9,4 mm

Kaal: 160 g

Selline uudis, et täiesti normaalse nutitelefoni võib nüüd osta kõigest 139 euro eest

läti keelt selle telefoniga selgeks õppima ei pea. Küll aga üks vigur siiski on, nimelt ametlikult sa seda Androidi uuendada ei saa, seadetes pole isegi sellist menüüriba, kus oleks võimalus seda teha, nii et Android 4.2.2 on ja jääb, kui sa seda ise lah-ti ei häki.

Muidugi, kuigi nimekamate tootjate odavama otsa telefonidel on Androidi uuendamise võimalus olemas, siis reaalselt pakutakse võimalust neid uuendada üliharva, näiteks Sony toetab odavama otsa telefone päris hästi.

Seega, 139 euro eest on siin korralikku nutitelefoni enam kui küll ja kui sa pole kindel, kas sul on vaja osta 600 eurone tippmudel või 300-400 eurone keskklasse-telefon, siis mõtle pikalt ja korralikult järele, sest selle lätlaste telefoniga saad enamik asju täiesti rahulikult ja ilma ärritusteta ära ajada.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Mõistagi pole see täiuslik telefon, kuid see maksab 139 eurot ja selle kasutamine ei ärrita. Maailm on pea peale keeratud!

HINNE

Terav, aga see-eest detailne

Aeg-ajalt me imestame, kuidas Hiinast tuleb väga korralikku tehnikat. Mitte ainult tuntud firmade toodangut, mis lihtsalt Hiinas tehtud, vaid ka Hiina enda firmade loomingut. Üheks selliseks näiteks on kõrvaklapifirma Cresyn.

Cresyni kallimad klapid võistlevad väga edukalt audiomaailma suurnimedega kvaliteedi poolest, aga hinna poolest jäävad nad pigem mõistlikumale tasemele. Meil on aga seekord testis 35-eurosed, kuid väga tõsise väljanägemisega klapid C740S.

Need on osaliselt metallist korpusega kõrvasisesed klapid, mis näevad ausaltöeldes välja hea mitu korda kallimad kui nad on. Klappide konstruktsioon on tugev, mida ei ole küljest ära kukkumas, juhe on jäme ning isegi juhtme küljes olev *hands-free* mikrofoni tundub hästi tehtud: kõnele vastamise klikk käib selgelt ja ühemõtteliselt hästi. Paljude kallimate klappide kohta seda öelda ei saa.

Heli poolest on nad aga natuke veidrad. Heli on väga puhas ja detailne, kuid samas ka üpris terav ja see võib asjad eba-

meeldivaks teha. Proovisime neid klappe mitmete seadmetega, nii erinevate telefonide küljes kui otse heasse Dragonfly USB-kõrvaklapivõimendisse ning tunda oli, et telefonide võimust jäi nende klappide

Cresyn C740S

Hind: 35 €

Müügil: Elion ja teised poed

Tüüp: kõrvasisesed

Driverid: 14,3 mm

Sagedused: 15 Hz - 20 kHz

Takistus: 32 ff

Juhtme pikkus: 1,2 m

Pistik: 3,5 mm

jaoks väheks: heli oli õhuke ja liiga kile.

Dragonfly küljes läks asi palju paremaks, aga ka siin andis teravus kohati liigselt tooni. Samas on nad üsna tundlikud salvestuse kvaliteedi suhtes, nii et mida parem algmaterjal, seda parem heli.

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÖTE

35 euro eest teevad need klapid hästi häält, aga me oleksime nende ostmisega ettevaatlikud, nad tahavad rohkem võimu kui telefonid välja suudavad anda.

HINNE

F-Secure SAFE nüüd saadaval kõigis Ordi kauplustes üle Eesti

F-Secure SAFE asendab hetkel pakutava F-Secure Internet Security. F-Secure SAFE on uudne lahendus, millega on võimalik kaitsta oma arvuteid, nutitelefone ning tahvelarvuteid. SAFE kaitseb seadmeid viiruste, pahavara, häkkerite ning identiteedivarguse eest, blokeerides kahjulikke lehekülgi ning teisi Internetis levivaid ohte. F-Secure SAFE tagab muretu Interneti- ja online-teenuste kasutamise ning võimaldab piirata laste veebikasutust.

F-Secure SAFE kontoga saad ise valida, millist tüüpi seadet soovid kaitsta. Loomulikult on hiljem võimalik vahetada kaitstavaid seadmeid: kui kaotatakse vana F-Securega kaitstud seade ja/või soetatakse uus, või kui soovitakse toode mingil põhjusel uuesti paigaldada, saad seda vaid mõne hiirekliki abil teha.

F-Secure SAFE konto näitab sulle litsentside kasutust ning aegumiskuupäeva. Kõik kasutuses olevad litsentsid on kergesti jälgitavad ning hallatavad.

Toetatud

- Mobiilsed seadmed: Android 2.2 või hilisem
- Windowsi arvutid: Windows XP SP3 või hilisem
- Mac-i versioonid: OS X 10.6 – 10.9

Küsi lisa Ordi kauplustest

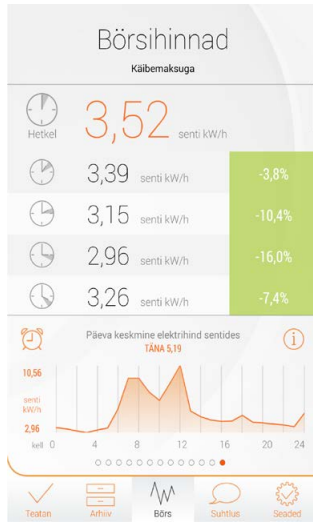

Hoia elektrihinnal silm peal

Elektriäpp on selline mugav rakendus, millega saad teatada enda elektrinäite. Selle on teinud Elektrum, kuid see ei tähenda, et sa peaksid nende klient olema. Nüüd sai see rakendus veel funktsionaalsust juurde ja sellega saab ka elektribörsi hindu jälgida.

Saadaval on see nii Androidile kui ka iOSile ning esimese asjana tuleb tunnistada, et see näeb pagana ilus ja läbimõeldud välja. Nii kena kasutajaliidesega kodumaiseid rakendusi ei näegi tihti.

Niisiis, selle rakendusega saad teatada enda elektrinäite, täida lihtsalt ära nõutud read, pane endale meeldetuletus, kui sul kipub näitute vaatamine saatmine meelest minema ning kui sul on mitu lepingut ja tarbimiskohata, siis ka see pole rakendusele mingi probleem. Lisaks tekib sulle saade-

tud näitudest kena arhiiv ja graafik, kus saab ülevaatlilikult näha, palju oled mingil kuul elektrit kulutanud. Tõsi, sisseehitatud taskulampi, mida mõned sarnased lahendused pakuvad, ei ole. No kui sul see arvesti on kuskil pimedas nurgas.

Uuendusena on näha ka elektri börsihinnad tunnise täpsusega, mis peaks andma börsihinnaga paketi omanikele võimaluse enda elektritarbimist paremini läbi mõelda. Arendajate väitel on siinkohal eelkõige

Elektriäpp

OS: Android, iOS

Hind: Tasuta

Testitud telefonil: LG G2

mõeldud suurfirmade peale, kes saavad vastavalt sellele ka enda tööd planeerida, sest näiteks eelmisel suvel hüppas elektrihind järsku lühikeseks ajaks väga kõrgele.

Olles seda rakendust nüüdseks kaks kuud kasutanud olen sellega väga rahul, kuigi ei saa üle ega ümber rakenduse tellinud firma taimeriga tüütutest reklaamidest, mis rakendust avades lahti hüppavad. Kui ma olen (või oleksin) Elektrumi klient, kas ma võiksin saada võimaluse need välja lükata?

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Elektriäpp on väga kena ja praktiline abimees koos vajaliku meeldetuletusega, kuid reklaamid muutuvad tüütuks.

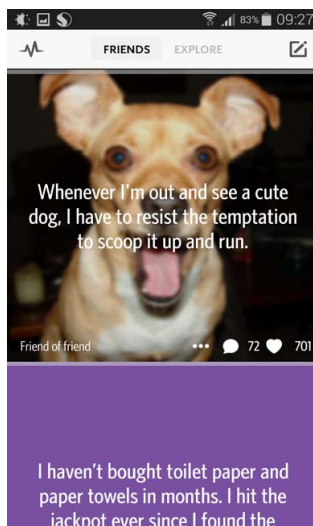
HINNE

Saladuste Facebook nüüd Eestis

USAs on hetkel üks kuumemaid sotsiaalvõrgustikke uus asi nimega Secret. Loomulikult hakkas see levima Räniorus, aga mai lõpus laienes see üle maailma ja nüüd saavad seda kasutada ka eestlased.

Secreti erinevus näiteks Facebookist ja Twitterist on see, et ta on täiesti anonüümne. Secret ongi mõeldud selleks, et inimesed kirjutaksid sinna mõtteid või infot, mida nad ei julge muidu kõva häälega ja oma nime all välja öelda. Peamiselt tunduvad inimesed kasutavat seda oma kõige isiklikumate ja tihti ka piinlike asjade väljatehinguteks, aga samas on selle kaudu levinud ka muud valgustkartvat infot, näiteks uudiseid ja vihjeid avalikkusele veel mitte teada olevate äritehingute kohta ja nii edasi.

Kui see kõik nii salajane on, siis kuidas Secretist sotsiaalvõrgustik saab? Väga lihtsalt: Secret otsib su telefonist ütles kontaktide numbrid või e-postiaadressid ning neist saavad su sõbrad. Kui lisad uue kontakti, kontrollitakse ka tema olemasolu Secretis ja vajadusel lisatakse su sõbraks. Sõprade nimekirja sa loomulikult ei näe ning postitusi lugedes on lihtsalt näha, kas selle on teinud su sõber või sõbra sõber.

Secret on palju vae-

Secret

OS: Android, iOS

Hind: Tasuta

Testitud telefonil: Samsung Galaxy S5

va näinud, et võrgustik oleks tõesti anonüümne. Kõike krüptitakse, inimeste kohta säilitatakse võimalikult vähe infot ja nii edasi. Üldiselt võid olla usna kindel, et Secreti lahti muukimine on niisama huvi pärast tegijale sama hästi kui võimatu.

Hetkel on Secretis veel eestikeelset sisu väga vähe või õigemini vist ei olegi, vähemalt meie pole näinud, aga kahtlemata oleks lõbus, kui Secret ka Eestis jalad alla saaks. Nii et marss marss, kõik Secretisse saladusi jagama!

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÕTE

„Saladuste Facebook“ ehk sotsiaalvõrgustik, kus kõik postitused on täiesti anonüümsed ning inimesed võivad jagada ka oma kõige isiklikumaid saladusi.

HINNE

Kõiki mängu sa ju ei saa vaadata

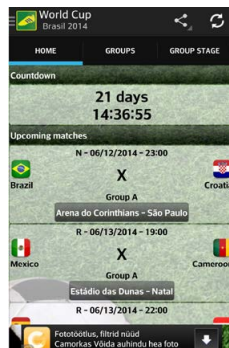
Jalgpalli MM algab teaduspärast kohe-kohe ning kui sul pole võimalik kõiki mängu võimalik otse vaadata, ja suure tõenäosusega ei ole, kui sul mingigi isiklik elu on, siis on hea, kui saad telefonist kõikidel tulemustel ja skooridel silma peal hoida.

Selliseid rakendusi on mõistagi mustmiljon, aga milline on neist kõige parem? Installisin seitse-kaheksa sellist rakendust ning pärast väikest proovimist jätsin alles ühe - World Cup Brazil 2014. See ei tahtnud installides mingeid erilisi õiguseid, kõigest ligipääsu internetile, erinevalt paljudest teistest, aga reklaamidest, millest kõik sellised rakendused toituvad, selle puhul ei pääse.

Mingit erilist imeasja see rakendus ei tee ja pigem teebki see vähe, aga väga lihtsalt ja ülevaatlikult. Sellest on olemas palju keerulisemaid rakendusi, mis teevad kõiksugu liigseid imeasju, küll aga näitab ära see rakendus kõikide mängude tulemused, vähemalt lubatakse, et ka reaajas, alagruppide punktiseisud ning väljalangemismängud.

Lisaks tõmmatakse ka FIFA ametlikult lehelt sinna uudistevoog ja videod. Nii et ei midagi väga erilist, kuid oma põhiülesandega peaks see hästi hakkama saama, kuigi mõistagi realses kasutuses ei saanud me seda veel testida ja võib-olla tuleb siiski mõni teine rakendus 12. juunil hankida.

MARTIN METS

World Cup Brazil 2014

OS: Android

Hind: Tasuta

Testitud telefonil:

LG G2

HINNE

Telefoniga muuseumi

Suvi on tulemas ja ehk satub mõni lugeja suvel Tallinnasse Eesti Ajaloomuuseumi Suurgildi hoonesse, näitusele „VISA HING. 11 000 aastat Eesti ajalugu”. Sellisel juhul võib telefoni julgelt taskust välja võtta ja sellega mööda näitust käia, sest muuseumil on selle näituse tarvis tehtud spetsiaalne audiogiid-äpp.

Tegemist on kõige lihtsamast sorti äpiga, mille võiks vast iga programmeerimist natuke oskav koolipoiss valmis nikerdada: sisesta äppi eksponaadi juures olev number ning äpp näitab sulle pilti ja mängib ette audiofaili, kus selle eksponaadi kohta midagi huvitavat räägitakse. Järgmise eksponaadi juures tee sedasama. Ei mingit nutikust, aga samas, milleks asju keeruliseks ajada.

Vast suurem töö on läinud sellesse, et äpp on saadaval eesti, hispaania, inglise, saksa, soome ja vene keeles. Niisiis, lihtne ja kasulik asi, kes muuseumi satub, võtke kasutada.

Aga järgmine kord, head äpitegijad, tehke oma äpile disain ka. Seda praegust on ikka päris õudne vaadata. Äppi hall taust ning koledad play-pause nupud ei kutsu neid sugugi vajutama ning ka muu visuaalse külje poolt pole midagi rõõmustavat öelda. Samas, üks selline äpp võiks olla igal muuseumil, sest seda tegelikult pole üldse eriti keeruline teha.

HENRIK ROONEMAA

Audiogiid

OS: Android, iOS

Hind: Tasuta

Testitud telefonil:

Samsung S5

HINNE

SONY

OFFICIAL PARTNER

Sony Cyber-shot
2014 FIFA World Cup™
ametlik kaamera

279€
järelmaks alates 9€/kuus

DSC-HX50

Väikseim 30x suumiga kompaktkamera, mis on soovi korral täielikult manuaalselt seadistatav. Ideaalne reisikaamera. Euroopa parim kompaktkamera!

20.4 Megapiksli	30x Zoom	Exmor R CMOS sensor	Full HD Video	SteadyShot Stabilisaator	Wi-Fi
-----------------	----------	---------------------	---------------	--------------------------	-------

469€
järelmaks alates 15€/kuus

DSC-RX100

Suur 1" sensor ja valgusjõuline Zeiss T* f1.8 kvaliteetobjektiiv ja vastupidav alumiiniumkorpus teevad sellest kaamerast fotosõprade lemmikkaamera. Euroopa parim edasijõudnud kasutaja kompaktkamera!

20.2 Megapiksli	3.6x Zoom	Exmor R CMOS sensor	Full HD Video	SteadyShot Stabilisaator
-----------------	-----------	---------------------	---------------	--------------------------

329€
järelmaks alates 11€/kuus

DSC-HX300

Mugav peegelkaamera tüüpi kere koos võimsa 50x suumiga optikaga, optiline stabilisaator ning kiire 10 kaadrit/sek sarivõte ei jäta sind kuski hätta!

20.4 Megapiksli	50x Zoom	Exmor R CMOS sensor	720p HD video	SteadyShot Stabilisaator
-----------------	----------	---------------------	---------------	--------------------------

Sony Center

www.sonycenter.ee

Kristiine Solaris

★ SUUR TEST

global inspirations
traded fairly

www.na

Hea foto saladus

Mõne aasta eest tundus, et kompaktkamerate turg hakkab välja suurema, siis hetkeseisuga võib öelda, et surmani on veel kõvasti aega. Mobiiltelefonide kaamerad pole arenenud nii kiiresti kui lootsime ning kompaktid on läinud kõvasti paremaks. Millise kaameraga sel suvel pildistama minna?

Kompaktkamera on lihtne kaasas kanda. Varahommikul enne tööd kohvikusse peegelkaameraga? Tänan, ei. Fujifilm XQ1, F3,2, ISO 100, 1/250 s.

Üha enam inimesi kasutab igapäevaseks juhupildistamiseks mobiiltelefoni, sest see on alati kaasas ja sellega on lihtsalt niivõrd mugav pilti teha, kuid kompaktkamerate turu kardetud täielikku kokkukukkumist pole siiski toimunud. Seda, et rõhk hakkab kompaktkameratelt eemale liikuma, näitab uute mudelite statistika: pea kõigil tootjail on viimase aasta jooksul välja tulnud vähem kompaktkameeraid kui tavaliselt.

Siiski toimub kokkutõmbamine keskparaste ja viletsate mudelite arvelt ning on kaks segmenti, milles kaameratootjad endiselt õigustatult edasi pingutavad. Need on väikesed, aga kvaliteetset pilti tegevad kallid kaamerad ning supersuumid, mis pakuvad kolossaalset 30kordset suumi. Eelmisel aastal oli meil testis vaid üks 30kordse suumiga kaamera, nüüd tervelt neli. Üle-eelmisel aastal oli laeks 20kordne suum, mis nüüd tundub juba naeruväärselt väike.

Teine nišš, millesse kompaktkamerad veel väga hästi sobivad, on väga kvaliteetse pildiga väikesed, taskusse mahtuvad kaamerad. Vaid vähestel telefonidel on korralik kaamera ning nende jaoks, kes ei rahuldu sellega, et pildil olevad inimesed on üldjoontes äratuntavad ja tahaksid,

et pilt poleks mitte ainult informatiivne, vaid ka ilus, on ainus võimalus soetada hea kompaktkamera.

Seda silmas pidades valisime testi peamiselt just need kaks gruppi - väikesed, aga head, ning veidi suuremad, ent tohutu suumiulatusega reisikaamerad. Lisaks võtsime võrdluse ka kaks väga odavat

Korralik kompaktkamera on ikka veel mobiiltelefoni kaamerast parem. Kui hoolid kvaliteedist, osta kaamera

kaamerat, et vaadata, mida me kallimat kaamerat ostmata jättes kaotaksime. Esmakordselt on meil testis ka Leica kompaktkamera ning pärast paariaastast pausi on tagasi ka Olympus.

Canonilt võtsime testi seekord kolm kaamerat ja see võib tunduda konkurentidega võrreldes ebaaus, ent tegelikult on asi vastupidine - kõigil teistel on valik Canonist märksa laiem, sest tahtmise korral ja oskuste kasvades on sul võimalik soetada ka mõistliku suurusega hübriidka-

Üleval SH-50 ja RX100 II värvid, all Samsung WB35F kui tüüpilise odava seebika lüütnud ja ülevalgustatud pilt.

mera. Näiteks Nikoni 1 seeria koos komplektobjektiiviga ei olegi eriti palju suurem ega ka kallim kui nii mõnigi siin testis olev kaamera. Ka Sony'l ja Olympusel on valikus terve hulk väikesi hübriide, mille vanemate mudelite hinnad on langenud juba paremate kompaktkamerate hindade tasemele. Canonil pole aga odavamas segmendis peale kompaktkamerate mitte midagi pakkuda.

Ajaga kaasas käies oleme teinud mõned muudatused kaamerate andmete tabelis: SD-mälukaart on muutunud standardiks, seega oleme selle rea kõrvale jätnud ning selle asemele lisanud hoopis WiFi mooduli olemasolu kajastava rea. Mobiiltelefoniga pildistama harjunud kasutajate jaoks tundub mälukaardiga või - mis veelgi hullem - kaabliga kaamerast piltide väljaargitsemine juba igandina, moodsatelt seadmetelt eeldatakse seda, et kõik käib juba juhtme- ja mälukaardivabalt. Seda paremad kaamerad ka võimaldavad.

Samamoodi nagu WiFi-funktsionaalsus, on ka puutetundlikud ekraanid tulnud selleks, et jääda. Meie selle aasta võitjal seda pole, ent järgmisel aasta edetabeli tipus troonivalt kaameralt tahaksime seda kindlasti juba näha.

SVEN VAHAR

Kullipilguga kaamera

Fujifilm on kompaktkameraid teinud kogu aeg, ent mitmeid aastaid ei tulnud neilt ühtegi tähelepanuväärset kõrgema klassi kompakti. Olid kuulsad F10/F11 ja F30, seejärel tuli tükk tühja maad ja alles eelmisel aastal tuli üle hulga aja üks tõeliselt põnev, kuid kiiksuga kompakt XF1. Selleaastane mudel XQ1 on traditsioonilisem, tavapärase sisselülitimisnupu ja elektroonilise suumiga, ent uue sensoriga. Sensor on sama, mis X20 ja X-E2 sees, ainult et väiksem.

X-Trans CMOS II sensori eripäraks on tavapärasega võrreldes erinev värvitundlike elementide paigutus ning puuduv madalpääsufilter. See viimane annab pildile iseloomuliku selguse ja teravuse. See on ühtlasi ka kaamera suuremaks trumbiks, vahe teiste kompaktidega torkab silma.

Pilt on terav ilma, et oleks vaja kunstlikult mikrokontrasti tõsta ja ISO 3200 detailsus on üllatavalt hea, tehes selle tundlikusastme praktikas täiesti kasutatavaks. Teravustamine on samuti märkimisväärselt kiire ja täpne.

WiFi-võimekus on kaamerale olemas, pildide tõstmine kaamerast telefoni on lihtne

Fujifilm XQ1

Hind: 349 €

Müügil: Fotoluks

Tehniline info: vaata testi lõpust

ja kiire, kui telefon ja kaamera on korra juba seotud, siis järgmistel kordadel käib kõik automaatselt. Kaamerast saab alla laadida nii täissuuruses kui vähendatud mahuga pilte. Otse sotsiaalmeediasse postitada või saata siiski ei saa.

E-Fn nupp teeb XQ1 nupusüsteemi on unikaalseks, sest pärast selle nupu vajutamist omistatakse kõigile teistele nuppudele sekundaarsed funktsioonid. See lihtsustab harvemkasutatavate sätete muutmist ja asendab mõningal määral Canoni või Sony kiirmenüüsid.

Asjatundjatele teeb kindlasti rõõmu võimalus Auto ISO sätetes käsitsi ette anda ISO muutmiseks vajalik minimaalne säriaeg. Nii saad ise otsustada, kui konservatiivne kaamera ISO automaatse tõstmiseks on.

Üks asi on küll, mida tahaks muidu nii hästi tehtud kaamera disaineritele ette heita – rihmakinnitusasasid ulatuvad koprusest välja, mistõttu ei saa kaamerat stabiilsema pildi tegemise jaoks küljega tasasele pinnale püsti toetada.

Puutetundlik ekraan kaamerale puudub, ent selle võrra on kaamera ka odavam. Hinnavahe P340ga ei ole väga suur, ent kaldub siiski XQ1 kasuks. Isegi võrdse hinna puhul kipuks kaalukauss Fujifilmi kaamera kasuks langes, sest erilise tehnoloogiaga sensor on enast tõestanud ja pakub tõepoolest paljudel puhkudel paremat pildikvaliteeti.

KOKKUVÕTE

Hetkel poest saada olevatest kompaktkameratest parima hinna ja kvaliteedi suhtega. Õpi kaamerat kasutama ja saad tasuta imekenad pildid.

Maksimaalne kvaliteet

Juba enne testi alustamist oli selge, et RX100 II peab teistega võistlema ebaausal alusel, sest selle sensor on teiste omast oluliselt suurem ja tänu sellele on ka pildikvaliteet järgu võrra parem. Ometi ei oleks me saanud seda kaamerat testist välja jätta, sest oma olemuselt on see ikkagi kompakt, mis sellest, et peaaegu sama suur nagu mõni väiksem hübriidkaamera.

RX100 II on kaamera neile, kel raha on ja kes tahaksid selle eest saada viimase peal kaamerat. Viimase peal RX100 II ka on. Sel on väga hea ja terav, kallutatav ekraan, välguking ja tõepoolest kõige parem pildikvaliteet. Suumi on kaamerale vähe ja see on suhteliselt aeglane ja häälekas, ent loomulikult pole suum see, mille pärast seda kaamerat osta. Seda kaamerat peaks ostma selle pärast, mida kaamera suudab jäädvustada. Ka teiste kompaktid pildid tunduvad vaadates teravad ja selged, ent lähedalt vaadates on RX100 II pildid loomulikud, detailsus on tõeline, mitte kujuteldav ega pildist pingutusena välja imetud. Eriti selgelt tuleb vahe välja tundlikkuse tõustes – selle kaamera ISO

Sony Cybershot DSC-RX100 II

Hind: 699 €

Müügil: Fotoluks

Tehniline info: vaata testi lõpust

6400 on oluliselt parem kui nii mõnegi teise ISO 1600. Kui sul on vaja kaamerat, millega hubast küünlavalgusõhkt jädvustada, siis pole sellele kaamerale siin testitute hulgas vastast.

Kogu see lõbu tuleb aga karmi raha eest välja lunastada. RX100 II on täpselt kaks korda kallim kui XQ1, kuid kas see on ka kaks korda parem? Meie arvates mitte. Taskukaameraks on RX100 II raske ja kuigi suurem meesterahvas surub selle oma lohvakate pükste taskusse, siis normaalse inimese jaoks on see ikkagi käe- või õlakoti kaamera. Puutetundlikku ekraani pole Sony samuti ligi 700 eurot maksvale kaamerale raatsinud lisada. WiFi on olemas ja tänu NFCle on selle kasutamine imelihtne, ent ka teiste kaamera- te sidumine telefoniga ei ole kuigi keeruline.

HINNE

See on kaamera, mille jaoks tasub raha koguda. Maksimaalne kvaliteet maksimaalse hinna eest

Kuigi pikslipealt mõttes jääb XQ1 pildikvaliteedis RX100 II-le alla, ei ole erinevus meie arvates nii suur, et see õigustaks kahekordset hinnavahet.

Tegelikult on RX100 II väga ja väga hea kaamera, ent reaalselt võttes on see ikkagi kaamera „mul on raha ja ma tahan saada parimat“ inimesele, teiste jaoks on olgu esimeseks valikuks midagi muud.

KOKKUVÕTE

Absoluutselt parima pildikvaliteediga kompaktkamera, millel paraku pildikvaliteediga sama kõrge hind. Osta, kui raha pole probleemiks.

HINNE

Kaamera edasijõunuile

Nikon P340 eelkäija, mudeli P330 tunnistasime eelmisel aastal parimaks kompaktkameraks ja kõrge koha saab ka P340 sel aastal. P340 otsene rivaal on Canon S120, sest muude parameetrite enam-vähem võrdne oles seisab XQ1 pildikvaliteedi osas paremal järjel. Sama suur ja sama hea ka Leica C, ent too on arutult kallid.

P340 pole ka just otseselt odav, pealtnäha palju etema funktsionaalsusega supersuupid saab kätte vähema raha eest, ent P340 annab neile silmad ette pildikvaliteedis. Vaadates ajakirjas trükitud testipiltidele on kaamerate pildikvaliteedil keeruline vahet teha, ent faile vaagides on vahe siiski sees. Pildikvaliteet on kompaktkamerate puhul mitte astmestik, vaid sujuv skaala, kus on palju lihtsam vahet teha skaala otstes asuvate kaamerate ja ülejäänute vahel kui skaala keskosas jäävate kaamerate vahel. P340 asub skaala ülemises otsas, mitte päris tipus, aga seal ligidal.

Kaamera on käes mõnus ja valge versioon (saadaval nii valge kui must) näeb ka hea välja. Nikon on korpusele suutnud lisaks tagaküljel asuval ja objektiiv ümbritsevale va-

Nikon Coolpix P340

Hind: 399 €

Müügil: küsige fotokauplustest

Tehniline info: vaata testi lõpust

likurõngale ka veel kolmandagi valikuratta, mis asetseb kaamera peal. M-režiimil pildistades saab säri, ava ja ISO kõik eraldi rattakese alla seadistada ja see teeb käsitsirežiimi kasutamise tohutult mugavaks. Isegi kui sa seda esialgu kasutada ei oska, siis annab see lisavõimaluse vaikimisi funktsioonid ümber tõsta, näiteks siis, kui objektiivirõnga kruttimine sulle ei meeldi.

XQ1 kõrval on P340 teine kaamera, mis võimaldab Auto ISO jaoks ise ette anda minimaalse säriaja. S120 pakub selle koha peal ainult valikuid Normal/Fast/Slow, selmet konkreetseid numbreid näidata. See koos eelmainitud kolme rattakese süsteemiga teeb sellest Nikonist edasijõudnu jaoks arvestatava tööriista.

Kõrge ISOga tuleb kaamera toime hästi,

Mõeldud asjatundlikule pildistajale, kes teab, mida ta kaameraga teeb

kuni ISO 1600 püsib detailsus ja teravus heal tasemel, kuigi mõningase värvimüra hinnaga, siis langeb jõrsult. P340st paremini saavad kõrge tundlikkusega hakkama vaid RX100 II ja XQ1.

P340 on kaamera, mida võib kõhklematult soovitada inimesele, kelle jaoks oluliseks kriteeriumiks ei ole suur suum. S120 on veidi kompaktsem, kuid Nikon on odavam. Kumba pilti eelistada, on maitse asi, mõlemad on head.

KOKKUVÕTE

Tuntud kvaliteet Nikonilt. Kaamera on kaunis, mugav ja kiire ning heade kompaktkamerate hulgas üks kergemaid.

HINNE

Kvaliteet väikeses kestas

Sellest kaamerast oleme me varem juba kirjutanud, ent eraldi, mitte võrdluses teistega. Valides uut kompaktkamerat, tuleks kindlasti valikusse lülitada üle keskmise kallis S120, sest see pakub üsna unikaalset funktsionaalsuse, suuruse ja pildikvaliteedi kombinatsiooni. Suurusevahe testi kahe kõige väiksema kaamera, Canon IXUS 145 ja Samsung WB35Fi ei ole suur, kõigest mõned millimeetrid, ent vahe kasutusmugavuses on tohutu ning pildikvaliteeti on hoopis teisest klassist.

S120 kuulub kompaktiliste kõrgklassi, selle võib seada samasse ritta Fujifilmi XQ-1, Nikoni P340 ja Leica Cga. S120 on neist kõigest kõige väiksem, mõnest küll ainult paari millimeetri võrra, ent see loeb. Kumerate nurkadega S120 on oluliselt lihtsam teksaste taskusse toppida ja seal kanda kui vaid 3 mm paksemat, ent kandiliste nurkadega Nikon P340.

Kaamera reageerib kiirelt ja puuetundlik ekraan töötab hästi, kõik olulised valikud on sõrmega tonskates kättesaadavad. Sellega harjub kiiresti ära ja tavalise ekraani ja me-

Canon PowerShot S120

Hind: 469 €

Müügil: Overall

Tehniline info: vaata testi lõpust

nüüde kombinatsioon tundub pärast S120ga pildistamist kohmakas. Kui aga on tarvis nuppe kasutada, siis on S120 nupud vaieldamatult testitud kaamerate hulgas kõige paremad. Need on mõistlikult suured ja kumerad, õiget nuppu on alati lihtne tabada. Canon on kaamera ergonomikaga tabanud naela-pea pihta.

Pildikvaliteedilt on S120 kompaktkamera kohta suurepärase. Suurema sensoriga Sony RX100 II pildid on puhtamad ja detailsemad, ent Sony on tervelt sentimeetri jagu paksem ja seda juba niisama heast peast taskusse ei topi. Ka XQ-1 failides on rohkem selgust, ent vahe on juba väiksem ja selle üle võiks vaielda. Võrdluses P340ga on S120 üsna lähes-tikk, neil kahel on erinev lähenemine ja vastavalt erinev pildialgoritm. P340 armastab

lisada rohkem mikrokontrasti, Canon hoiab pigem väikesi tooniüleminekuid ja väikest detaili. Ka värvimüra on Canonil paremini kontrolli all.

Valik P340 ja S120 vahel taandub suuresti sellele, kas sul on vaja 1/4000 säriaga valget ilusat kaamerat või puuetundliku ekraaniga püksitaskusse mahtuvat kaamerat. Paljude jaoks ei tasu Canoni eest makstav kõrgem hind ja sealt saadav minimaalne pildikvaliteedieelis end ära.

Muide, kauplustes on saadaval ka uuem S200, ent see on nõrgem mudel ega ole S120 vääriline järglane. Ära tee seda viga, et S120 asemel S200 ostad, need on täiesti erinevat masti kaamerad.

KOKKUVÕTE

Tõenäoliselt parim väike kompaktkamera, mis realselt ka püksitaskusse mahub. Head kvaliteeti saab aga ka vahest ehk liigagi kõrge hind.

HINNE

Kahe pere laps

Küllap on mitmed lugejad nõrindud, kui nad Leica alles meie testi edetabeli keskelt leiavad. Tõele au andes olime me sellele kaamerale koha leidmisel üsna suures suures kimbatuses.

Olgu kohe ära öeldud, et Leica C ei ole päris Leica, see on suuresti Panasonicu sisuga ja vaid mõningate Leica kohandustega kaamera. Kohanduste alla kuulub näiteks kaamera kauni disainiga korpus, mis on tõepoolest ilus ja torkab teiste kompaktiliste seas silma. Panasonicu sisu alla käib aga praktiliselt kõik muu, kaasa arvatud elektrooniline pildiotsija ja kaamera menüüd, mille värvikava, paigutus ja font on äravahetamiseni sarnased Panasonicu omadega.

Ükskõik, kas selle taga on Panasonicu või Leica algoritmid, pildikvaliteet on kaameral väga hea. Pildid on selged, värvid hea, kontrast paigas, teravust on täpselt parasjagu. Kaameraga pildistada on lihtne ja mõnus, kõik toimib kiirelt ja vaikselt. Kaamera oma kumerate külgedega ja lihtsa esteetikaga mõjub hästi ja sellega on meeldiv pildistada.

Välklamp on Leical halvasti paigutatud,

Leica C

Hind: 599 €

Müügil: Fotoluks

Tehniline info: vaata testi lõpust

see on esiteks kere esiküljel, mitte ülevalt välja hüppav ning lisaks on see paremal pool, kus seda võivad varjata sõrmed. Isegi, kui sõrm lambi enese ette ei jää, tekitab see lainurgaga pildistades paremasse alumisse nurka varju. Teisest küljest – ega sul välklampi väga sageli vaja ei pruugigi minna, sest kõrgetel tundlikkustel on Leica asjalik, ISO 1600 on väga hea, suurem kukkumine tuleb alles 1600 ja 3200 vahel.

Teistest väikestest kompaktilistest eristab Leicat ja räägib tema kasuks suurem suumiulatuse. 7kordne suum on oluliselt parem kui XQ1 4kordne või RX100 II 3,6kordne. Suumiulatuse ja hea pildikvaliteedi alusel võiks Leica edetabelis ettepoole nihutada, kui poleks kaamera kõrget hinda.

599 eurot on ikka rümedalt palju raha.

Leica C meeldib meie väga ja me oleme selle pildikvaliteediga igati rahul, ent paratamatult on osa sellest hinnast see, mida küsitakse lihtsalt selle eest, et kaamerale on punane täpp kirjaga Leica.

Leica on tugev tootemärk ja ostes Leica C ostad sa küll hea kaamera, aga maksad peale ka lihtsalt tootemärgi eest. Kui sa väga-väga tahad, siis palun väga, kaamera on hea, ent kui sa tahaksid raha eest maksimaalset saada, siis ei ole Leica C sugugi mitte kõige otstarbekam investeering.

Kui juba üle 500 euro maksvat kompaktkamerat vaadata, siis tasub tõsiselt mõelda RX100 II või vanema mudeli, RX100 soetamisele. Hinnavahe väike, kvaliteedivahe suur.

KOKKUVÕTE

Keskmisest parema suumiulatusega väga hea kompaktkamera. Osa hinnast moodustab siiski Leica nimi, mitte kaamera tehnoloogia tegelik väärtus.

HINNE

Parim odav supersuum

Olympus SH-50 on veidi vanem mudel kui konkurentide viimase aasta kaamerad, kuid kuna Olympuse kompaktiliste valik on kokku kuivanud ning uuemaid kaameraid Eestis veel pole, ei jäänud muud üle kui võtta võrdluse SH-50, mis ikkagi veel müügil on. SH-50 on üks odavamaid supersuume, mida praegu poest leida võib. Canoni IXUS 265 HS on paar eurot odavam, kuid kaks korda väiksema suumiulatusega.

Ekraan on suhteliselt madala lahutusega, ent see-eest on see puuetundlik, mis nii odava kaamera puhul on üllatav. See töötab ainult teatud funktsioonidega, nt fookuspunkti valimisel, mõnede kiirmenüü valikutega (värviküllastus) ja piltide vaatamisel neid suumides. Menüüdes ja kiirmenüüs sõrmega toimetada ei saa.

Kaamera reageerib mõnevõrra aeglasemalt kui teised supersuupid. Mõnikord on teravustamine aeglasem, teinekord suumimine. Väljas linnavaateid pildistades ei ole see vahe märkimisväärne, ent siseruumides ja lähivõtetel kipub kaamera konkurentidest rohkem koperdama.

Olympus Stylus SH-50

Hind: 219 €

Müügil: Photopoint

Tehniline info: vaata testi lõpust

Ometigi oli meil selle odava Olympusega väga mõnus pilti teha. Kaamerale pole suuri kiikse, millega peaks võitlema ja kui sa oled põhiasjad selgeks saanud, siis rohkem jäändamist pole. Parema sõna puudumisel võiks öelda, et see Olympuse supersuum on usaldusväärne. Kaamera toimib nii, nagu sa ootad, et see toimiks. Pole midagi halvemat kui kriitilises pildistamisolukorras tujutsev kaamera. Paika sätitud Olympusega võib päev otsa ringi käia ilma, et oleks vaja seda kogu aeg näppida.

Pildikvaliteet on kaamerale keskmiselt hea. Mitte suurepärane, aga kaugelki mitte ka halb. Heas valguses on piksli detaili on vähem kui Nikonil, Canonil või Panasonicu supersuupidel, kuid vahe ei ole nii suur, et see peaks tingimata ostmisel otsustavaks sa-

Odav ja vananenud moega kaamera üllatab tõeliselt korraliku kvaliteediga

ma. Tõelise üllatuse valmistab kaamera aga kõrgetel tundlikkustel detaili hoidmisega. ISO 1600 on oluliselt kaunim kui sama hinnaklassi Samsung WB350F ja silmnähtavalt parem kui S9700I ja TZ60I.

Sama palju maksval Samsungil on WiFi ja puuetundlik ekraan ning kuigi kuigi WB350F on moodsam kaamera, saab Olympuse puhul rohkem pilti ja vähem funktsionaalsust, Samsungilt aga rohkem funktsionaalsust ja vähem pilti. Meie eelistame pilti.

KOKKUVÕTE

Lihtne, ent usaldusväärne kaamera. Odav supersuum, mis suudab ka hämaras keskmisest paremaid pilte teha. Kindlapeale minek.

HINNE

Seda spioonid ostaksid

Panasonicul on mitu unikaalset omadust. Esimene neist on elektrooniline pildiotsija. See on midagi, mida leiab vaid vähestelt hübriididelt, kompaktkameratest rääkimata. Silmasensor kahjuks siiski puudub, pildiotsija tuleb sisse lülitada eraldi nupuga, ent selles kuvatav pilt on identne sellega, mida ekraanilgi näha võib.

Teatud oludes, nt ereda päikese käes on sellest kõvasti kasu. Teine, millest edasijõudnud pildistajail kindlasti kasu on, on programmaliku rattakesele välja toodud kaks kohandatud režiimi C1 ja C2 ning kolmas on konkurentidest parem väga praktiline WiFi režiim.

Pildistamisel käitub TZ60 eeskujulikult, suum on mõistlikult kiire ja väga vaikne. Keebrates helid maha, saab sellest teha väga disk-

Panasonic Lumix DMC-TZ60

Hind: 429 €

Müügil: Photopoint

Tehniline info: vaata testi lõpust

reetse kaamera. Pildikvaliteet on kaamerakorralik. Pika ulatusega suumi ja väikese sensori kombinatsioon jätab pildikvaliteedis mänguruumi üsna kitsas vahemikus, sestap on Panasonic üsna täpselt samal joonel Nikon S9700 ja Olympus SH-50 kaameratega. Kui piksleid võrrelda, siis Canonil õnnestub säilitada Panasonicust veidi rohkem detaili ja Sony'l, vastupidi, veidi vähem, ent tõsiseks kaaluks see ei ole.

Videorežiim on kaameral paindlik, nii AVCHD kui MP4 pakuvad mitme kaadrisagedusega salvestamist nii koos GPS-teabega kui ilma. Kaamera valikutes on võimalus sünkronida mikrofoni tundlikkus suumiga, et suumi sahin peale ei jääks, ent see suumi päriselt vaigistada ei suuda, õrn kahin jääb ikkagi peale. Eriti ettevaatlik peab olema vi-

letsa disainiga klõbiseva suuminupuga, mille vedrumehhanism lahtilaskmisel klõpsub. See salvestub terava helina selgelt videole.

Panasonicu trumpideks on kaks asja. Esimene on juba mainitud elektrooniline pildiotsija, mis päästab heleda päikesega pildistades hädast välja, sest isegi ekraani heledust põhja keerates ei ole seal päikese käes näha olulisi detaile ning teine on kaamera WiFi-funktsionaalsus.

WiFi rakendus ja ühenduvus on Panasonicul väga hea. Kaugjuhtimisvõimalus on suurepärase, see annab teistele silmad ette. Muuta saab suumiatet, pildi külgede suhet, salvestuskvaliteeti, teravustamisrežiimi, särmootmist, videorežiimi ja valgurežiimi. Ainuüksi need võimalused võivad nii mõnegi kasutaja jaoks kaamera hinda õigustada.

Üle prahi WiFi-võimekus. Parim kaamera mobiili abil pildistamiseks

KOKKUVÕTE

Hea universaalne kaamera absoluutselt parima WiFi võimekusega. TZ60 saab kasutada juba peaaegu päris kaugjuhitava kaamerana.

HINNE

Muretu reisikaaslane

S9700 on võrreldes eelmise aasta testis käinud mudeliga S9500 üsna suur edasiminek. Kaamerale on ilmunud käsitsiseadistusrežiimid ning megapiksleid on kahe võrra vähem, 18 asemel 16. Tänu sellele ning muudele väiksematele muudatustele on paranenud ka pildistamiskogemus.

Olulisemad valikud on toodud neljasuunalise valikuratta alla kaamerakerele, kuid valikurattaid on vaid üks, kaamera tagaküljel ning puudub ka eraldi funktsiooninupp. Tavaliselt vaid väiksematel kaameratel leiduva objektiivi ümbritseva valikurõnga kasuks on otsustanud juba Panasonic ning arvata on, et see leiab tee ka teiste tootjate kaameratele, täpselt nagu seda on teinud eraldi Fn-nupp, mis on juba nii Panasonicu kui Sony supersuulil. Funktsiooninupu puudumist kompenseerib osaliselt see, et kaamera jätab meelde, millises menüüs sa viimati olid. See lihtsustab menüüs pidevalt ühe-kahe sätte muutmist.

Eraldi äramärkimist vajab ka tõik, kaamera välklamp on automaatne ning kargab ise välja. Olympuse, Canoni ja Sony supersuumi-

Nikon Coolpix S9700

Hind: 359 €

Müügil: küsige fotokauplustest

Tehniline info: vaata testi lõpust

del on selleks eraldi nupp või kangike, Nikonil puhul peab ise välklambi olekut jälgima. Õnneks on P/A/S/M-režiimide valguvahik ühine, keelates selle ühes, mõjub see ka teistes.

Pildistamisel on kaamera kiire, suum on sujuv ja ergas, teravustamine on momentaalne. Pildikvaliteet on keskmiselt hea, jäädes üldplaanis veidi alla Sony HX60le ja detailsuse osas Canon SX700le, kuid sõltuvalt olukorrast ei pruugi seda märgata. Nagu ka eelmise aasta mudelil S9500 on ISO tõesustes tumedatel aladel näha rohkem värvimüra kui näiteks Canonil, kuid ega ükski supersuum polegi kõrgel tundlikkusel pildistamiseks mõeldud. Ka võib kaamera maksimaalne 8-sekundiline säriaeg jääda öö- või kunstvõtete jaoks lühikeseks.

S9700 on veidi odavam kui Canon SX700

Korralik supersuum, millel olemas kõik vajalik. Soodsam kui nii mõnegi konkurendi reisikaamera

ja Sony HX60 ja kuna tõenäoliselt suure osa hobipildistajate jaoks polegi vahet, milline kaamera neist osta, võiks ju pigem soovitada Nikonit. Valiku teeb keeruliseks Olympus, mis on küll väiksema suumiulatusega, ent mis muus osas on samuti igati pädev kaamera. Nikonil on GPS, mida Olympusel pole, kuid pildikvaliteedit on need kaks enam-vähem samast klassist.

KOKKUVÕTE

Viisakas supersuum, millel olemas kõik vajalikud funktsioonid. Hind on soodne, kvaliteet normaalne.

HINNE

Konservatiivset alalhoidlik

Canonil on sedasorti kaamerate tegemine käpas. Canon on keskmisest kompaktkaamerast veidi kobakamaid suure suumiga kaamerad teinud mäletamatutest aegadest saati ja neil on olnud aega ebamugavamad ja tülikamad kohad maha lihvida ja ära parandada. SX700 HS on mugav kaamera. Kätte istub see hästi, kaamera reageerib ja tegutseb kiirelt. Linnas turistina ringi käies ja valimatult kõike pildistades oli SX700 HS tubli kaaslane, millega ei olnud kunagi mingit jama. Võtad, sihid, pildistad, korras.

Välklamp käib spetsiaalse nupu alt ja eraldi nupp on ka mobiiliga ühendumiseks. See on väga mugav, sest siis pole sul vaja meele pidada, millesse alammenüüsse peab sukelduma, et pilte kiirelt kaamerast telefoni saada. Ja veel – Canon on otsustanud ära

Kaamera tugev külg on pildistamine, videorežiimiga on vaja eelnevalt harjuda

KOKKUVÕTE

Hea universaalne kaamera kõige pildistamiseks, sh ka heade lähivõtete tegemiseks. Videosalvestus nõuab piltil ujumise tõttu ettevaatlikkust.

Töotervishoiuarst soovib

Nagu me juba ka eelmise aasta testis vana mudeli HX50 juures mainisime, on Sony oma kompaksetele supersuumile teinud suurepärase ergonoomilise pideme. Kaamera istub kätte tõeliselt hästi ja seda on hea ka pikemat aega näpu otsas kanda, erinevalt näiteks Panasonicist, mis on selle jaoks üpris ebamugav.

HX60 on testituist ainus kaamera, millel eraldi särikompensatsiooni rattake. Teadliku pildistaja jaoks on see pluss, tuleb ainult tähelepanelik olla, et kaamerat käes hoides või taskust/kotist välja võttes seda paigast ei nihutaks. Kalamaja päevade ajal kaamerat kogu aeg kotti pistes ja sealt välja võttes nihkus meil särikompensatsioon mitmel korral paigast.

Mõlemal Sony kaameral, nii RX100 II-l kui HX60-l on küljes ka valguking. Sinna saab ühendada mitte ainult välise välklambi vaid ka mikrofoni, elektroonilise pildiotsija ehk veel mõne tulevase Sony kaameravidina.

WiFi funktsionaalsus on olemas ja pilte kaamerast üle tõsta saab sellega hästi. Niipea, kui tahta aga rakenduse abil pildistada,

KOKKUVÕTE

Korralik ja hea kaamera, pikemaks käeshoidmiseks kõige ergonoomilisem. Peale valgukinga ühtegi head trumpi sel konkurentide ees pole.

Canon PowerShot SX700 HS

Hind: 379 €

Müügil: Overall

Tehniline info: vaata testi lõpust

kasutada ka kaamera vasakpoolse külje, mis kompaktkaameratel seni traditsiooniliselt puutumatu on olnud, kui ehk mõne mudeli välklambi nupp välja arvata. Vasakul küljel leiab väikese lohukese seest näo jälgimise režiimi, mis võimaldab sul välja valida näo, millel kaamera oma tarkusest kogu aeg fookust oskab hoida senikaua, kuni too vähegi kaadris on. Suurepärase lahendus neiks hetkedeks, kui sul oleks tarvis laval karglevat muusikut või pidevalt edasi-tagasi tammuvat lektorit pildile püüda.

Sarnaselt Olympuse HS-50ga on ka SX700 väga rahuliku iseloomuga. Särimõõtmine on ennustatav ja pildikvaliteet ühtlaselt hea. Canon suudab kõige paremini detaili säilitada, seda nii suumi ülemises otsas kui ka lähivõttel. See viimane oligi meie kõige

suurem üllatus, me poleks oodanud, et see kaamera ka lähivõtteid nii hästi teeb. Väiksema suumiulatusega ja parema objektiiviga konkurentidele SX700 lähivõtetel vastu saa, ent tulemus on sellegipoolest suurepärase. Selle kaameraga võib käia nii reisil kui ka töökojas omavalmistatud ethteid ja nipsas-jakesi üles pildistada.

Videorežiimi puhul tasub salvestamisel teada seda, et kaamera keeramisel on ekraanil pildi järeliikumine. Ekraan ei jõua kaamera liikumisega sammu pidada ja pilt ujub mõne hetke edasi ka pärast seda, kui oled kaamera seisma jätnud. See teeb videosalvestuse ajal täpse kadreerimise keeruliseks. Ka teistel on seda efekti mõningal määral näha, ent Canoni oma on nii tugev, et lausa segab.

HINNE

Väga hea ergonoomika, seda kaamerat kogemata käest ei pilla. Parim suurte kätega piltnikule

kas AVCHD vormingus 1920 x 1080 50i/25p ning MP4 vormingus 1440 x 1080 25p. Videosalvestus on väga sujuv, kaamera muudab suumi aeglasemaks ja sujuvamaks, see väldib filmimisel nõksumist.

Tegemist on hea supersuumiga, millele pole otseselt midagi ette heita. Sedasorti kaamerad Sony teha oskab ja HX60 on sisestõotatud seeria hea mudel.

HINNE

Kõige edevam, kõige moodsam

Samsung WB350F on testi odavaim super-suur. Olympusest õige napilt odavamal Samsungil on 21kordne suur, mis jääb testi parimatele 30kordse suuruga kaameratele tuntuvalt alla. Pildikvaliteet on kaamerale korralik keskmine, Samsung on otsustanud kindla peale mängida. WB350F säritab omast tarkusest pildid enim heledaks kui tumedaks, varju ja kontrasti kaamera eriti ei armasta, pigem olgu pildid helged ja sõbralikud. Lähivõtetel on näha, et teravust pildis on, kuid see kaob sedamööda, mida rohkem välja suumida ja mida väiksemaks detailid lähevad.

Samsung WB350F

Hind: 209 €

Müügil: Euronics

Tehniline info: vaata testi lõpust

Suumist rääkides tuleb mainida seda, et suur on kaamerale aeglane. Uimasevõitu on nii esimene reageerimine, kus kangi vajutamisest kuni suumi tööle hakkamiseni kulub ligi sekund ja uimasevõitu on ka läbi kogu vahemiku liikumine.

Pildikvaliteet halveneb ISO tõesustes kiiresti.

Üski kompaktkamera ei suuda hübriidide või peegelkaameratega võistelda, ent Samsungil on konkurentidega võrreldes vaja veidi enam tööd teha. Kuigi WiFi võimekus on kaamerale esmaklassiline (pilte saab postitada kaamerast otse sotsiaalmeediasse), on tegemist üsna keskpärase supersuuga.

KOKKUVÕTE

Moodsate võimalustega moodne kaamera, mille pildikvaliteet on keskpärane ja suur ning teravustamine aeglasel.

HINNE

Juba aastaid samasugune

IXUSe plussiks on tema lihtsus. Selle kaameraga saad sa pildid igast olukorrast kätte ja kui sul polegi ambitsioone tingimata ilusaid pilte teha, siis pole rohkemat vajagi. IXUSel puuduvad säriaaja- ja avarežiimid, saadaval on vaid Program-režiim. See ning säri kompensatsioon ongi kogu sinu käsutuses olev arsenal.

Selle kaameraga kipuvad tulema ainult kas head või halvad pildid. Enamasti teeb automaatika head tööd, aga kui olud ei ole piisavalt head – pole valgust, kaadris on peegeldused või liiga palju heledat ja tumedat ala korraga – siis on ebaõnnestumine täielik. Sta-

Canon IXUS 145

Hind: 99 €

Müügil: Overall

Tehniline info: vaata testi lõpust

bilisaatori puudumisel tulevad pildid udused, väiklaksab valimatult ja värvid on luitunud. Ekraani järgi värvide ega säri üle otsustada ei saa, sest ekraan on kohutavalt halb. Enne piltide kustutamist peaks need alati arvutis üle vaatama, sest ekraanilt tunduvad need kõik palju viletsamad kui need tegelikult on.

IXUS-seeria kaamerad on aasta-aastalt kaameratestis tahapoole langenud, sest neis ei toimu praktiliselt üldse arengut. Kui kaks aastat tagasi oli IXUS odav võimalus normaalsest pilti saada, siis nüüd ainult sellest enam ei piisa, sest mobiiltelefonid astuvad kandadele.

KOKKUVÕTE

Ainult siis, kui su iidne telefon üldse pilti ei tee, on IXUS mõistlik valik. Pildid on kas head või halvad, vahepealset varianti ei ole.

HINNE

Kasutamiseks hädaabinõuna

Vaid 129 € eest saab tillukese ja õhukese, meeste rahakotist väiksema kaamera, mis mahub igasse taskusse. Erinevus IXUSest seisneb peamiselt selles, et Samsungil on rohkem suumi ja sisesehitatud WiFi/NFC.

Mobiilirakenduse abil pildistamiseks on kõige parem Panasonic, kuid Samsungil on kõige rohkem võimalusi. Põhimõtteliselt oskab see kaamera ise juba teha seda, milleks teiste WiFiga kaamerate puhul oleks tarvis liisaks veel nutitelefoni.

Paraku on toredad WiFi-funktsioonid ka ainsad toredad asjad kaamera juures. Ise-

Samsung WB35F

Hind: 129 €

Müügil: Euronics

Tehniline info: vaata testi lõpust

gi baastundlikkusel 80 on pildid pehmed ja tundlikkuse tõesustes muutub pilt kiirelt kole-daks. WB35F on lihtne võta-ja-pildista tüüpi kaamera, ent isegi selles rollis ei soovita me seda kasutada, sest kaamera automaatika on kas välja timmimata või lihtsalt halb. Vähegi

eredama valguse käes pestakse värvid väga kiirelt valgeks, dunaamiline ulatus on väike ja normaalseid värvitoone saab ainult ideaalilähedastes oludes. Mõne kallima kaamera puhul saaks pildiparameetreid ise peenhäälestada, aga siin seda ju ei saa.

KOKKUVÕTE

Väga odav seadeldis. WiFi üleslaadimisjaamana tore, kaamerana kehv. Parempildista telefoniga või kogu raha parema kaamera ostmiseks.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

	Fujifilm XQ1	Sony DSC-RX100 II	Nikon Coolpix P340	Canon PowerShot S120	Leica C	Olympus Stylus SH-50	Panasonic Lumix DMC-TZ60	Nikon Coolpix S9700	Canon PowerShot SX700 HS	Sony DSC-HX60	Samsung WB350F	Canon PowerShot Ixus 145	Samsung WB35F
Hind (eurot)	349	699	399	469	599	219	429	359	379	379	209	99	129
Müügil	Fotoluks	Fotoluks	Küsiige foto-kauplustest	Overall	Fotoluks	Photopoint	Photopoint	Küsiige foto-kauplustest	Overall	Photopoint	Euronics	Overall	Euronics
Megapiksleid	12	20	12	12	12	16	18	16	16	20	16	16	16
Objektiiv (35 mm ekv)	25-100, F1,8-4,9	28-100, F1,8-4,9	24-120, F1,8-5,6	24-120, F1,8-5,7	28-200, F2,5-9	26-600, F3,6-9	24-720, F3,3-6,4	25-750, F3,7-6,4	25-750, F3,2-6,9	26-780, F3,5-6,3	23-483, F2,8-5,9	28-224, F3,2-6,9	24-288, F3,1-6,3
Optiline suum (korda)	4	3,6	5	5	7,1	24	30	30	30	30	21	8	12
Säriajad (s)	1/4000-60	1/2000-30	1/4000-60	1/2500-250	1/4000-60	1/2000-15	1/2000-30	1/4000-8	1/3200-15	1/1600-30	1/2000-8	1/2000-15	1/2000-8
Lähim teravust. kaugus (cm)	3	5	2	3	3	3	3	1	1	5	5	1	5
Videorežiim	1920 x 1080 (60/30p), 1280 x 720 (60/30p)	1920 x 1080 (60/30p), 1080 (60/24p), 1440 x 1080 (30p)	1920 x 1080 (60/50i, 30/25p), 1280 x 720 (30/25p)	1920 x 1080 (60/30p), 1280 x 720 (30p)	1920 x 1080 (60i, 30p), 1280 x 720 (60/30p)	1920 x 1080 (60p), 1280 x 720 (30p)	1920 x 1080 (60i, 60/30p), 1280 x 720 (60/30p)	1920 x 1080 (60/50i, 30/25p), 1280 x 720 (60/50/30/25/15/12,5p)	1920 x 1080 (60/30p), 1280 x 720 (30p)	1920 x 1080 (50i, 50/25p), 1440 x 1080 (25p)	1920 x 1080 (30p), 1280 x 720 (30p)	1280 x 720 (25p)	1280 x 720 (30p)
RAW	jah	jah	jah	jah	jah	-	jah	-	-	-	ei	-	ei
Sarivõte (k/s)	12	10	10	12	10	12	10	7	9	10	7	0,8	-
Stabilisaator	optiline	optiline	optiline	optiline	optiline	sensori nihutusega	optiline	optiline	optiline	optiline	optiline	-	optiline
Ekraan (tolli, piksleit)	3, 920 000	3, 1229 000, kallutatav	3, 921 000	3, 922 000, puuetundlik	3, 920 000	3, 460 000, puuetundlik	3, 920 000	3, 921 001	3, 922 000	3, 922 000	3, 460 000	2,7, 230 000	3, 230 000
ISO	100-12 800	160-12 800 (laiend. 100)	80-6400 (laiend. 25 600)	100-12 800	80-6400 (laiend. 12 800)	125-6400	100-3200 (laiend. 6400)	125-1600 (laiend. 6400)	100-3200	80-3200 (laiend. 12 800)	80-3200	100-1600	80-3200
WiFi	jah	jah	jah	jah	jah	-	jah	jah	jah	jah	jah	-	jah
GPS	mobiliteléfono- ni abil	-	-	mobiliteléfono- ni abil	-	-	jah	jah	mobiliteléfono- ni abil	ainult HX60V mudelil	-	-	-
Mõõtmised (cm)	10 x 5,9 x 3,3	10,2 x 5,8 x 3,8	10,3 x 5,8 x 3,2	10 x 5,9 x 2,9	10,3 x 6,3 x 2,8	11,2 x 6,4 x 4,2	11,1 x 6,4 x 3,4	10,9 x 6,4 x 3,5	11,3 x 6,6 x 3,5	10,8 x 6,3 x 3,8	11,4 x 6,5 x 2,5	9,5 x 5,4 x 2,2	10,1 x 6,1 x 2,8
Kaal (g)	206	281	194	217	195	296	240	232	269	272	276	127	161
Muu		NFC, SD + Memory Stick			NFC		Elektrooniline pilditsüsi	GLONASS tugi	NFC	SD + Memory Stick	NFC, microSD		NFC, microSD
Hinne	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	2	2
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7-10.	7-10.	7-10.	7-10.	11.	12-13.	12-13.

Kuidas võtta kontor kaasa sinna, kus on mõnusam olla

Virtuaalne privaativõrk – asendamatu abimees kaugtöötajale

Päike käib juba kõrges kaares, tõuseb vara ja loojub hilja. Varsti on merevesi küllalt soe, et varvas vette kasta. Suvilas kasvab tegemata tööde nimekiri aina pikemaks. Kes meist tahaks sellisel ajal kontoris viibida? Ent olgu ilm kui ilus tahes, kontoritöö tuleb ikka ära teha.

Tänapäeval, kui kogu maailm katab mobiilne andmeside, kui süle- ja tahvelarvuti on pigem reegel kui erand, kui suurema osa ametlikest toimingutest saab teha ID-kaardi abil, ei ole inimesed enam kontori külge ketti pandud.

Küll aga vajab kaugtööd tegev inimene turvalist juurdepääsu ettevõtte sisevõrgule ja serveriressursile.

Kaitse ohtude eest

Paraku on kaugtööga kaasnevad ohud üha suuremad. Infoleke, nakatatud võrgud, andmete rikkumine jms läheb nii ettevõtetele kui ka valitsustele igal aastal maksma miljardeid dollareid.

Turvatud suhtlus ettevõtte võrkude, partnerite, koondiste ja mobiilsete töötajate vahel on muutunud olulisemaks kui iial varem.

Muuda oma ühendus turvaliseks

Fortinet VPN tehnoloogia võimaldab ettevõttel luua turvalised ühendused ja andmete privaatsuse mitme võrgu ja hosti vahel, kasutades IPSec ja turvasoklite kihi (SSL – Secure Socket Layer) VPN protokolle. Mõlemad VPN teenused kasutavad võrguliikluse krüptimise ja dekrüptimise kiirendamiseks spetsiaalseid FortiASIC™ võrguprotsessoreid. Kui liiklus on dekrüptitud, saab kogu VPN tunnelit läbiva liikluse peal kasutada erinevaid ohutuvastusmeetodeid, sh viirusetõrje, ründetõrje, apliksioonikontroll, meilifilter, veebifilter.

Paindlik ja turvaline rakendamine

IPSec VPN tunneldamist teostatakse tavaliselt OSI mudeli 3. või madalamal kihil. Et tagada kaugligipääs, loob For-

tiGate® krüpteeritud ühenduse kaugsõlme ja sisevõrgu vahel.

SSL VPN konfiguratsioon on lihtsam üles seada ja kasutusele võtta, kuna need toimivad OSI mudeli kõrgeimate kihtides, sõltumata kasutatavast võrgu arhitektuurist. Kuna SSL protokoll on juba enamikku veebilehitsejatest sisse ehitatud kui HTTPS, ei ole lõppkasutaja masina lisakonfigureerimine tavaliselt vajalik. Mugav on ka see, et nii SSL kui IPSec tunnelid saavad toimida ühe FortiGate seadme peal samaaegselt.

Võrreldamatu sooritus

Fortinet IPSec ja SSL VPN tehnoloogiad FortiGate platvormidel on tihedalt integreeritud teiste turvafunktsioonidega, nagu viirusetõrje, veebifilter ja ründetõrje, pakkudes täielikumat kaitset kui ainult VPN-i jaoks mõeldud seadmed.

FortiGate VPN lahendused skaleeruvad kohandumaks igas suuruses organisatsioonide vajadustega, alates SOHO/ROBO ja väikeettevõtetest kuni suurte ettevõtete ja teenusepakkujateni välja. FortiManager™ keskse halduse seadmed pakuvad võimekust hallata ühelt konsoolilt keerukaid VPN lahendusi, mis hõlmavad tuhandeid FortiGate süsteeme.

TAHAD PROOVIDA?!

Töökindla ja turvalise kaugtöö ning kõik teised Fortineti lahendused juhatab kätte Võrguvara.

www.vorguvara.ee

The Fortinet logo, featuring the word "FORTINET" in a bold, black, sans-serif font. The letter "O" is stylized with a red grid pattern.

The threats stop here.

Every day, Fortinet protects the networks of many of the largest and most successful organizations in the world. We deliver complete content protection to block hidden threats. Our consolidated security technologies combine application control with identity-based policy enforcement. Learn how you can increase security, improve performance, and lower costs.

Visit us at www.fortinet.com to find out how you can protect your network today.

**Healthcare
Government & Defense
Utilities**

MULTI-THREAT SECURITY

**Service Providers
Financial Services
Retail**

The Fortinet logo, featuring the word "FORTINET" in a bold, black, sans-serif font. The letter "O" is stylized with a red grid pattern.

Real Time Network Protection

Ja takso tuleb teile!

Sellest ajast peale, kui eestlased avastasid enda jaoks Taxify, on takso tellimine paljude jaoks igaveseks muutunud. Taksojuhid ütlevad, et juba pool või rohkemgi tellimusi tuleb neile just Taxify äppi kaudu. Aga kas peale Taxify on veel taksoäppe ja kui head nad on?

Selleks, et teada saada, kas Taxify'l on konkurente ning kas see kõigi poolt paljalt armastatud äpp on ikka kõige parem taksode tellimiseks, tegime loomulikult testi. Valisime Androidi poest välja terve rivi taksoäppe ning proovisime nad kõik järele.

Üldiselt saab taksoäppid jagada kaheks: ühed võimaldavad tellida takso otse äpist, ilma kellelegi helistamata, teised aga toimivad pigem nagu taksofirmade andmebaasina, kus on kirjas tariifid ja muu info ning telefonumber, millele vajutades saab firmasse automaatselt helistada.

Loomulikult on esimene variant muga-

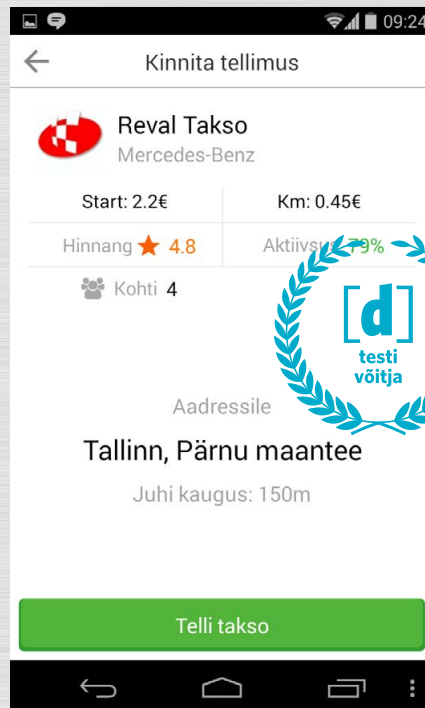
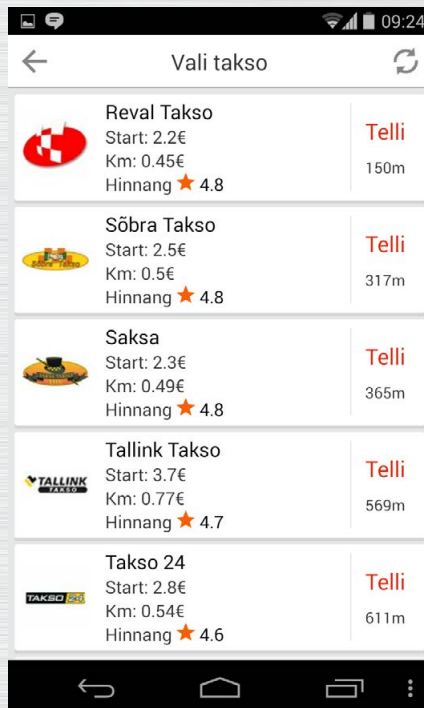
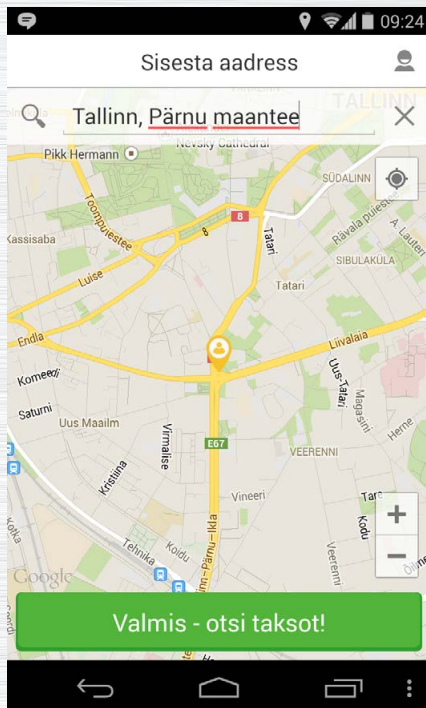
vam: paned äppi käima, see tuvastab su aadressi, vajutad nupule, et taksot tellida ja juba ta tulebki. Aga see variant on hea siis, kui ta töötab ehk kui süsteemis on piisavalt palju taksosid, mis seda kasutavad ning sulle tõesti tuleb takso, mitte ei tea-ta äpp kurvalt, et hetkel piirkonnas ühtegi vaba taksot ei leidu.

Kuna meie toimetus asub Tallinnas, põhinevad testitulemused eelkõige Tallinna taksondusel. Mitmete äppide kohta on siiski teada, millistes Eesti piirkondades need toimivad, kuid see info on ilmselt pidevalt muutuv ja arenev, nii et kes Tallinnas ei ela, võib ikkagi end huvitava

äpi alla laadida ja proovida, kas tema läheduses leidub mõni vaba takso või mitte. Äpid on kõik ju tasuta, nii et miks mitte katsetada.

Üldiselt tuleb tõdeda, et pilt ei ole väga rõõmustav. On üks korralik äpp ehk Taxify ja selle kõrval terve rivi katsetusi, mis kõik jäävad ühe või teise või mitme asja poolest Taxify'le alla. Eesti turg on liiga väike, et ainult selle jaoks arendada ja üleval pidada moodsat, ilusat, lihtsat, funktsionaalset ja head taksoäppi, aga Taxify on selle probleemi lahendanud lihtsalt: nad laienevad hoogsalt ka välismaale.

HENRIK ROONEMAA

Taxify on Eesti parim taksoäpp

Taxify on Eesti taksoäppide kuningas. See oli mõned kuud tagasi, kui Twitteris ja Facebookis hakkasid inimesed kirjutama, et nad ei oska enam ilma selle äpita eladagi, sest see on takso tellimise niivõrd mugavaks teinud.

Huvitav on see, et Taxify ei olnud kaugeltki esimene nutitelefoniga ja taksondust ühendav äpp, mis Eestis kanda proovis kinnitada. Näiteks samuti meie testis osalev Taxipal jõudis inimesteni palju varem, kuid tundub, et sellist populaarsust nagu Taxify ei ole suutnud nad saavutada. Milles siis asi, miks Taxify järsku nii popiks sai?

Tõenäoliselt on tegemist mitmete faktorite kombinatsiooniga, kui keeruliselt väljenduda. Lihtsamalt öeldes: Taxify näeb kena välja ja on lihtne kasutada ning Taxify tegijad nägid kõvasti vaeva, et endale kiiresti piisav hulk taksojuhte värvata ning samal ajal klientide seas kõvasti turundust teha. Ehk lühidalt: Taxify on õigesti tehtud taksoäpp ning inimestele meeldivad õigesti tehtud asjad.

Veel üks asi, mida Taxify õigesti teeb, on

see, et ta ei hüppa kõrvale sellest hetkest, kui sa vajutad takso tellimise nuppu, vaid hoiab su kätt terve sõidu aja. Kui oled takso tellinud, võid telefonis reaajas kaardilt jälgida, kui kaugel su tellitud auto on ning täpselt õigeks ajaks õue minna. Pärast sõidu lõppu küsib aga Taxify su käest viiepallisüsteemis hinnangut sind sõidutanud takso kohta ning kasutajate keskmised hinned autodele on loomulikult ka enne tellimist näha. Ilmselgetest asjadest on puudu veel vaid maksevõimalus, sest miks mitte ei võiks ma juhile kohe läbi äpi ka sõidu eest tasuda. Küllap on see Taxify tegijate arendustööde nimekirjas ka olemas.

Tegelikult pole Taxify muidugi ideaalne, vaid puudu on veel terve rivi elementaarsena tunduvaid asju. Näiteks kui sulle kuvatakse saadaolevate taksode nimekirja, on seal kirjas taksofirma nimi, hind ning kasutajate hinnang, aga seal peaks olema ka näha, kas takso saab kaardiga maksta või mitte. Taxipalis on pisike pangakaardi ikoon nende andmete

Taxify
Platvormid: Android, iOS
Hind: tasuta

juures olemas ja see on väga hea.

Teiseks on Taxify's puudu taksode sortimise võimalus, vaikimisi näitab ta sulle lähemal olevaid taksosid enne ja seda muuta ei saa. See on mõtlemise koht, aga võib-olla peaks olema võimalik taksosid sortida ka näiteks keskmise hinde kaupa? Siis oleksid parema hinnega taksod eespool. Samas lisaks see väga lihtsale äpile kahtlemata veidi keerukust juurde, mis ei ole ka hea asi.

Igatahes on Taxify ilma mingi kahtlusega selle testi võitja. Ilus, lihtne, alati on taksosid saada ning tundub ka, et siin testitud neljast äpist käib just selle arendamine kõige suurema hooga. Nii et kui sa oled taksojuht, siis tasub sul ka kindlasti teha panus just Taxify'le.

KOKKUVÕTE

Kõige ilusam, lihtsam ja kõige paremini toimiv Eesti taksoäpp. Takso saab paari klikiga kohale ning, mis peamine, taksode valik on suur.

HINNE

Taxipal sobib palju Tulikaga sõitjale

Taxipal on Taxify kõrval teine enam tuntud ja ka toimiv rakendus, mis pole pelgalt taksode andmebaas, vaid võimaldab otse äpist ka endale takso tellida.

Tundub, et peamiselt on Taxipali taga hetkel Tulika Takso, sest see paistab olevat ainus firma, millega toimib otse takso tellimise süsteem. Teiste firmade puhul, mida Taxipal ka lahkelt oma nimekirjas kuvab, toimib ikka vana hea helistamine – äpp pakub välja numברי ja võimaluse selle peal vajutada ning saada ühendatud dispetšeriga.

Taxipalil kaardivaadet ei ole, äpi käivitamisel saab vaadata GPSi poolt tuvastatud aadressi ning seda vajadusel käsitsi korrigeerida. Kõige suurem nupp ekraanil on kollane „Kiirtellimus“, mis panebki ühe nupuvajutusega sind automaatselt taksojärjekorda. Minuti-paari jooksul kinnitab Tulika Takso äpi kaudu, kas su tellimus on vastu võetud ning siis on ekraanil näha, mis kell takso kohale jõuab. Siitpeale lõpetab äpp aga su käehoidmise ära ka: takso saabumisest ei teavitata, rääkimata Taxify moodi kaardist, kus takso liikumine kogu aeg reaaltajas näha on. Ja kui sõit

Taxipal

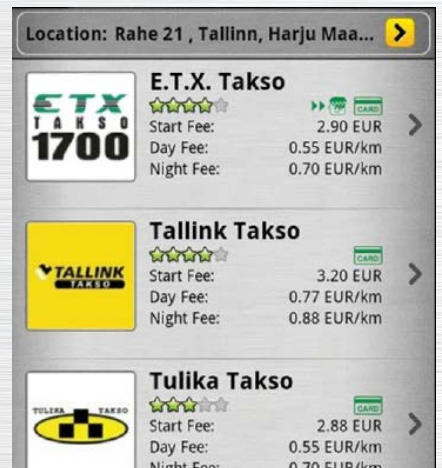
Platvormid: Android, iOS, Symbian
Hind: tasuta

läbi, küsib Taxify takso kohta hinnangut, Taxipal aga mitte.

Kui kiirtellimus ei sobi, siis võid selle alt kerida ka terve hulga taksofirmade infot. Hea on see, et iga firma juures on kirjas hinnad ning näha, kas taksos saab kaardiga maksta. Kui tahad mõne neist tellida, vajuta firma nime peal ja avaneb võimalus sinna helistada.

Erinevalt Taxify'st saab selles rakenduses määrata ka oma isiklike lemmikuid, näiteks taksofirmasid või asukohti. Eriti hea on asukohtade määramine, sest GPS eksib niikuinii tihti peale ja Taxify's tuleb iga kord käsitsi aadress ära parandada, kui tahad takso näiteks koju tellida. Taxipalis võid kodu aga lemmikute alla panna ja sealt ühe vajutusega takso õigesse kohta tellida.

Veel üks hea asi on see, et Taxipali jääb al-

les su sõitude ajalugu. Kui hiljem vaja näiteks raamatupidajale andmeid esitada, saab äpist lihtsasti vaadata, mis kell ja kuhu sa takso tellinud oled.

Taxipal toimib, aga Taxify on üldiselt lihtsam kasutada ja ilusam. Kui sul on mingi põhjus, miks pidevalt sõita Tulika Taksoga, on Taxipal väga hea lahendus, sest Taxify's on Tulikat vähe või pole üldse. Muudel juhtudel on aga Taxify parem.

KOKKUVÕTE

Kui sa pead tellima Tulika Takso, on Taxipal ainus lahendus ja see toimib päris hästi. Teiste firmade taksosid aga läbi äpi tellida ei saa.

HINNE

Kutsu Takso – taksode andmebaas

Kutsu takso erineb kõigist siin testitud taksoäppidest esiteks selle poolest, et tal on naljakas nimi (saate aru küll, kas „kutsu takso“ või „kutsu takso“, hehee) ning teiselt poolt, et ta ei ole intelligentne läbi telefoni takso tellimise äpp, vaid lihtsalt üks hästi tehtud põhjalik taksofirmade andmebaas.

Tõepoolest, enam lihtsamaks ei ole võimalik minna. Ava rakendus, seejärel näidatakse sulle mustal taustal suurte valgete tähtedega Eesti linnasid ning linna peal klikkides avaneb nimekirja seal tegutsevatest taksofirmades.

Iga firma nime all on kirjas sõidu alustamise ning kilomeetri hind ja suur roheline nupp sinna helistamiseks. Muud mitte midagi.

Päris hästi pole aru saada, mille järgi firmad rivistatud on. Nad pole kindlasti tähestiku järjekorras, sest tähestikku me tunneme siin toimetuses päris hästi. Samuti ei ole nad hinna järjekorras, nii et jääb vaid üle oletada, et nad on kas andmebaasi lisamise järjekorras või siis vanas heas suvalises järjekorras. Või äkki hoopis Kutsu Takso kasutajate seas populaarsuse järjekorras? Kes teab.

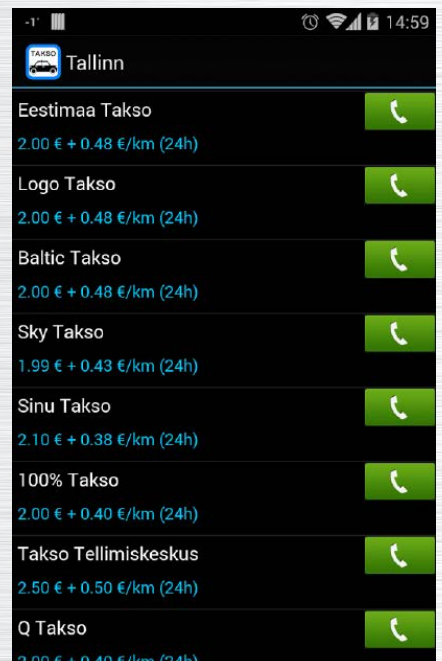
Kutsu Takso

Platvormid: Android, iOS, Windows Phone
Hind: tasuta

Äpis on ka link Google Docsis avanevale tagasisidevormile, kus kõik väljad tuleb käsitsi täita, nii et ka siin pole mingit nutikust. Puhast andmebaasiäpp.

Ega sellest tegelikult midagi halba pole, et Eestis ka Kutsu Takso moodi äpp olemas on. Taxify'ga on Tallinnas, Tartus, Pärnus või mujal suuremates linnades väga tore automaatselt taksot tellida, aga kui sa ühel päeval ärkad ning leiad end näiteks Jõgevalt? Mis sa siis teed? Muidugi võtad taskust oma Kutsu Takso äpi, helistad linna ainsale taksofirmale ning palud endale järgi tulla.

Kutsu Takso äpp on sellisena hästi kasutatav, aga arendusideedes peaks olema kirjas, et firmade juurde tuleb lisada info kaardimakse võimalikkuse kohta, samuti võiks kasutajad saada firmasid hinnata ning neid ki hindad võiksid firmade juures näha olla.

Praegu on Kutsu Takso üks päris korralik takso andmebaas, aga paari lihtsa täiendusega saaks ta veel kasulikumaks teha.

KOKKUVÕTE

Kutsu Takso pole intelligentne takso tellimise äpp, vaid lihtne ja ülevaatlik, tervet Eestit kattev taksofirmade andmebaas koos hindadega.

HINNE

Amigo Takso hakkab ehk kunagi tööle

Kui teised taksoäpid on mõeldud mitmete firmade teenindamiseks või nende kontaktide leidmiseks, siis Amigo Takso ongi äpp vaid ühe firma taksode tellimiseks. Me oleksime parema meelega tegelikult testi võtnud veel mõne kogu turgu hõlmava lahenduse, aga ainsana jäi silma eTaxi24, mis aga järjekindlalt teatas meile, et meie piirkonnas ehk Tallinna kesklinnas ei ole saadaval mitte ühtegi takso. Androidi poe kommentaarides kirjutasiid eTaxi24 tegijad juba eelmisel suvel, et taksojuhte on neil palju ja turundus taksojuhtide seas pidi algama eelmisel sügisel, aga tundub, et sellest väga asja ei ole saanud, sest seal kurtsid teisedki, et takso on selle äpi kaudu sama hästi kui võimatu leida.

Seega valisime testi Amigo Takso, mis teeb põhimõtteliselt sama asja, nagu Taxify ja Taxipal: määrab GPSi kaudu su asukoha (seda saab muidugi ka käsitsi korrigeerida) ning võimaldab tellida sinna Amigo Takso. Äpp näeb üsna kena välja ja on väga lihtne kasutada, aga eesti keel on natuke vägane, sõnastuse järgi tundub, nagu oleks tekstid kirjutatud inimese poolt, kes emakeelena

Amigo Takso

Platvormid: Android

Hind: tasuta

räägib vene keelt („Kasuta see aadress“).

Juhile saab äpi kaudu anda ka kommentaarikastis lisainfot või tellida auto pikemalt ette konkreetseks kellajaaks, samuti saab äpile öelda, kui mitu inimest sõita tahab ja ilmselt valitakse selle info järgi õige suurusega auto.

Vajutame nuppu „Saada tellimus“ ja kõik tundub paljulubav. Äpp jääb ootama taksofirma kinnitust, mis paari minuti jooksul tulebki ja laekub ka SMS, et selline ja sellise takso sellise numbriga on kohe varsti kohal.

Siis aga juhtub imelik asi: heliseb telefon ja helistajaks on mees, kes ütleb, et tegelikult ikkagi ei saa Amigo Takso äpi kaudu praegu takso tellida, sest äpp ei tööta veel. Ta räägib, et põhimõtteliselt kõik töötab, aga natuke on veel probleeme ja seetõttu ei ole süsteem päris käiku lastud ning taksojuhid ei saa

tellimusi vastu võtta. Helistaja jätab dispetšeri numbrit ja palub viisakalt praegu veel sinna helistada. Paari minuti pärast saabub dispetšeri number ka SMSiga.

Seega, kui Amigo Takso äpp tööle hakkab, võib seda kasutada küll. Aga kunas see on, ei tea. Iseküsimus on see, miks mittetöötav äpp üldse Play poodi üles on pandud.

KOKKUVÕTE

Lihtne ja loogiline äpp ühe konkreetse firma taksode tellimiseks, aga paraku selgub testimise käigus, et see veel ei tööta. Kunas tööle hakkab, pole teada.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Taksondus on väga loogiline valdkond, mida nutitelefonide saabumisega pea igaühe taskusse on asunud ümber korraldama. See, et sa pead dispetšerile helistama, mõnikord väga pikalt ootel olema ja muusikat kuulama ning saama siis vastuse, et vaba takso ei olegi, kuulub kogu täiega eelmisesse sajandisse. Tänapäeval peaks saama takso tellida läbi nutitelefoni äpi paari klikiga.

Ja saabki. Eestis on selleks kaks hästi toimivat äppi: Taxify ja Taxipal. Taxify on uus tegija, Taxipal vanem ning üritanud ka üle maailma laieneda.

Meie testi võitis Taxify, sest nad teevad palju asju õigesti. Äpp on ilus, väga lihtne kasutada, taksode valik on suur, kõiki neist saab otse äppist tellida, kuhugi helistama ei pea, kaardil on reaalselt näha takso liikumine su poole ning pärast sõitu saab taksole ka hinde anda. Ega suurt rohkem vaja ei olegi.

Taxipaliga on kummalsed lood. Tundub, nagu nende arendus oleks mitmeks aastaks lihtsalt seisma jäänud, isegi nende ametlikus blogis olev uudis on rohkem kui aasta tagusest ajast. Ka äpi disain ei kuulu tänapäeva, vaid nelja-viie aasta tagusesse minevikku.

Samas see äpp siiski toimib ning nende peamine trump on see, et äpi kaudu saab otse tellida Tulika Takso, mida Taxify andmebaasis on üsna vähe. Seega, kui sul on mingil põhjusel vaja sõita Tulikaga, on Taxipal su jaoks parem valik. Kolmanda koha meie testis hõivas lihtne ja ülevaatlik Eesti taksode andmebaas Kutsu Takso, kus kirjas erinevate linnade taksofirmade kontaktid. Ei mingit nutikut, aga korralikult tehtud töö.

Hetkel viimasel kohal on Amigo Takso rakendus, mis on poes küll saadaval, kuid testimine näitas, et miskipärast see ei tööta. Veel

VÕITJAD

1

Taxify

Kõige ilusam, lihtsam, täielikum ning hea taksode valikuga äpp, mille kasutamine on igal juhul palju mugavam kui dispetšerile helistamine. Kindel meie testi võitja.

2

Taxipal

Mitu aastat tagasi laineid löönud äpp, vist esimene Eesti taksoäpp, kust sai otse takso tellida. Nüüd tundub arendus olevat seisma jäänud, aga Tulika Takso tellimiseks praegu siiski parim.

3

Kutsu Takso

Lihtne ja ülevaatlik taksode andmebaas. Otse äpist midagi tellida ei saa, küll aga on võimalus otse taksofirmasse helistada. Hea kasutada, kui oled võõras linnas ja Taxify või Taxipal tulemust ei anna.

Kuidas ...

Google Drive'iga nutikalt

Google Drive'i võiks vaadata kui justkui järjekordset pilvetekst, aga tegelikult on see äärmiselt võimekas tööriistade komplekt. Drive'i rakendused aitavad sul teha uurimistööd ja koguda fakte, tõlkida, koguda küsitlustega inimestelt andmeid ja neid visualiseerida.

1

Drive on ju lihtsalt failide hoimiseks?

Alustuseks tasuks üle korrata, mida üldiselt Google Drive pakub. Esiteks: ruum Google'i kõvakettal. Igaüks saab oma kontoga 15 GB ruumi, mis on jaotatud kolme teenuse vahel: failid Google Drive's ehk pilvetekst, Gmaili postkast ja suured pildid Google Plusis. Ehk kui teete telefoniga pilti ja varundate pildid Google Plusi, siis arvesse võetakse ainult pilt, mille mõõtmed on suuremad kui 2048 x 2048, väiksemate piltide ladustamiseks piire pole. Kui 15 GB täis saab, võib muidugi ruumi juurde osta.

Google Drive pole üksnes failide ladu, vaid selle juurde kuulub ka kontoritarkvara pakett. „Docs“ on tekstitöötlusprogramm brauseris koos kõigi sinnajuurde kuuluvate võimalustega. „Esitluste“ nime all on muidugi slaidiettekannete tegemise vahend, umbes nagu PowerPoint. „Arvutustabelid“ on nagu Excel ehk inglise keeles Google Spreadsheets. „Vormid“ on halb tõlge sõnale „ankeetid“, sest sisuliselt saab sellega teha just interaktiivseid ankeete näiteks mingite küsitluste loomiseks. Ja see pole veel kõik – „Joonised“ ehk Google Drawings on veebiprogramm raster- või pikselgraafika tegemiseks. Kõik see kokku peaks katma ära iga mitpetsiifilise tööülesande.

2

Mida Docsiga peale trükkimise veel teha?

Põhiline nutikus seisneb selles, et kasutada Docsi sisse integreeritud hulka lisateenuseid ja -võimalusi – nii saad tõhusamalt tööd teha.

Menüüs „Tööriistad“ on näiteks valik „Dokumendi tõlkimine“. Sisuliselt on see Google'i tõlkemootori versioon, mis su dokumendi kohe araabia, tšehhi, suahiili või mõnda teise keelde paneb. Valides keele teeb Docs failist koopia, kus tekst on tõlgitud sihtkeelde. Tõlge pole muidugi 100% korrektenne, aga kõlbab kiiresti põhisõnuni edasiandmiseks.

Docsi tekstidokumenti saab lohistada ja sisestada pilti. Sisuliselt on tegu lihtsamat sorti küljendamisega. Menüüs „Sisesta“ on valik „Kujutis“, kust saab pildi sisestada kas Google Drive'ist, faili üles laadides või ka näiteks sülearvuti veebikaameraga pilti tehes. See pole aga veel kõik. Sisestatud faili saad nurkadest väiksemaks-suuremaks lohistada. Topeltklõps pildil käivitab aga karperežiimi: igast pildi servast saad pildi nähtavat ala väiksemaks lohistada. Kärpimine käib nutikalt ehk kui teed pildi liiga väikseks, saad selle jälle tagasi laiaks teha ehk Docs ei kaota algset pilti mälust ära. Pildile klikkides avaneb selle all ka väike menüü vormistusvalikutega: kas tekst peaks jooksma ümber pildi või peaks eemale hoidma jne.

Docs sobib suurepäraselt ka koostööks. Menüüs „Fail“ on valik redaktsiooniajalugu, mis tekitab paremale tulba tehtud muudatustega. Kui faili on muutnud mitu kasutajat, näeb muudatused ära inimeste kaupa. Klikkides mõnel varasemal muudatusversioonil, saab selle kohe ka taastada. Et näha detailsemat muudatuste loetelu, klikki vastavale nupule tulba allservas.

Põhilised vormistustööriistad on Docsi tööriistaribal, kuid vähemtuntud vahend on vormingupintsel. Esmalt vii kursor lõiku, mille vormistust tahad eeskujuks võtta. Siis klikki ge pinstlil ja seejärel lõigul, mille tahad samsuguseks vormistada.

Nutikas on ka linkide sisestamine. Märki tekst ära, võta menüüst „Sisesta > Link“ ja trüki kasti sihtaadressi märksõna. Näiteks trükkides „amazon“ pakub kast ise sulle automaatselt õige aadressi amazon.com.

Ja lõpuks üks eriti kaval trikk. Menüüs „Tööriistad“ on halvasti tõlgitud valik „Uuring“. Tegelikult on see justkui su nutikas

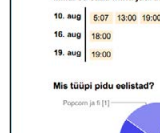
abimees, mis pakub kõrvaltulbas infot selle teema kohta, millest kirjutad. Kui kirjutad näiteks Leedust, annab see tulp sulle kohe põhifaktid Leedu kaardi, lipu, teiste nimedega, pakub esimesi vastaid otsingumootorist jne.

5 vastust

Vaadake kõiki vastuseid

Kokkuvõte

Millal sa saad minu juurde peole tulla?

Mis tüüpi pildu eelistad?

3 Kas Spreadsheetsil on ka trikke?

On ikka. Kui näiteks pead mingit tabelit mitmekesi ja tahad teada saada, millal kolleeg või teine inimene seda faili muudab, saad seadistada teavituse. See on peidetud valikusse „Tööriistad > Teatise reeglid“. Sealt saab valida, kas sinu meiliaadressile saadetakse kord päevas kokkuvõtte muudatustega või iga kord, kui teine kasutaja faili muudab.

Teavitusi saab panna tööle ka vormide ehk ankeetide laekumise peale. Ankeedi tegemiseks vali Google Drive's nupust „Loo“ valik „Vorm“. Nüüd aitab Drive sul koostada ankeedi, kus esmalt tuleb välja mõelda pealkiri ja soovi korral valida etteantud disain. Nagu üks ankeet ikka, koosneb see küsimustest või väljadest, millele inimene peab vastama. Valikuid küsimuste või väljade tegemiseks on kõvasti – see võib olla vabatekst, skaala, etteantud vastusevariandid, ruudustik, kellaag, kuupäev või muu selline. Pärast küsimuste ja vastusevõimaluste koostamist on ankeet valmis ja selle saab kohe meiliga potentsiaalsetele vastajatele välja saata või hoopis linki jagada.

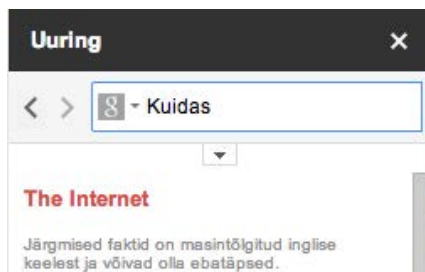
Drive oskab nutikalt ka vastuseid töödelada. Vaikimisi võimalus on need koguda kokku ühte arvutustabelisse – kas mõnda olemasolevasse faili uuele lehele või lihtsat uude faili. Need on siis nii-öelda toored andmed

tööd teha

ridade kaupa. Samas saab iga ankeedi või küsimuste puhul vaadata ka kogutud andmeid ülevaatlikult. Ja Drive teab automaatselt ise-gi seda, kuidas andmeid õigesti visualiseerida ning joonistab näiteks igat tüüpi andmete juurde õiged diagrammid!

Arvutustabelitel on veel igasuguseid nõk-se, mis Exceli-kasutajale tuttavad on. Me-nüüs „Vorming > Tingimusvorming“ saab ta-belitele teha reegli, et näiteks plussmärgiga summad on kirjas rohelise värviga ja miinu-ses summad on punasega.

4

Brauseris ei saa ju ometi ettekandeid teha?

Google'i esitlused ehk Google Sli-des lubab tõesti brauseris teha ettekandeid. Sisuliselt saad teha kõike sama, mida PowerPointis - sisesta teksti, pilte ja vi-deot. Slaidid saab panna vahelduma animat-sioonidega, mis ei jää eriti alla tavalisele kon-ortarkvarale (näiteks 3D-efektidega).

Lisades esitlustesse videoid, on Goog-le Drive isegi parem lahendus kui konkuren-did. Nimelt on kõige mugavam laadida video muidugi YouTube'i ja siis slaidi loomisel me-nüüst „Sisesta > Video“ otsida seesama vi-deo YouTube'st üles.

See välistab võimaluse, et kui oled esitlu-sega publiku ees, ei hakka video mingi tõrke pärast mängima. YouTube töötab ju alati. Sa-muti ei pea sa muretsema näiteks 500 me-gabaidise video mahu pärast.

Hea nipp on slaidiesitluste avaldamine veebis. Tegelikult kehtib see ka kõikide teist tüüpi failide kohta, aga eriti kasulik on see slaidide puhul. Nii jääb ära olukord, kus su Google Drive'i sisu on enne esitluse käivitamist projektori kaudu kogu publiku ees näh-taval. Veebis avaldades saad kontrollida, mida avalikult näha on. See käib menüüs „Fail > Avalda veebis“, kust saab nii dokumendi avalikult ligipääsetava URLi kui ka võimaluse

esitlus integreerida HTML-koodiga oma vee-bilehele. Esitluse puhul saab ka määrata, kui kiiresti slaidid automaatselt vahelduma hak-kavad. Sellega saab luua oma veebi justkui väikese vitriini, kus vahelduvad slaidi.

5

Nii et nagu moodne Word-Excel-Powerpoint?

Tegelikult sisaldab Google Dri-ve nii palju väikeseid kavalaid trikke, et neid kõiki katta ei jõuagi. Kui näi-teks kardad või prognoosid, et pead tege-ma tööd ilma internetiühendusega, saad teha kogu Drive'i kättesaadavaks ka offline'is. Sel-leks leia Google Drive'i kaustavaates vasa-kul oleva menüüst valik „Võrguühenduse-ta“ (võib-olla pead selleks enne klikkima vali-kut „Rohkem“). Seal saad installida vajaliku Chrome'i rakenduse ja käivitada netiühendu-seta režiimi.

Või võtame näiteks Google Drive'i mobiili-dele. Androidi rakendusega Drive saab muu-hulgas ka dokumente skännida. Äpi avades on selle allservas nupp „Scan“, millele vajuta-des käivitub mobiilikaamera. Suuna kaame-ra näiteks A4 formaadis paberi poole ja äpp ja Google'i pilevarvuti teevad sellest paberist kahepeale korraliku skanneeritud PDF faili.

PDF dokumendid ise on aga tihti igandiks ja hoopis vajalikum on neist saada info kät-te. Selleks võta arvutis lahti Drive'i kaust, vali ülalt vasakult hammasrattamenüüst „Üles-laadimiseaad“ ja seal „Teisenda üleslaa-ditud PDF- ja pildifailide tekst“. Selle valiku juurde tekib nüüd linnuke, mis tähendab, et iga Google Drive'i lohistatud PDF töödeldak-se Docsi failiks.

See sisaldab nii esialgse PDFi või pildifai-li kujutist kui ka sellest failist Google'i poolt väljasõelutud teksti. Tegu on OCR tehnoloogiaga ehk optilise tähetuvastusega, mis otsib kujutistelt tähti ja teeb neist teksti. Mugav!

KIIRKURSUS

Kuidas ...

heli paremini kõvemaks panna?

1 Volüümi juurde!

Kui sa vaatad filmi või mängid män-gu ja tahad muusikat või heliriba kõvemaks panna, on sul laias laastus kolm võimalust. Esiteks saad reguleerida helitugevust vas-tavas programmis või mängus, teiseks saad sama asja teha oma operatsioonisüsteem-is ja lisaks võib olla kolmas võimalus heli tugevamaks keeramiseks kõlaritel või kõr-vaklappidel. Kust heli keerata, et see kõige kvaliteetsem oleks?

2 Keera päris nuppu

Õige vastus on: heli tasub reguleeri-da päris nupu ehk riistvara kaudu. Tarkvaraliselt pole sisuliselt vahet, kas sa muudad helitugevust programmis või operatsioonisüsteemi poolt. Tarkvaraline helitugevu-se reguleerimine tähendab seda, et üldjuhul muudetakse heli bitisügavust. Mida vaik-semaks programmist heli keerata, seda vä-hem bitte heli iseloomustamiseks jääb. Nii tuleks tarkvaraliselt keerata heli põhja, siis tuleb arvutist maksimaalne hulk infot heli kohta. Pane tähele, et arvuti klaviatuuril või-vad olla helitugevuse nupud, aga need toi-mivad ikkagi tarkvaraliselt ehk muudavad operatsioonisüsteemi heli.

3 Kõlar peksab nüüd üle!

Võib juhtuda, et kui arvutis on kõik helitugevused põhjas, on raske arvutikõlari-te või kõrvaklapi juhtme küljes olevast rat-tast normaalselt heli saada. Kasutatav on ainult väike osa skaalast ja nuppu rohkem keerates heli „peksab üle“. Põhjus on sel-les, et kõlar püüab ise veel signaali võimen-dada ja teeb sellega muidugi kvaliteeti jälle-gi kehvemaks.

Kuidas ...

Chromecastiga teler brauseriks muuta?

Chromecast on olemuselt kaval väike vidin, aga täiesti loomulik on esimese asjana küsida „Miks mul seda vaja on?“ Need võivad Chromecasti kasutamiseks aitavad aru saada, kuidas see väike pulk võib kodust telerivaatamist muuta.

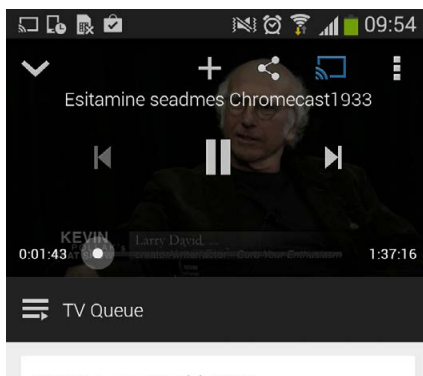
1 Mis see Chromecast oligi?
Chromecast on väike mälu- ja võrguühendusvõimeline pulk, millel on USB-otsiku asemel hoopis HDMI-liides. Seega on vaja telekat või ka monitori, millel on HDMI-port, kuhu Chromecast saadab heli ja pildi. Kuna voolu ta sealt ei saa, on Chromecasti teises otsas ka micro-USB otsik, kuhu peab ühendama sellise juhtme, millega nutitelefonegi laetakse.

2 Kuidas seda tööle panna?
Chromecast muudab juhtme sinu arvutist telerisse nähtamatuks ehk teisisõnu Chromecast tuleb ühendada kodusse WiFi võrku. Seda saab teha nii läbi Google'i brauseri tavaarvutis kui ka mobiilis, kuhu tuleb tömmata äpp Chromecast. Esimesel korral, kui pulk veel su koduvõrku ei tunne, tekitab ta ise Chromecasti-nimelise paroolita WiFi-võrgu, kuhu tuleb oma telefon ühendada. Seejärel pääsed telefoniga pulgale ligi ja saad öelda, mis su kodusse WiFi-võrgu nimi ja parool on. Kui kõik sujub, ühendubki pulk koduvõrku. Oluline on ka ise oma telefon panna jälle tagasi õigesse koduvõrku.

3 Mida see pulk siis näitab?
Esimene ja kõige lihtsam trikk on näidata telekast videopilti, selleks ju telekad tehtud ongi. Ja Chromecast lubab telekas näidata videoid näiteks läbi sinu mobiili või arvuti YouTube'st. Kui oled mobiilis, tuleb avada YouTube'i rakendus ja leida sobiv video. Äpp saab juba ise edasi aru, et samas võrgus on üks töötav Chromecast ja video juurde tekib väike telekamärk, mille nurgas on justkui WiFi-antenni signaal. Sellele vajutades saab video saata Chromecasti ja see hakkab telerikraanil mängima.

Samal ajal kui teleris mängib YouTube'i video, ei pea telefonis seda tingimata lahiti hoidma – rakenduse võib kinni panna. Või siis otsida uusi videoid ja lisada need vaatamisjärjekorda. Selleks tuleb vajutada kolme punktiga menüünuppu video juures ja seal

ongi valik „Lisa teleri järjekorda“. Kui eelmine video lõpeb, hakkab mängima järjekorras järgmine video.

4 Aga Chrome'i näitamine teleris?
Nagu nimigi ütleb, on Chromecasti kõige õigem otstarve Chrome'i brauseri kuvamine telerisse. Teisisõnu, tänu pulgale saab telerist näidata kõike seda, mida näeb ka brauseris. Kahjuks on igasuguse netisisu telerisse saamine üldjuhul ikka veel paras peavalu ja sisaldab orienteerumist labürindis AirPlay, Miracast, meediapleier, Flash plugin jne. Chromecast teeb aga lihtsaks, et kui näed midagi oma brauseris, siis näed seda ka teleris.

Vaja selleks on vaid ühte tasuta äppi Chrome'i brauseri poest: Google Cast. Pärast selle paigaldamist, mille jooksul pole vaja isegi Chrome'i arvutis kinni panna ja uuesti lahti teha, tekib tööriistaribale sarnane nupp nagu mobiilis. Vajuta sinna ja veebi sisu jõuabki telerisse.

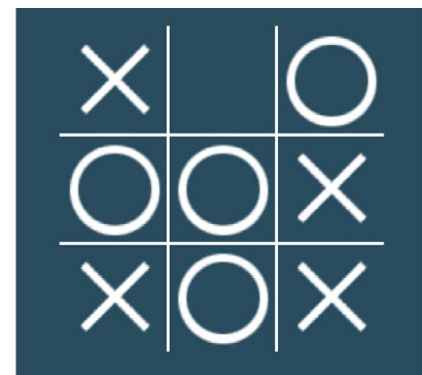
5 Miks see hea on?
Näiteks saad teleris näidata fotogaleriisid, mis on muidu veebis. Või vaadata videoid telekanalite järelvaatamiseks, millele muidu ligipääsu poleks, sest need on ikka veel kahjuks tihti Flashi-põhised.

Eriti kaval on see trikk ühendada geograa-

filiselt piiratud sisu vaatamisega. Nii mõnegi veebikeskkonna puhul kehtivad kunstlikud piirangud, mis lubavad mingi riigi IP-aadressiga sisu vaadata ja teisega mitte. Heaks näiteks on BBC iPlayer, mis laseb veebist tasuta vaadata BBC toodangut, vaja on olla ainult Suurbritannia võrgus. Selle kasutamiseks on vaja veel ühte pluginat, mis suunab sinu internetiliikluse vastava riigi võrku. Hästi sobib selleks näiteks Hola Better Internet. Nii näed riiklikult blokeeritud veebisaitide läbi Chromecasti oma telekas.

6 Aga minu koduvideod?
Otseselt koduarvutis olevaid videoid telekasse Chromecasti viisata ei saa, aga tegelikult on siingi abiks Chrome. Asi on selles, et Chrome mängib ise suurt hulka erinevat meediat alates videost lõpetades muusikaga.

Selleks tuleb Chrome's lihtsalt ctrl+O (Windows) või cmd+O käsuga avada fail. Ilma mingite lisa-pluginateta mängib Chrome näiteks AVI, MP4, M4V, MPEG, OGV ja WEBM videoid. Video käivitub brauseris ja selle saab jällegi Google Cast nupuga telerisse saata.

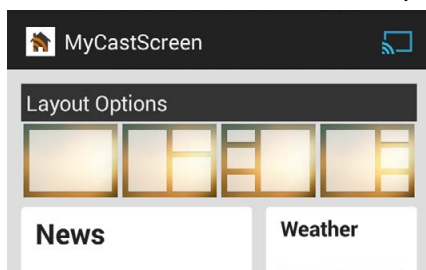
7 Aga äppid?
Õige, Chromecastil on tugi paljude äppide jaoks, kuigi esialgu kontrollis Google väga agaralt Play poes saadaolevaid äppe, mis Chro-

mecasti kasutavad. Nüüd leiab neid aga pea igaks elujuhtumiks, üldjuhul on vaja vaid iOSi või Androidi rakendustepoe otsingusse sisse lüüa „Chromecast“.

Alustada võiks näiteks Google'i enda Photowall'iga. Nagu nimi vihjab, lubab see teha telekraanist virtuaalse fotoseina, kuhu näiteks peol iga külaline võib oma pildi üles riputada.

Photowalli rakenduse saab tasuta laadida nii Androidile kui ka iPhone'ile. Üks telefon peab Photowalli algatama ja üles Chromecastis üles seadma, seejärel tekib teleriekraanile lühike kood. Nüüd saab igaüks oma telefonis avada Photowalli rakenduse ja

sisestada telerist kood, mis annab ligipääsu aktiivsele fotoseinale. Muidugi tuleb veenduda, et kõik osapooled oleks samas WiFi võrgus. Rakendus lubab läbi Chromecasti teleriekraanile laadida nii olemasolevaid pilte telefonis kui ka teha uusi. Kui pidu läbi ja aeg fotosein kinni panna, võib olla kahju toredast kollektiivsest loomingust loobuda. Õnneks pakub Photowall võimalust teha kõigist piltidest automaatne video, mis on mõnus mä-

lestus.

Chromecasti tavavaade, kui üksi teenus või äpp seda ei kasuta, on teleriekraanil üsna üksluine. Selle pinna ärakasutamiseks võiks proovida äppi MyCastScreeni, mis jaotab ekraani erinevateks tsoonideks. Igasse tsooni saab lisada väikese killu aktuaalset infot, näiteks uudistevoo, kohaliku ilmamateate, kellaja, liiklusraporti Google Mapsist või midagi muud. Võta seda justkui oma isiklikku armatuurlauda elutoa seinal, mis sind päevaks ette valmistab.

Teeks kiire mänguharjutuse sõbraga? Selleks on TicTacToe for Chromecast. Üks telefon peab rakenduse käivitama ja Chromecastis mängu initsieerima. Teine telefon saab siis olemasoleva mänguga liituda. Trips-trapstrulli duelli saate siis kahekesi pidada oma teleriekraanide kaudu, ent publik näeb ringide ja ristide lahingut suurelt ekraanil läbi Chromecasti.

Tahad, et teler pakuks sulle iga sekund intellektuaalset väljakutset? Siis aitab Binary Clock. See äpp kuvab teleriekraanile kellaja kahendkoodis, nii et võid jälgida aja kulgu nii nagu arvutid seda mõistavad. Juhtme kokku jooksmise puhul pakub äpp võimalust läbi Chromecasti ka tavalist kellaega näidata.

Äppe, mis Chromecasti abiga suurt ekraani ära kasutavad, on hulgi ja neid saab soovitada erinevate vajaduste jaoks. Põhiline suure ekraani kasutusotstarve on muidugi video vaatamine ja siis peaks otsima midagi kodus meediaserveri või meediakoguga ühilduvat, näiteks Plex või AllCast, mis on tasulised rakendused.

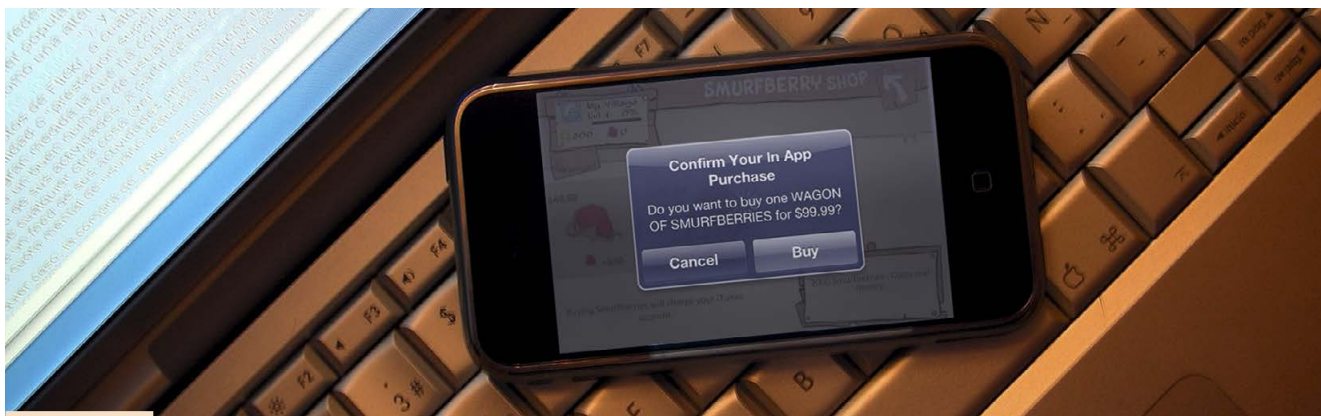

8 Midagi veel?

Kui tegeled tihti avaliku esinemise või ettekannetega, kus on vaja publikule näidata arvutipilti, on Chromecast väike, mugav ja lihtne abimees, kui läheduses on HDMI-liidesega teler. Üldjuhul on arvestatav pildi publiku ette saamiseks vaja projektorit, mis on ju päris kasulik töövahend valgele ekraanile või seinale pildi laskmiseks. Projektorid, isegi pisikesed kaasaskantavad mudelid, on aga ikkagi rasked ja kohmakad, ebameeldivad kaasakandmiseks. Neid on ka tüütu fookuseerida ja hoolitseda, et vajalikul hetkel näiteks lamp läbi ei põle.

Kui esineda ruumis, kus on või kuhu saab tuua teleri, piisab ainult taskusse mahtuvast Chromecastist, et pilt probleemideta oma brauserist teleriekraanile saada. Aga kui tegu on äärmuslike tingimustega, kus ei levi ühtki kasutatavat WiFi-võrku?

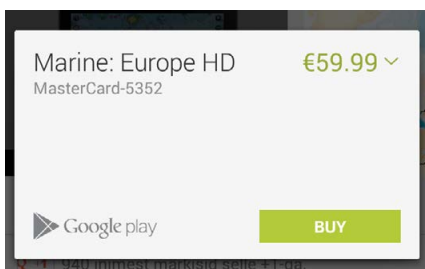
Chromecast vajab WiFit, et saada arvestatav signaal kätte. Siis ei jää muud üle, kui kasutada WiFi-ruuterina oma telefoni. Sea üles telefonis „kaasaskantav kuumkoht“ ehk hotspot ja seadista nii arvuti kui Chromecast seda kasutama. Edasi suhtlevad nad juba läbi telefoni.

Kuidas...

Äpisiseseid oste vältida?

Rakenduste jagamine tasuta, kuid hiljem raha küsimine on andnud tõuke tervele äpimajandusele. Kahjuks tarbija poole pealt ei ole äpisiseseid ostud kõige mõnusam asi ja mõnikord on vaja neid lausa vältida.

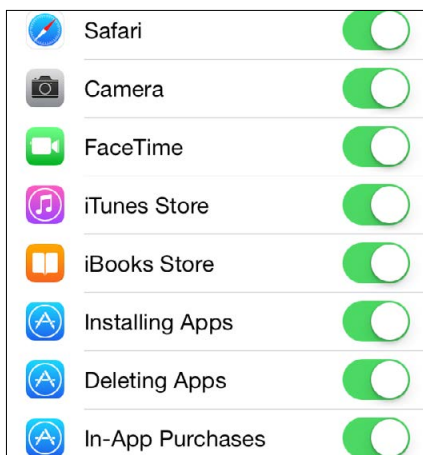

1 Kas saab ilma maksmata?
 Ei, see ei ole juhend, kuidas äpisiseseid makseid või mikromakseid häkkida nii, et ilma rahata saaks asja, mis on müügis. See pole ilmselt võimalik ja kui mingitel tingimustel isegi on, siis oleks see lihtsalt vale.

Aga üha rohkemates peredes on tahvel või telefon jagatud ese, mida kasutavad ja millega mängivad mitu inimest. Seadme kontoga on seotud aga ühe inimese krediitkaart, kes võib-olla tahab piirata, kui palju sellega kulusi tehakse. Täitsa tõsine on mure siis, kui nutiseadmega mängiv väikelaps oma teadmata teeb pirakaid arveid. Nii iPhone's, iPadis kui ka Androidis saab äpisiseste ostude tegemist piirata.

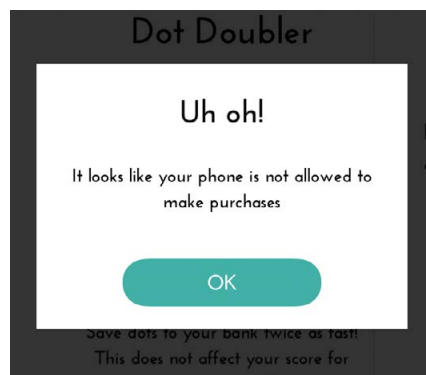
2 Kuidas see iPhone's või iPadis käib?
 Apple pakub üsna mitmekesiseid võimalusi iOS seadme erinevaid funktsioone n-õ lukku panna nii, et ainult üks inimene saab neid jälle lahti teha. Võti peitub Settings ikooni taga menüüs „General“ ja seal all menüüs „Restrictions“.

Esmakordselt „Restrictionsi“ avades palub masin sul valida neljakohaline PIN-kood. Arvesta, et see ei ole su telefoni lukust lah-

ti tegemise PIN. Sa pead seda sisestama kaks korda, nii et pole karta, et sa trükkiva pärast midagi olulist püsivalt luku taha jätaksid. Kui oled PINid sisestanud, saad ligi justkui salajasele kontrollpaneelile. Lülitist saad välja või sisse lükata mitmeid telefoni või tahvli osi, näiteks kaamera, Safari, Siri. Lükates „In-App Purchases“ juures lüliti välja, ei saa enam seadmes äpisiseseid oste teha. Muuseas saab siitsamast keelata ka üldse uute rakenduste installimise või olemasolevate kustutamise.

Kui nüüd mõnes äpis hakata midagi ostma, ütleb rakendus, et selles telefonis on äpisiseste ostude tegemine keelatud ja asi vask. Seega on see pigem ebamugav, aga kindel võimalus, sest ostuhetkel ei küsita ka mingit parooli või PINi, mis annaks võimaluse ringi mõelda või meelt muuta. Ostude tegemise võimaluse saab taastada lihtsalt jälle sama menüüd külastades ja selle jaoks juba on vaja PINi.

3 Aga Androidis?
 Androidis nii mitmekülgset kesket juhtpaneeli telefoni erinevate osade väljalülitamiseks pole. Kõik äppide ja äpisiseste ostude tegemine käib läib Google Play poe ja just sealt saab ka ostmist turvalisemaks teha.

Pärast Google Play avamist tuleb valida vasakult menüüst hammasrattake ehk seaded. Allapoole kerides näed valikud „Nõua ostude puhul parooli“. Sellele vajutades jõud valikuni, kus saab määrata, et Google Play konto parooli nõutakse iga ostu puhul, mis selles seadmes tehakse. See tähendab, et nii äppide ostmsel kui ka äppide sees maksete tegemisel on vaja sisestada parool. Teised variandid pakuvad lõdvemat võimalust: näiteks piisab ühest paroolisestamisest 30 minutiks ja selle aja jooksul pole rohkem vaja.

See Androidi on võimalus on selles mõttes leebem, et päris ära keelata äpisiseseid oste ei saa. Kui ostuaken ees on, jääb ikka võimalus võtta telefon või tahvel kaasa ja teha kontoomaniku ees hirvesilmi. Siis päästab ainult distsipliin.

Kuidas ...

Äppidega IFTTT algoritm teha?

IFTTT ehk If This Then That ehk Kui See, Siis Too on geniaalne lihtne tööriist, millega saab erinevatest äppidest ja teenustest kokku panna käsud, mis elu lihtsamaks teevad.

1 Mis asi on algoritm?

Algoritm on samm-sammuline tegevusjuhised ja täpselt sellega tegelebki nutikas teenus nimega IFTTT ehk If This Then That. IFTTT kõnepruugis tuleb kokku segada üks retsept, mis ühes teenuses või äpis mingi tingimuse täitumisel käivitab tegevuse mõnes teises äpis või tingimuses.

2 Mida sellega teha saab?

Üks kõige lihtsamaid ja populaarsemaid retsepte on selline, mis mobiiltelefonis olevatest kontaktidest varukoopia teeb. Esmalt tuleb tömmata IFTTT rakendus, seal konto teha ja siis võib esimese retseptiga alustada. IFTTT pakub valiku valmisretsepte või võimaluse ise retsept kokku panna. Olemasolevaid retsepte sirvides ongi võimalik leida populaarne retsept näiteks iPhone'le, mis teeb igast uuest kontaktist varukoopia Google Drive'i tabelifaili. Retsepti leides tuleb lihtsalt vajutada nuppu „Use recipe“ ehk kasuta retsepti. Antud retsept eeldab, et iga IFTTT saaks ligipääsu su kontaktidele (kust sisendandmed võetakse) ja Google Drive'le (kuhu kontaktist varukoopia tehakse), seepärast küsib IFTTT rakendus ligipääsu nii kontaktide äpile kui Google Drive'le. Ligipääsuõigusi küsib IFTTT ainult ühe korra, nii et edaspidi kontaktidega mõnda reeglit luues enam luba üle ei küsita. Pärast lubade andmist ehk Google'sse sisselogimist ongi retsept valmis kasutamiseks - kui aadressiramatusse lisandub uus kontakt, teeb IFTTT sellest automaatselt varukoopia faili.

3 Mis äppe veel kasutada saab?

IFTTT kasutab ära erinevatest rakendustest ja teenustes olevaid liideseid, mis võimaldabki nende vahel infot liigutada. Üks lihtne ja praktiline algoritm ehk retsept on selline, mis küsib ilmaennustusest homset ilmaprognoosi. IFTTT puhul on selleks Yahoo Weather.com. Nii saab luua retsepti, mis uurib, kui prognoosi järgi tuleb homsel päeval sinu piirkonnas vihma, siis annab IFTTT sellest telefonis teada märguandega. Selline retsept on juba valmis ja lihtsasti lisatav, samas saab selle parameetreid ise muuta. Näiteks võib kruttida, et retsept kuulaks hoopis seda, kui ilmaprognoos lubab järgmiseks päevaks lund.

COCOACTIVE NATURAALNE KOOKSOVESI -TREENINGUL KAOTATUD MINERAALIDE JA VEDELIKU ASEDAJA:

Noorelt korjatud kookospähklid sisaldavad toitaineterikast vett, mis aitab keskmise pikkusega treeningu puhul vedelikuvarusid hästi taastada. Regulaarse treeninguga tegelevad inimesed peaksid jooma kookosvett, miks? Kuna kookosvee elektrolüütide tase ja plasmasisaldus on sarnane inimese vere omaga aitavad tema isotoonilised omadused keha peale treeningut värskendada ja likvideerida kaotatud vedelikupuuduse kiiresti. Tänu oma isotoonilistele omadustele aitab kookosvee joomine kiiresti vabaneda alkoholi tarvitamise tagajärjel tekkinud vedelikupuudusest. Alkoholi näol on tegu diureetikumiga, mille tarvitamise puhul kaotab inimese organism tavapäraselt rohkem vedelikku. Kookosvee joomine „nendel hommikutel“ on hädavajalik, kuna selle joogi suurepärased isotoonilised omadused ja mineraalide sisaldus aitavad sul kordaes kiiremini vabaneda „sellest rusuvast olemisest“.

PREMIUM WATER
COCO
Active

TRIO-MOLECULAR® FORMULA

Eisenberg Youth Elixir

Nooruse salarelv meestele

- Naha sisemist sära taastav ja suurendav geel
- Vähendab stressi ja väsimusilminguid
- Sobib kõikidele nahatüüpidele

Tõeline salarelv tähtsateks hetkedeks! See geel-tüüpi naha värskendaja kaotab kõik stressi ja väsimusilmingud, paneb naha terviseks pakatama ja särama, pinguldab ja taaselustab nahka tänu hõlmikpuu ja roheline tee ekstraktidele. Tootes on veel ka erilised nahapinguldajad, mis on eriti tõhusad koostöös eelmainitud ainetega.

Pumpupudel 30 ml

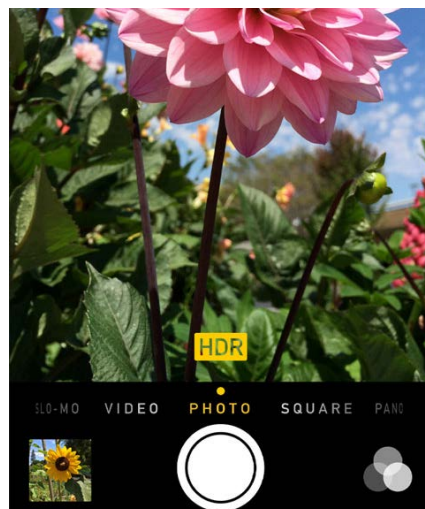
Kuidas...

nutitelefoniga paremaid pilte teha?

Telefonikaamerate asjalikkuses jagunevad arvamused kaheks. Ühtede arvates ei saa pisikese sensori ja tagasihoidliku optikaga telefonist kunagi tõsiseltvõetavat alternatiivi nõelda päris kaamerale. Teised jällegi usuvad, et nutitelefoniid on tulevik.

Tegelikult tuleb mõlema poolega nõustuda, sest füüsika vastu ei saa ka parima tahtmise korral ning profikaameraga äärmuslikes tingimustes tehtud fotod on üldjuhul mobiili omadest parema kvaliteediga. Teisalt ei maksa ära unustada, et parim kaamera on see, mis sul parajasti kaasas on.

Nõnda tulekski meil hoopis haarata võimalusest, kasutada paremini ära tänapäevase nutitelefoni jõudlust ning meenutada fototunduse baastõdesid selleks, et võtta oma telefonikaamerast viimast.

2 Öpi oma kaamerarakendust tundma

Ka pealtnäha lihtne iPhone'i kaamera peidab endas mõnd nippi.

Näiteks saad sa fookuspunkti ja ava lukustada näpu hoidmisega ekraanil. Menüüst võid aga lubada ruudustiku kuvamise, mis näitab väga selgelt, kuidas kolmandikreegel toimib.

Samsungi TouchWiz pakub aga tohutult palju erirežiime alustades naeratuse püüdmi- sest ja lõpetades turistide kaotamise funktsiooniga. Mõlemad võivad tunduda esmapilgul ülearused, kuid nii mõnegagi on võimalik saavutada üpriski põnevaid efekte.

Nii HTC kui ka Nokia tulevad aga juurte juurde tagasi. Nokia Camera võimaldab mobiilpiltnikul teha pea kõike seda, mille poolest tavalisi fotoaparate paremaks peetakse. Kätsi saab muuta ava suurust, valgustundlikkust ja -tasakaalu või hoopis säriaega.

Kuna kaamera püüab alati leida kuldse kesktee ehk seadistuse, kus pilt on ühtlaselt valgustatud, on kätsi seadistamise võimalus ülimalt oluline. Juhul kui sa pole kindel, et pilt tuli selline, nagu vaja, siis pildista uuesti ruumi selleks sul on.

kaks vastavalt üle- ja alavalgustatud. Selle, kuidas kolm pilti omavahel sobituma pannakse, otsustab üldjuhul automaatika. Raken- dusteepoodidest võid leida aga programme, mis teevad HDR pildistamise kunstipärase- maks ning kus pea kõiki parameetreid saad sa oma soovide järgi muuta.

Siin on mõistlik meelde tuletada seda, et enne pildistamist puhasta oma telefoni objektiiv ning püüa igal juhul vältida digitaal- suurenduse kasutamist, kuna teatud kohti saab suurendada ka järeltöödeldes.

Kindlasti veendu ka selles, et su telefon on seadistatud pildistama kõrgeima kvaliteediga fotosis. Juhul kui sinu seade seda võimaldab, siis kasuta julgelt abilisi nagu näiteks optiline pildistabilisaator – see on eriti praktiline hä- maras, kus pikema säriaja tõttu on katik pike- ma aja jooksul avatud ning värin ja udusus on kerged tekkima.

1 Kadreeri stseen õigesti

Loomulikult saab fotograafias pea kõiki reegleid painutada, kuid enamikel juhtudel tahame me pilte, kus inimesed või esemed on selgelt nähtaval. Selleks jälgi valgust ja pea meeles, et kaamera ei tohiks olla suunatud valgusalli- ka poole. Kui sa soovid pildistada aga siluetti, siis tee just seda.

On oluline meeles pidada, et valgus on mobiilikaamerate parim sõber, kuna see aitab detailidel paremini välja joonistuda ning vähendab digitaalset pildimüra. Kunstilis- tel kaalutlustel saame me oma fotosid „hu- vitavaks“ ka hiljem teha – muuta pilti tume- damaks, lisada retrohõngulist filmimüra või korrigeerida värvitoone. Udususe kaotamine või detailide toomine sinna, kus neid tegelikult pole, on äärmiselt keeruline kui mit- te võimatu.

3 Kasuta kõiki võimalusi

Kuigi see pole alati võimalik, on õhtupoolik pildistamiseks sobi- vaim aeg. Loojuv päike annab pil- dile soojust ning kontrast valgustatud ja val- gustamata alade vahel on väiksem. Kui sa soovid varjus ja valguse käes olevaid alasid veel rohkem ühtlustada, siis kasuta HDR re- žiimi. Sel juhul teeb kaamera kiiresti mitu jäädvõetust, millest üks on keskmiselt, teised

4 Järeltöötlamine on sinu sõber

Seda, et pildistamise järel salves- tatakse igas mõttes ideaalne foto, juhtub harva. Üldjuhul vajab iga foto teatud määral parandamist ning selles pole mida- gi imelikku. Treenimata silm ei pruugi märga-

tagi erinevust töötlemata ja töödeldud foto vahel, kuid olgu öeldud, et seda teevad kõik. Ka tippfotograafid, kel on kasutada suured kaamerad.

Erinevaid programme fototöötamiseks on väga palju, kuid üldjuhul suudavad kõik muuta säritust, valge tasakaalu ning teravust. Palju kiitust on saanud selline rakendus nagu VSCO Cam, mis toimib nii iOSil kui ka Androidil. Kui rääkida järeltöötusest, siis alustada võiksidki särituse muutmisest, kuna selle mõju on üldjuhul kõige paremini nähtav.

VSCO Cami üks paremaid tööriistu „temperature“ võimaldab muuta värvitoone kas soojemaks või külmemaks. Näiteks otsese päikesevalguse käes võivad värvid jääda külmaks, kuid valgustemperatuuri muutmise taastab kiirelt pildi iseloomu.

Teravuse suurendamine rõhutab detailsemaid alasid ning suurendab värvimüra. Kui kasutada tööriista mõõdukalt, ei pruugi vaataja töötusest aru saada. Ülemäärane teravuse puhul kannatab pildi kvaliteet, mis võib samas olla taotluslik.

5

Filtreid ei maksa häbeneda

Sellest, kuidas telefonipiltnikud oma 2014. aastal jäädvustatud fotosid mõnikümme aastat vanemaks „valetavad“, on suisa laule kirjutatud. Tegelikult ei ole filtrite kasutamises midagi imelikku ja neid ei maksa peljata, kuna sarnast tehnikat on ka fotolaborites kasutatud. Mõistagi olid siis tööriistadeks kemikaalid, mitte kõrvõimalikud rakendused.

Filter on kõige lihtsam vahend, mis aitab pildile emotsiooni lisada. Loomulikult on värvid ülepakutud, kuid just selliselt võis mõjuda 30-kraadine suvepalavus Pärnu rannas.

Rakendustest väärrib endiselt mainimist VSCO, kuid kui sa soovid pilte teistega jagada, siis ei saa me üle ega ümber Instagramist. Sealset pilditöötlusvahendid on küll lihtsad, kuid õnnestunud.

iOSi kasutajatele soovitan Camera+ rakendust, milles saab filtreid omavahel kombineerida ning nii Apple'i toodetele kui ka Androidile pakutakse Snapseedi, mis on väga võimekas programm ja omab häid filtreid.

6

Lisavidinad annavad vabaduse

Telefonipildistamise kasvav populaarsus pole jäänud ka ettevõtjate tähelepanuta ning nõnda leiab poodidest vägagi huvitavaid ja mitmesuguseid lisavidinaid. Kuna täissuuruses statiivi kaasaskandmine ei ole mõistlik, siis tasub vaadata Gorilla-Podi poole, mis on väike ning seisab nii tasasel pinnal kui ka kinnitub teiste objektide külge.

iPhone'i jaoks toodab USA ettevõtte Olloclip spetsiaalseid konvertereid, mis annavad telefonile vastavalt kas lainurk- või teleobjektiivi. Sarnaseid konvertereid pakuvad paljud tootjad ning välismaistest netipoodidest leiab neile väga häid pakkumisi.

Kergelt retrohõnguline vidin on LG Pocket Photo, mis oskab trükkida fotosid spetsiaalsele paberile, kasutamata seejuures tinti. Trükkimine käib juhtmevabalt Bluetoothi abil ning fotode kvaliteet pole kõige parem, kuid nii-öelda Polaroidi efekt võib ahvatleda nii mõndagi mobiilpiltnikku.

KRISTJAN TERASE

Esimene foto?

Iga arvuti läheb kunagi katki. Heal juhul läheb selleks veel aastaid, aga valmistu selleks juba täna - arhiveeri kõik, mis on sulle oluline.

Synology®

Üks koht kõigile failidele

- Kiire ja mugav võrguketask ja lahendus tagavarakoopiatele
- Andmemahut alates 500 GB kuni 100 TB või rohkemgi
- Töötab nii Windows, Linux kui MacOS X arvutitega
- Turvaline RAID ja kvaliteetsed kõvakettad

Jaga ja naudi

- Fotode jagamine on mugav ja lihtne: jaga linki või saada foto hiireklõpsuga Facebooki, Twitterisse, Picasasse.
- Pilte, videosid ja muusikat saab striimida otse Interneti või nautida kodus DLNA-toega televiisorist
- Fotogalerii alati taskus iOS, Android ja Windows Phone nutitelefonidega

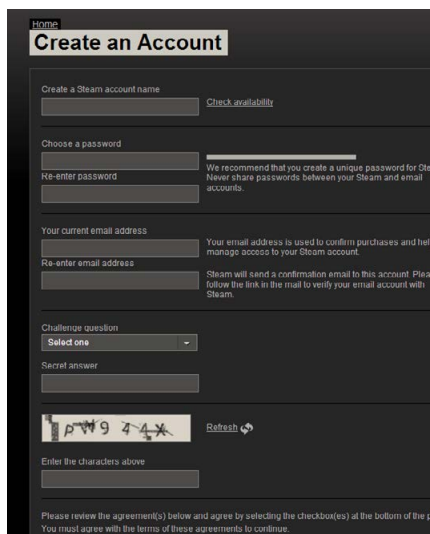
Edasimüüjad:

Kuidas ...

digitaalselt mängu hankida?

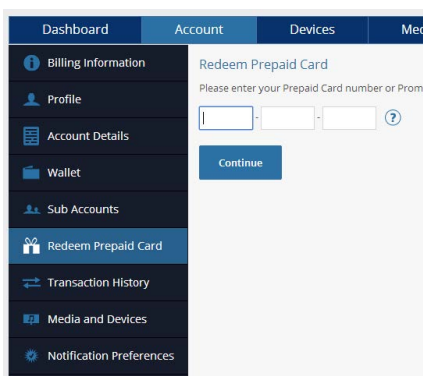
Eelmisel kuul oli meil juttu sellest, kuidas ilma krediitkaardita rakendusi hankida. Meile saadeti kiri ja uuriti, kas selline asi on võimalik ka mängudega, näiteks Steamist või PlayStation Networkist. Seletame kohe lahti, kuidas see täpselt käib.

1 Steam
Steam on arvutimängurile tänapäeval praktiliselt möödapääsmatu, kui soovid uuemaid mängu mängida, sest paljud neist nõuavad aktiveerimiseks Steam'i. Seega on loogiline, et Steam'i saad konto teha ilma krediitkaardidandmeid sisestamata ja põhimõtteliselt saad sealt ka mängu osta, ilma et peaksid oma krediitkaardidandmeid kuhugi sisestama.

Selleks on neli võimalust, kas kogud olemasolevate Steam'i mängudega, mis on mujalt ostetud, raha. Näiteks müüd kogutavaid kaarte või meisterdad esemeid mõningates mängudes, kus seda teha saad, „Team Fortress 2“ on tõenäoliselt kõige tuntum näide. Teine võimalus on Steam'i virtuaalsesse rahakotti Wallet raha koodikaardiga maksta. Eestis poodides meile teadaolevalt neid koodikaarte ei müüda, kuid neid saab netist tellida, näiteks pcgamesupply.com. Mõistagi on sealt ostmiseks vajalik krediitkaart, kuid kui idee on selles, et krediitkaart poleks otseselt Steamiga seotud, näiteks lapsevanem ei taha, et laps kontrollimatult Steamist virtuaalset lõbukraami kokku ajaks, siis on see üheks võimaluseks. Kolmandaks võimaluseks on see, et keegi teine ostab sulle mängu ära ja kingib läbi Steam'i selle sinu e-postiaadressile või Steam'i kasutajanimele.

Neljandaks võimaluseks on Family Sharing, mis võimaldab pereliikmete ja sõpradega enda mängu jagada. Sel juhul peab aga olema keegi, kellel on vajalik mäng olemas, et seda mängida.

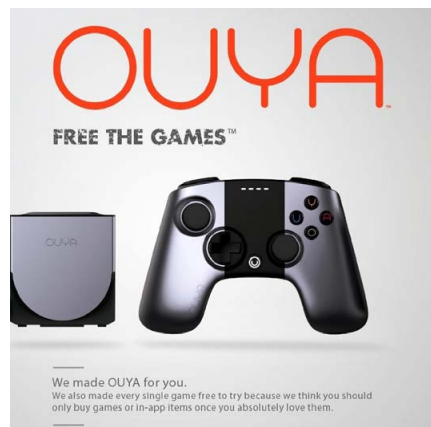
2 PlayStation Network
Sony ja Microsoft teatavasti ametlikult Eestit ei toeta, seega otse krediitkaardiga ei saagi nende ametlikest digipoodidest midagi osta. See eest saab PlayStation Networkis kasutada koodikaarte, mida müüakse ka meil Eestis poodides otse letist (Euronics, SonyCenter) või Eesti veebipoodidest (Gamestar). Ostad rahakaardi väärtusega 20 või 50 eurot, sestad saadud koodi kas PSNi veebiliidesse arvutis või PS4, PS3 või PS Vita poodi ja sul ongi virtuaalne raha arvel. Siin tuleb tähele panna seda, millises regioonis on su konto registreeritud, sest saad kasutada ainult selles regioonis sobivaid koodikaarte. Näiteks kui sul on konto registreeritud Soomes, siis saad kasutada eurokaarte, kui aga USA-s, siis dollarikaarte. Eraldi on veel ka müügil PS+ teenuse kaarte, millega saad osta endale selle kasuliku teenuse kolme kuu või aasta tellimuse.

3 Xbox Live
Microsofti konsolidel töötab kõik samamoodi, kuna krediitkaarti kasutada ei saa ei Xbox 360

ega Xbox One'i-ga. Kraapekoode nii raha kui Xbox Live'i tellimusega saad osta nii Eestis poodidest kui ka veebist (Gamepointsnow.com) ning samamoodi tuleb jälgida, et kasutaksid õige regiooni koodikaarte, sest vale regiooni kood on sulle kasutu.

4 Nintendo maailm
Nintendo konsolidele Wii, Wii U ja 3DSi on natukene keerulisem, aga ühe koha pealt ka lihtsalt. Esiteks toimivad Nintendo poodides Eesti krediitkaardid, millega saab otse mängu osta. Kui aga seda teha ei taha, siis tuleb arvestada, et kõigil kolmel Nintendo platvormil on eraldi enda virtuaalsed rahakotid, erinevalt PSNist, kus sul on ühel kasutajakontol ühine rahakott nii PS4, PS4 kui ka Vita jaoks. Koodikaarte müüakse Nintendo platvormidele samuti, kuid tuleb arvestada, et osta tuleb ainult jällegi neid kaarte, mis meie regioonis töötavad. Samuti on tulenevalt sellest, et rahakotid on platvormidel eraldi, vaja osta just enda platvormi jaoks õige koodikaart.

5 Teised kohad
Ouya Androidi konsoolil on samuti olemas oma koodikaardide süsteem, kuid seal ei ole regioonidele mingeid piiranguid. Samas meil poes Ouya kaarte ei müüda ja need tuleb krediitkaardiga ikkagi veebist osta. Kõikides teistes enimlevinud poodides on krediitkaardi olemasolu nõutav, kuid piisab ka virtuaalsest krediitkaardist. Nii GamersGate, GOG.com, G2A.com, Green Man Gaming kui ka teised poed lähevad just siia nimekirja ja muid võimalusi sealt mängu hankida ei olegi.

MARTIN METS

Kiire internet alati kaasas

Suvi meelitab kontorist ja linnakodust välja – tänu EMT ülikiirele mobiilsele internetile on head võimalused teha tööd ja puhata ajast ja kohast sõltumata. Ja nüüd saad internetti ka nutikalt jagada – liida kõik oma kasutuses olevad seadmed ühte paketti ning jaga internet seadmete vahel lihtsalt ära!

EMT kiire 4G üle Eesti

Suvel on kiire interneti kaasavõtmine eriti lihtne, sest EMT 4G/LTE võrk katab nüüd juba 97% Eesti territooriumist ning 99% elanikkonnast. Koos oluliselt laienenud levialaga pakub EMT 4G teenuseid nüüdsest ka enamikes internetipakettides, nii arvutites kui nutitelefones kasutamiseks. 45% kõikidest nutitelefonidest ning 75% kõikidest müüdnud tahvelarvutitest on 4G võimekusega. Nutikate seadmete osakaal aina kasvab ja aasta lõpuks ületab see viiekümne protsendi piiri kõikidest EMT võrgus olevatest mobiilsetest seadmetest. Samuti toetab nutiseadmete buum muutusi tarbijakäitumises ja elustiilis, kus üha olulisemaks muutub mobiilsus ning võimalus vajadusel kohe ja kiiresti infot hankida.

EMT Mobiilne elu

Nutitelefoni on saamas esimene ja peamine ekraan, millega internetti kasutatakse. Kui kasutad tahvelarvutit, tähendab see kerge ja õhukese, kuid samas piisavalt suure ekraaniga „televiisori“ kaasavõtmist. Mobiilse interneti kasvu soodustava tegurina tõi EMT äsja turule uudse mobiilse interneti kontseptsiooni, mis võimaldab pakettis sisalduvat interneti mahtu jagada kasutaja erinevate seadmete või pereliikmete seadmete vahel. Jalkavärv või oluline uudistesaaide ei jää nägemata! EMT 4G võrgus on võimalik kasutada teoreetilist maksimumkiirust kuni 150 Mbit/sek. Igapäevased praktilised kiirused jäävad 20 – 60 Mbit vahele, millega ka nõudlik mobiilne kasutaja võiks rahule jääda.

Paketi valikul järgi kasutusharjumusi

Sobiva paketi leidmiseks tuleks lähtuda oma kasutamisharjumustest - kui oled ise või on mõni sinu pereliige igapäevane videote vaataja ja suurte failide allalaadija, tuleks valida pakett, mis pakub suuremaid kiiruseid. Kui vajate 4G teenust enam näiteks perega kodus ruu-

Jaga kiiret 4G internetti oma kõikide nutiseadmete vahel

teris kasutamiseks, tasub võtta ka suurema kiirusega ja mahuga pakett. Kui aga oled arvutis või tahvlis vaid e-kirjade lugeja ja saatja ning veebis surfaja, tasub valida soodsama hinna ja väiksemate kiirustega pakettid. EMT mobiilse elu pakett loob paindliku võimaluse optimaalseks interneti kasutamiseks – pere saab liita kuni seitse ja äriklient kuni viis mobiilset seadet, mis jagavad üheskoos internetti. Ja mahtu saab valida just niipalju, kui seda erinevate seadmete peale kokku vaja on. Kui aga mobiilse interneti mahust uue seadme lisandumisel jääb väheks, saab mahtu alati suurendada.

Kontrolli kiirust ja toimivust kasutamiskohas!

4G/LTE võimaluste kasutamiseks tuleb soetada ka 4G-d toetav modem, ruuter või tahvelarvuti, mida on EMT-st võimalik saada eripakkumise- na soodustingimustel.

Kindlasti tuleks järgi proovida kui kiire on internet seal, kus sa seda peamiselt kasutad. Eelkõige kehtib see sisetingimuste kohta, sest siselevi võib välisest tingimustest oluliselt erineda. Kui teenus ei sobi, on võimalik EMT-st ostetud netipulk või ruuter 14 päeva jooksul tagastada. Kiiruste testimisel tuleks kindlasti teha kindlaks ka see, kas soetatav või juba olemasolev netipulk toetab neid kiiruseid, mida kasutamiseks vajatakse.

EMT jätkab 4G levialasse investeerimist ja 4G teenuse pakkumiseks on EMT valinud jätkusuutliku LTE tehnoloogia, ehitades 4G jaoks täiesti uue võrgu. 4G/LTE võimaldab paremat kasutajakogemust kiirema ühendusega ja väiksema hilistumisega modemi ja tugijaama vahel.

Murtud lootused

„Broken Sword“ on üks hiireklikiseikluste alustalasid, mis 1996. aastal „The Shadow of the Templarsiga“ populariseeris seda žanri tohutult. Viimastel aastastel pole aga sel žanril midagi ette näidata ja ega tulevik ka helgem ei paista.

Kui aga „Broken Swordi“ looja ja Revolutioni mängustuudio asutaja Charles Cecil 2012. aastal teatas, et sarjale tehakse viies osa „The Serpent’s Curse“ Kickstarteri kampaania najal, siis olid kõigi tunded kahetised. Ühelt poolt oli see mõistagi lahe, sest ju lubati, et sari läheb tagasi juurte juurde ning on ilusas 2D-s, nagu kaks esimest osa.

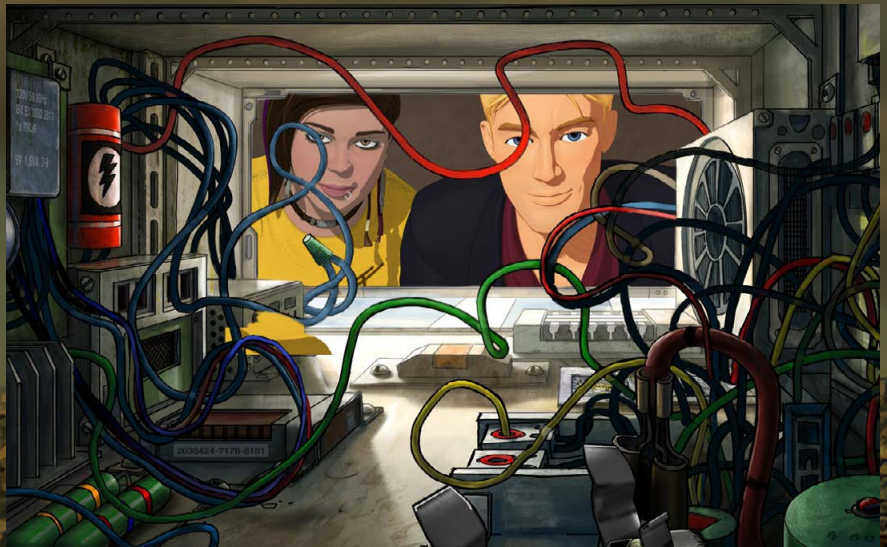
Puhas nostalgia?

Teisalt oli üsna selge, et ei suudeta korraga enam seda, mida sari just sama kahe osaga oli teinud... kas või ainuüksi selle pärast, et möödunud on juba üle 15 aasta. Lisaks teatati eelmise aasta lõpus järsku, vahetult enne mängu väljatulekut, et see jagatakse kaheks osaks ning tagasi vaadates oli see üks väga halb otsus. Mina mängisingi esimese poole läbi detsembris ja teise mai alguses ning see poolitatus jättis seiklusele väga halva maigu külge.

„The Serpent’s Curse“ toob tagasi armastatud kangelased George Stobbarti ja Nico Collardi ning nagu lubatud, välja näebki mäng nagu see oleks võinud ilmutada 15 aastat tagasi. Tõsi, esialgu olid taustad HD-eraldusvõimega, mis küll tõsteti koos teise episoodiga FullHD peale. Aga taustad on ilusad, nostalgilised ja natukene ka elavad. Mitte just liiga palju, aga ajab asja ära.

Pariis on olnud alati „Broken Swordi“ sarja keskpunktiks ja nii on see ka nüüd. Kui kunstigaleriis selle omanik George'i silme all tapetakse, asub ta koos Nicoga mõrvarit ja müstilist röövitut maali taga ajama. Pääaegu nagu vanasti.

Parimas „Broken Swordi“ vaimus on lugu, mis on tihedalt seotud (pseudo)ajalooga, kus mitmel hetkel paned mängu lihtsalt pausile ja sukeldud Wikipediasesse, et uurida, kuidas see või mõni teine asi oli, kas see üldse oli päriselt nii või on

Punast juhet ei tohi kindlasti läbi lõigata. Või oli see hoopis roheline kaabel?

Seiklusemängu kaheks osaks tegemine oli väga halb idee, see pole mingi „The Walking Dead“ ju

mängu tegijad lasknud lihtsalt fantaasialennata. Päris palju siiski, mis puudutab gnostitsismi, ongi võetud päriselt toimunut ja selles peegelduvad ka mõned tegevuspäigad, näiteks Kataloonia.

Mis aga selle „Broken Swordi“ juures häirib on see, et see oleks nagu mingi väga kindla valemiga järgi tehtud. Alguses on Pariis, siis London, edasi Hispaania ja veel üks tegevuskoht, kuid kõik sündmused ja tegelased oleks nagu mõnest varasemast mängust välja lõigatud.

Ühelt poolt ma saan aru, tegemist ongi fännidele mõeldud mänguga ja sinna on tahetud panna palju taasäratundmisrõõmu, kuid sellega on mindud natukene liiale. Taas kohtume me veidra lillemüüja, ülbe kunstikriitiku, õrna põiega politseiniku, omapärase olen-CIA-ei-ole-CIA Ameerika turistipaariga ja nii edasi. Isegi kurikuulus kits esimesest osast on olemas, lausa kaks korda.

See prussakas on ainult

Puslede kohalt on see sarja osa keskpärane, midagi meeldejäavat ega erakordselt kavalat ei ole, kuid mõned asjad on tehtud hästi, näiteks detailselt maalilt vihjete ja kaardilt õige sihtpunkti leidmine. Kuigi mäng ilmub ka Vitale, Androidile ja iOSile, siis vähemalt taevale tänu ei ole mõistatusi, mille töö kaasa 2010. aastal ilmunud esimese osa „Director’s Cut“, kus tuli

Pariis on alati olnud „Broken Swardi“ süda, kuid seekord pole see nii soe ja kiiresti tuksuv kui varem.

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

„Secret Files“ seeria

„Lost Horizon“

Londoni oligarhi residentsist Kataloonia imelistesse mägedesse, pilt töötab hästi.

puutetundlikul ekraanil lihtsaid puslesid lahendada, sest see ilmus ka Wii'le.

Uudisena on aga olemas desifreerimis-pusled, kus tuleb võõrast keelt tõlkida või telegrammist õige sõnum välja nõiduda. Sellised pusled on paljudes keerukamates härelikiseiklustes alati olnud, kuid „Broken Swordi“ mängudes need päriselt ei sobi. „Broken Sword“ on alati olnud voolavam seiklus, tänu sellele ka lihtsam ja nauditavam, keskendudes loole ja tegelestele.

Karakterid tammuvad paigal

Kurb ongi selle juures see, et nii George kui ka Nico ei paku tegelastena absoluutselt mitte midagi uut. Isegi kolmas ja neljas osa, mis olid 3D-s ja said päris palju võtta kriitikutelt, kuigi mulle need meeldisid, näitasid kangelasi mõne uue nurga alt, lisasid detaile ja iseloomujooni. Nüüd aga null. Täiesti null.

Kuigi dialoogid on kohati vaimukad, siis sellist sarmni ja originaalsust, mida pakkusid esimesed osad, enam taastuua ei suudeta. Tõenäoliselt seda ongi teha

Suurepäraselt tegelased, kuid selles mängus ei oska nad ühist keelt kuidagi leida.

väga-väga raske, aga sellele sarjale on kõrgendatud ootused ju täiesti kohased. Kahe episoodi dialoogi sisselugemise kvaliteet on samuti häirivalt kõikum, teises osas kõlavad kõik kuidagi paremini.

Kingitud hobune

Mõnes mõttes on see mäng võrreldav Telltale'i „Tales of Monkey Islandiga“, kus võeti samuti ette absoluutsesse seiklusemängude klassikasse kuuluv mäng ja tehti uus osa. Seal aga suutis Telltale vähemalt osaliselt pakkuda midagi uut ja kujutan ette, et nii kolmas kui ka neljas episood sellest mängust on siiani veel paljudel meeles. „The Serpent's Curse“ aga unnebi kiiresti, selles pole kahtlust, hoolima

Uus „Broken Sword“ on 100% fännikaup, kuid isegi fännid võivad pettuda. Nõudmised on ju kõrged

Broken Sword 5: The Serpent's Curse

Hind: 22.99

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), Vita, iOS, Android

Mängu nautimiseks on vaja: vähemalt 1,6 GHz protsessor, 1 GB mälu, vähemalt 256 MB mälu graafikakaart

ta sellest, et see pole otseselt kuidagi halb.

See on fännidele tehtud kingitus ja tundub ebaviiskakas selle hobuse suhu vaadata. On selge, et on tahetud anda endast parimat ja sellest ka need vihjed varasematele mängudele. Samas pole olemasolevat kuidagi edasi arendatud ja ühtegi tõelist meeldejäätavat seika ei ole. Ja lõpus see nali, see on piinlik, mille peale tahaks silmi sulgeda, rääkimata sellest, et lõpuvideo kvaliteet peaks seda niigi tegema.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„Broken Swordi“ viies osa on nii ja naa. Ühelt poolt on kõik nagu korras, kuid see miski jääb puudu, kutsuge seda sarmiks või kuidas tahate.

HINNE

Üle kivide ja kändude

Kiirelt vaadates on „Trials Fusion“ rohkem kui natuke sarnane oma eelkäijate „Trials HD“ ja „Trials Evolutioniga“, aga trikisüsteem ja uued sõidukid lisavad juba tuttavale põhjale veidi vürtsi, et uut mängu kuidagi õigustada. Lisaks tuleb see ju uutele konsoolidele ka.

Põhiosa mängust koosneb jätkuvalt üsna väljakutsuvate krossiradade mootorrattaga läbimisest. Kuigi külgsuunas ja kitsad rajad ei luba kuskile ekslema minna, näevad need välja ja on väga detailsed ja sügavad ning keeravad ennast ruumis. Rajad on jagatud juppideks, kust kukkumise puhul võib kohe uuesti alustada, aga see toob kaasa endaga ohu, et kuldmedal jääb saamata, sest selle jaoks on lubatud vaid piiratud arvu uuesti alustamisi. Aga raja päris algusest alustamine käib ka vaid nupuvajutuse ja sekunditega.

Paraku toob see kiirus endaga kaasa ka natuke probleeme - kuigi uus rada algab kiirelt, ei jõua maailma tekstuuriid järgi ja kohati võib kogu visuaal olla üsna pikalt üsna kole, enne kui kõik tekstuuriid ja efektid aktiveeruvad. Ka lugu jääb kiirusele jalgu. Jah, sellel reaktsioonipisule-krossimängul on ka stoori... Miskine.

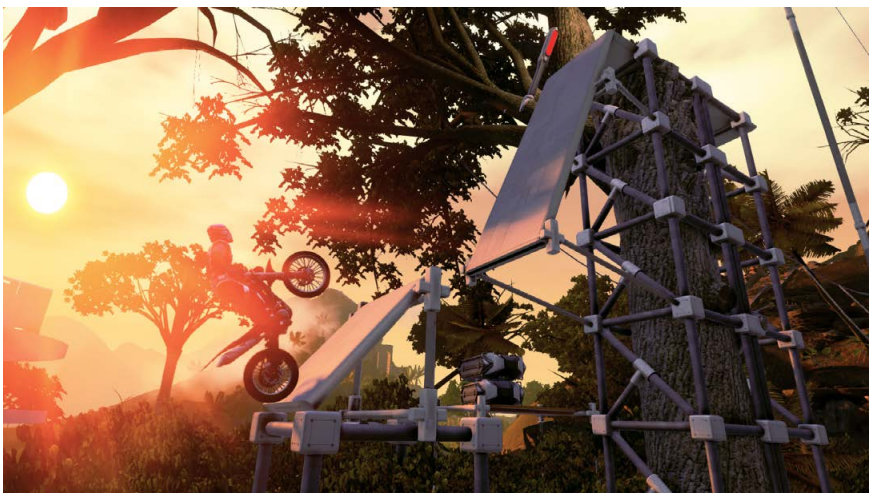
Mis värk nende oravatega on?

Suurem osa sellest kantakse ette pealelugegemisega, kahe erineva arvutihääle poolt, kes räägivad maailma ajalooost, eelmistest sõitjatest, oravatest ja pööravad omavahel kaklema. Kohati see töötab ja on isegi naljakas, kohati mitte nii väga, aga miski ei riku naljakat nalja kui kordamine.

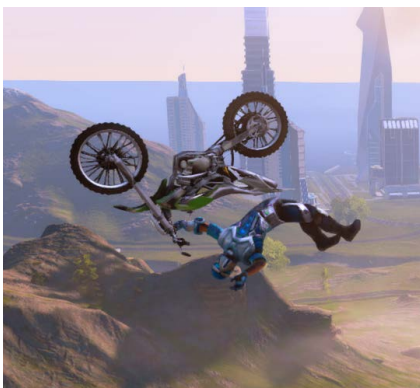
Tihti peale alustades rada või lõiku uuesti, kantakse ette täpselt sama helifail, mis eelmisel korral... uuesti... ja uuesti... ja uuesti. Lõpuks läks asi nii hulluks, et piidi pealelugejad maha keerama. Olugi, et mõnele reale on paar variatsiooni, siis 120 korda üht sama nalja järjest kuulata murrab ka kangeima mehe.

Lisaks mootorratastele on seekord ka võimalik sõita nii ATVde kui ka jalgratatega. Olgugi et need on äge vaheldus mootorratastele, ei saa neid kasutada kõigil radadel ja nii polegi nad nii lõbusad ja kasulikud kui võiks. Sama käib ka trikisüsteemi kohta, mis käib paremal kangil, aga trikkide jaoks on igas maailmas üks eraldi rada ning muul ajal võib seda kasutada raja eriülesannete jaoks. Paraku ei ole trikisüsteem kõige intuitiivsem ning kuna need üldisele skoorile lisa ei anna, vaid teevad mängu pigem raskemaks, on lihtne unustada, et need üldse olemas on.

Kes tahab, võib muidugi võtta ja ehita

Tasemed on küll kõrvaltvaates, kuid pööravad end ja mängivad perspektiiviga ägedalt.

Trikitamine midagi juurde ei anna ja lihtne on unustada, et see üldse olemas on.

da oma raja just selle sõiduki jaoks, mis soovib, sest kõigil versioonidel on kaasas ka rajaehitaja. Muidugi on seda halb puldiga kasutada, kuid see siiski töötab ja tuhandete hulgast on võimalik leida väga ägedaid radu.

Sõbrad ratta selga

„Trials“ on muidugi seda lõbusam, mida rohkem sõpru seda mängib. Rajal sõites saab näha kas enda parimat aega või sõprade parimaid aegu, mis on heaks motivaatoriks ja juhendajaks - kes ei tahaks siis sõpra üle trumbata? Lisaks saab ede-

Trials Fusion

Hind: 24.99 - 34.99 €

Müügil: Gamestar

Millega mängida? Arvuti, PS4, Xbox One (testitud), Xbox 360

Varasemaid osi mänginutele on siin uut vähe, pigem on see neile, kes veel varem „Trialsit“ mänginud pole

tabelitest vaadata maailma esinumbreid ning nende sõite, mis on äärmiselt kasulikud. Aga võimalik on ka sõpradega ühe masina taga või internetis sõita, kuigi internetiosa pole kirjutamise ajal veel kasutatav, on see peagi tulemas, nagu ka esimesed allalaetavad rajad ja lisad. „Trials Fusion“ on hea mäng, kuid paraku liiga sarnane eelmistele, seega sobib see kõige paremini neile, kes seeriaga alles nüüd kokku puutuvad. Aga põhiosa mängust on samas jätkuvalt tugev ja nõuab korralikku harjutust ja püsivust.

RAINER PETERSON

KOKKUVÕTE

„Trials Fusion“ on peamiselt küll uutele fännidele, aga ka neile kes seeriaga tuttavad, on nii mõnigi üllatus varuks.

HINNE

Klassikaline hetk rollimängust – ei loe mitte kirve suurus, vaid mis on selle tehnilised andmed.

Tule ja jää nukker viis

Seikluslik rollimäng „Bound By Flame“ oleks justkui ülipopulaarse sarja „Game of Thrones“ mütoloogiast ilmunud lisaosa, mis erinevalt sarjast ei hiilga sõnakasutuse, dialoogi, süžee-pöörete ega väga meeldivate ja nii ebameeldivate tegelaste poolest, kellele kaasa elada.

Fantaasiat ja realismi oskuslikult segava sarja paralleel uue rollimänguga kerkis üles seepärast, et ka selles fantaasiarikas maailmas saabuvad põhjast surnute armeed, et hävitada inimkond. Mängus ei toimu küll otsest troonide nimel võitlust, aga ka siin kasutatakse üleloomulike jõude võitlemaks külmakõrbest pärit kurjusega, kes olevat tegusad olnud juba nii kaua, et nende hävitustöö on muutunud päkapikud ja paljud teised kunagi väga reaalselt olnud müütilised olendid justni-meltd müütideks.

Riukalik tuledeemon

Nüüd on kurjus jõudnud inimkonna uksele ja Freeborn Blade nimelisse grupeeringusse kuuluv palgasõdur Vulcan on ainuke, kes suudab neile vastu astuda. Nimelt omistab ta endale juhuse tahtel jõu, mis võib muuta sõja kulgu. Vulcan seestatakse tuledeemoni poolt, kes on nii salakaval petis kui ka väärtuslik kaaslane lahingus, kumb ta tegelikult on, see jääb mängija otsustada. Nii nagu igas fantasti-

Tuledeemon mõistab rääkida tulekeeles.

Bound By Flame

Hind: 39.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS4, PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja? Vähemalt kahetuumaline 2,2 GHz protsessor, 2 GB mälu, 512 MB mäluga ja Shader 4.0 toega graafikaart

lisi elemente omavas rollikas, saab ka siin oma tegelast alguses muuta, kuigi see on väga algeline ja piiratud. Panin oma tegelase nimeks nimeks hellitavalt Tyrion (kääbus „Troonide mängust“), aga loo järgi olin ma endiselt Vulcan. Miks anda võimalus tegelase nime muuta kui see midagi ei muuda?

„Troonide mängule“ sarnanevate int-riigide ja sõnaosavuse asemel on „Bound By Flame“ harilik fantaasiarollikas selle kõige tavalisemas ja üldisemas tähenduses. Sisu, tegelased ja dialoog on kirjutatud justkui kõiki klišeesisid arvesse võtnud masina poolt, mistõttu mõjubki iga jutuajamine ja sisuline areng väga masinlikult, nagu poleks loo veenmisoskustele just väga palju aega kulutatud. Mängust ei maksa oodata „Mass Effecti“ stiilis teekonnakaaslasi, kelle elud ja surmad lähevad korda. Pigem on kõik kaaslastel näotud imelike aktsentidega kujud, kes täidavad igal hetkel kindlat eesmärki, et juhendada mängijat järgmise missiooni tarbeks.

Kus on tuledeemon, seal on suitsu, tuld, vastandina jääelukaid, sombisid ja mõistagi ebameeldivaid ämblikke.

Palju aega on kulutatud aga võitlusmehaanikasse ja võimete kasutamisse. Mõõkadega ja võimetega võitlemine sarnaneb küll paljudele rollikatele, kuid „Bound by Flame“is on kõik võitlusse puutuv väga sujuv ja mugav. Tavapärasele löö ja haki võitlusele on lisatud üks konks - tuledeemon. Tema hävituslik jõud avaldub näiteks läbi põleva mõõga (jälle vihje „Troonide mängule“) ning erinevates maagilistes võimetes. See pole küll nii lõbus nagu tulejõu kasutamine viimases „inFamous“ mängus, kuid vähemalt pakub vaheldust kiiresti tüütuks muutuvale mõõkade täristamisele.

Näilik dilemma

„Bound by Flame“ reklaamis end kui mängu, mille keskmes seisab põhimõtteline valik - võimalus on hoiduda deemoni pakutava väe eest või kasutada seda, et hävitada oma vaenlasi. Mõlemal juhul pidi lugu muutuma vastavalt mängija valitud teekonnale. Vulcanis (Tyrionis) toimuv dilemma headuse ja kurjuse vahel väljendub ainult võtmestseenides, kus tuleb vastu astuda või anduda deemoni mainupulatiivsele tegevusele.

Iga valik muudab teiste suhtumist sinusse ning nii on võimalik kaotada ka kaua kaasas olnud meeskonnakaaslasi. Palju huvitavam oleks olnud ühel hetkel

võimetest loobuda ja harjuda ümber teiste võitlusstiilidega. Nimelt saab valida, millist võitluslaadi mängu jooksul eelisarendada - kahekäemõõka eelistav sõdalane, pistodasid kasutav varitseja või deemoni pakutud tulejõud.

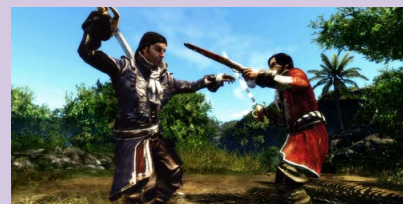
Iga stiili saab ühtlaselt punktide alusel arendada, kuigi ühe eelisarendamisel on kummaline võtta mängu loo enda sunnil ette stiil, mis on jäänud vaeslapse rolli tõttu nõrgaks ja viletsaks. Konfliktseid lahendusviiside võitluses ja loos endas leidub veegi.

Mängu loonud studio Spiders („Mars: War Logs“) jaoks on tegu esimese graafiliselt võimsama ja ilmselgelt suurema eelarvega mänguga. Seda on näha nii graafikas kui ka mehaanikas, kuid on tunda teatud vajakajäämisi kogemustes ja oskustes muuta see koletisi ja ropususeid sõjardeid täis maailm huvitavaks, nagu tegi seda „Skyrim“ või mõni muu ainult üksikmängule keskendunud rollikas.

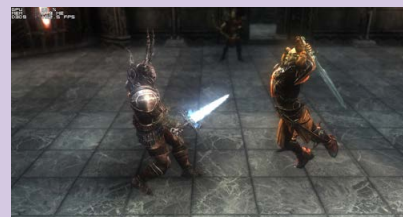
Graafika on iseneesest kena, disain ja valguse dünaamiline liikumine töötab selles fantaasia poolt tundmatuseni muutunud versioonis minevikust hästi, aga tase on piiratud ja muudetud kitsasteks koridorideks, mille äärel paistab suur lai maailm nagu miraaž, mida peab vaatama kaugel eemalt.

Vaatamata mitmetele puudujääkidele on tavapärasuse all mitmeid huvitavaid

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

Risen 2: Dark Waters

Two Worlds II

nüansse. Näiteks on mängu jaoks loodud selles fantaasia poolt tundmatuseni muutunud versioonis minevikust hästi, aga tase on piiratud ja muudetud kitsasteks koridorideks, mille äärel paistab suur lai maailm nagu miraaž, mida peab vaatama kaugel eemalt. Vaatamata mitmetele puudujääkidele on tavapärasuse all mitmeid huvitavaid

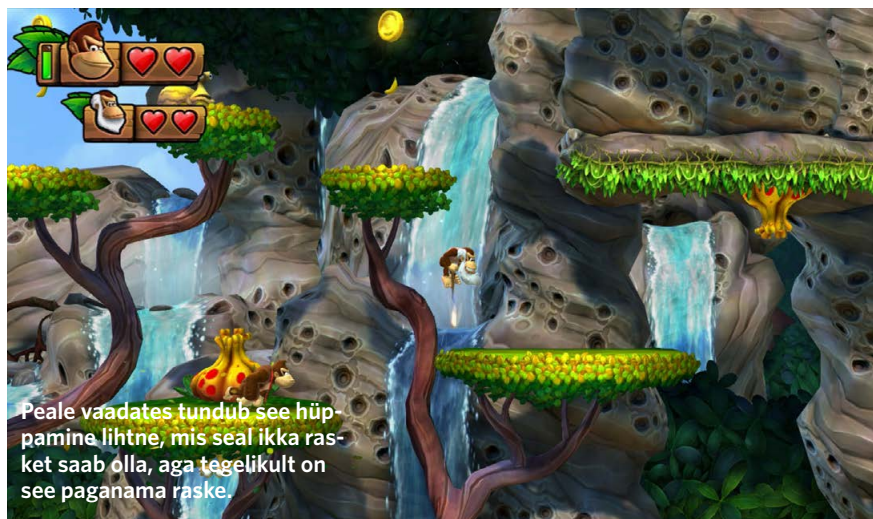
RA RAGNAR NOVOD

KOKKUVÕTE

„Bound By Flame“ on rollikafännide jaoks võib-olla igav, kuid žanri jaoks võõraste jaoks siiski huvitav ja väljakutseid pakkuv.

HINNE

Peale vaadates tundub see hüppamine lihtne, mis seal ikka raske saab olla, aga tegelikult on see paganama raske.

Tasemed on varieeruvad ja seda ka tasemete käigus.

Ei mingit käehoidmist!

Kas sa oled tüdinenud viimase aja mängude lihtsusest? „Super Meat Boy“ ajab haigutama? Hommikul enne väljaastumist läbid esimese „Mario“ otsast lõpuni? Siis on „Donkey Kong Country: Tropical Freeze“ mäng sinule!

Neile, kes tuttavad „Donkey Kong Country“ ajalooga, peaks väljanägemine torkima just õigeid nostalgikeskusi. Suured ja lopsakad tegelased, värvilised ja detailised taustad ning palju platvorme ja erinevaid radu, mida pidi taset läbida. Aeg-ajalt ka sunduslik liikumine näiteks raketil või kaevandusvagnis, mis nõuab ekstrakkeereid reaktsioone.

Gäng on koos

Peaaegu kõik Super Nintendo aegsete mängude tegelased on tagasi! Donkey Kong, Diddy Kong, Dixie Kong ja isegi Cranky Kong. Vigur on küll selles, et kui mängida üksinda, siis ei saa valida tegelast ega seda vahetada, vaid leides tegelasega tühni, saab kasutada tema erivõimet, näiteks Cranky saab kasutada oma keppi ogadel pörkimiseks, Dixie patsiga hõlju- da ja nii edasi.

Lisaks annavad tegelased kaks lisasü- dant, mis väga abiks mängu pikkades ja mitmekülgetes tasemetes. Lisaks, kogudes veel sada banaani, saab kasutada veel Kung-Pow võtet, mis muudab kõik vaen- lased ekraanil eludeks või südameteks või banaanideks, sõltuvalt kes Donkey Kongi õlul olema juhtub. Ka Ninasarvik Ramby on tagasi ja tema abil saab joosta läbi nii seintest kui ka takistustest.

Vähe sellest, et tasemed on pikad, on

Vähe sellest, et tasemed on rasked, need on ka pikad ning neid on palju, kokku on üle viiekümne taseme

Donkey Kong Donkey: Tropical Freeze

Hind: 39,90 €

Müügil: Euronces

Millega mängida? Nintendo Wii U

neid ka palju - kuues maailmas on kokku üle viiekümne taseme! Ning ühes tase- mes võivadki olla koos nii harilik platvor- mine, ujumisestkioon kui ka sunnitud liikumine, mis eristavad kohe kogu män- gu tunnetuse kõigist teistest platvormeri- test. Nii mõnigi sisaldab veel „Super Ma- rio Worldi“ stiilis salajasi väljapääse, mis viivad uute peidetud tasemeteni ja KONG- tähtesid kogudes avanevad VEEL raske- mad salatasemed.

Raskust aitab natuke leevendada pood, kust saab tasemetes kogutud medali- te eest osta lisaelusid, kaaslaseid, kes on

kohe taseme alguses olemas ning muud abistavat pudri-padi. Kui tegemist ei oleks Nintendo mänguga, lõhnaks see kohe mikromaksete lisamise järgi... Aga õnneks nii pole, läbida tuleb mäng ainult oma oskuste ja kannatuse abil. Natuke lihtsa- maks saab mängu sõpra appi võttes ja siis mängivad mõlemad eri tegelastega ja saa- vad üksteist ellu aidada.

Mängida on võimalik kõigi pultide- ga, mis Wii U-ga ühenduvad ja igal pul- dil saab valida kontrolliskeeme, mis kõige rohkem meeldivad, kuid veidral kombel on see esimene mäng, mis minu kätte sat- tunud on, mis lülitab puldi ekraani välja, kui mängitakse ainult telekaekraanil.

Õigesti tehtud nostalgia

See mäng on suurepärase viisi, kuidas ra- kendada nostalgiat ilma seda ära rikku- mata. Jah, kohati on tegelased, muusika ja elemendid samad, mis mõnes vara- semas osas, aga see ei tundu odav kõige muu uue kõrval ja lihtsalt on seal, et mee- lehead teha vanadele fännidele. Ka ras- kus on vanakool, mis kohati käib küll au- salt raske ja frustreriva piirimail. Samas aga on see kohustuslik mäng kõigile 2D- platvormikate austajatele ning eriti neile, kes tüdinenud sellest, et tänapäeva män- gud peaaegu ennast ise mängivad.

RAINER PETERSON

KOKKUVÕTE

Kõrge raskusaste ja natuke tüütud bossivõitlused veidi rikuvad seda muidu igati suurepärasest hüppamist.

HINNE

Yoshi sündmustevaene elu

Nintendo käsikonsoolidel pole puudust platvormikatest. Nii häid kui ka mitte nii häid jagub igale maitsele, kuid Nintendo enda tegelastel põhinevad on reeglina tippude tipp. Kahjuks aga ei saa Yoshi nii palju hoolt ja tähelepanu, kui ta mängu kõrvaltegelased Mario ja Luigi.

„Yoshi's Islandi“ esimene osa ilmus juba ammu, Super Nintendo aegadel ja oli kommentaariks sellel ajal võidukäiku tegevatele liiga „realislikku“ suunda kiskuvatele etterenderdatud 3D-mängudele nagu „Donkey Kong Country“.

Lisaks selle aja kohta väga uuenduslikele väljanägemisele, mis kombineeris väga detailse joonistatud stiili uhkete värvide isegi pseudo-3D elementidega, tõi see Mario maailma palju uut. Tasemetes oli veel rohkem avastamist ja peidetud saladusi kui kunagi enne ning Yoshi muutumised erinevateks söiduvahenditeks töid vaheldust traditsionaalsesse platvormimisse.

Nintendo beebibuum

Vahepeal on ilmunud nii mõnigi Yoshi mäng, ka üks otsene järg, mis lisas beebi-Mariole väikesed beebiversioonid ka kõigist teistest Nintendo maskottidest, irooniliselt ka Donkey Kongist, mis jäi parimal juhul keskpäraseks. Paraku midagi ei muutu ka selle väljalaskega, millest on väga kahju.

Jah, „Yoshi's New Islandis“ on kõik olemas, Beebi-Mario, joonistatud väljanägemine ja täiesti talutav kontroll, nagu Nintendo platvormikas kohane, aga... midagi olulist jääb puudu.

Ilmselt on suurim viga see, et mäng on liiga lihtne. Olles lõpetanud kõik viis maailma, milles on kaheksa taset, oli mul üle 90 elu.

Neid kulus 60 kanti, suurem osa lihtsalt hooletusest. Tõsi, kui minna ja otsida üles kõik kogutavad vidinad igalt tasemelt, lisaks see natuke rohkem väljakutset ja mängimisaega, aga

Värvipliatsiga on küll ringi käidud, kuid nagu kohusetundest, mitte inspiratsioonist.

Yoshi's New Island

Hind: 34.90 €

Müügil: Euronics

Millega mängida? Nintendo 3DS

See on ideaalne mäng noorematele lastele, verd ei lenda ja tasemed on väga lihtsad ja selged

mingit erilist naudingut see ei tooks.

Suurem osa nõuavad iga vastase hävitamist ja iga nurga läbihüppamist ja võimalus kaotada osa kogutavatest asjadest viimasel hetkel toovad kogumisse väga palju frustratsioonid.

Juhuslikud boonused

Peale põhimängu on võimalik mängida ka sõpradega minimänge, aga üksinda mängimiseks on ainult põhiosa, seega kui pärast 4-5 tundi mäng läbi, siis parem oleks, et juhuslike boonuste otsimine mööda järele ei jääks.

Väljanägemine pole ka just päris see. Jah, värvipliatsitega oleks nagu ringi käi-

dud, aga tegelased 3D-mudelitena ei tööta nii hästi ja kontrastist ning detailist võrreldes Super Nintendo mänguga on nagu puudu. Sama ka muusikaga... Ja tasemetes ülesehitusega... ja kogu mänguga.

Aga hoolimata kõigist vigadest ei ole „Yoshi's New Island“ halb mäng. Igav ja etteaimatav küll, aga mitte halb. Iseenesest see ju ei pruugi olla paha.

Verd ei lenda, tasemed on väga lihtsad ja selged, ehk on see ideaalne mäng noorematele lastele, kus lapsevanem ei pea iga minuti tagant juhendama. Aga tõsisematele mänguritele on palju-palju muid ja paremaid valikuid.

RAINER PETERSON

KOKKUVÕTE

„Yoshi's New Island“ on lihtne ja väga keskpärane platvormikas, mis ehk sobib algajale, aga kohutavalt igav žanriga tuttavale.

HINNE

Pere- ja tööelu ühitamine

Viimasel ajal on tekkinud uus mängužanr, mille tuntumad näited on ehk „Dear Esther“, „Gone Home“ ja „The Stanley Parable“. Need ei olegi niivõrd mängud tavamõistes, kui piiratud interaktiivsusega audiovisuaalsed kogemused. Üks selline on veel „The Novelist“.

See on žanr, kus puuduvad pusled, mida lahendada, ja vastased, kellega võidelda. Fookuses on lugu ja limiteeritud võimalused seda mõjutada – mõnikord rohkem, mõnikord vähem. „The Stanley Parable“ lubas seda teha päris palju, kõik justkui oleneski sellest, kas valisid vasaku või parema ukse. „The Novelist“ on sellega selle koha pealt sarnane.

Töö ja lõbu

Kaplanite perekond kolib suveks eraldatud maamajja, et hiiglaslike vuntsidega kirjanikust pereisa Dan saaks rahulikult keskenduda uue romaani kirjutamisele. Tema kunstnikust naine Linda aga tunneb, et nende abielu on lagunemas ja näeb puhkuses võimalust seda päästa ning nende laps Tommy vajab mõlema tähelepanu ja tahab mõistagi mängida. Stephen Kingi ja „Hiilguse“ paralleelid on ilmselged.

Juhitavaks tegelaseks ei ole ükski neist, vaid väikeses majas saab ringi hõljuda kummitusena, tegelaste mõtteid lugeda, mälestustes urgitseda, nende omavahelisi suhteid mõjutada ja unistusi täita. Iga peatüki lõpus hiilid sa magamistuppa – vaatad, kuidas nukker paar magab ning sosistad perepeale kõrva, mida nad homme tegema peaksid ning kelle jaoks olulisi asju eelistaksid.

Kõike on raske jõuda

Konks on siin mõistagi kompromisside tegemises. Kuidas leida töö kõrvalt, mis vajab tohutult keskendumist, aega lapsega mängimiseks ning naisele tähelepanu pööramiseks? Minul ei kukkunud see hästi välja.

Pereisa sai küll enda romaani valmis kirjutatud, ka lapsega jõudis ta tegeleda, kuid naine jättis ta maha. Alguses jõi ta üksi diivanil veini pudelite kaupa, seejärel läks ükski metsa matkama ja väänas jala välja ning lonkas pika maa vihaselt koju, enne kui enda asjad lõplikult kokku pakis ja minema läks.

Idees ja eelpool kirjutatut lugedes tundub see mäng sügav ja hingecriipiv, kuid kahjuks on mängitavus äärmiselt tuim ja üksluine, kus kõige olulisem ongi iga pea-

Jah, öösel magava abielupaari mõtteid lugeda ja neid magamas vaadata on... imelik.

See mäng meeldib sulle siis, kui sul on endal samasugused probleemid ehk kuidas olla õnnelik mitmel rindel?

tüki lõpus valiku tegemine. Sul on võimalus mängida kahel moel, kas hiilides või lihtsalt lugu jälgides.

Hiilides saad veidral kombel hüpata lampide vahel ja seal ennast peita ning kui sind nähakse, siis piirab see valikuid selle tegelase suhtes. Hiilida on aga lihtne ja kuna maja on väike, siis tuleb igas peatükis kõik pooltühjad ja igavad toad

The Novelist

Hind: 13.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: 2 GHz protsessor, 4 GB mälu, 512 MB mälu graafikakaart

uuesti läbi kammida, et vihjeid leida, mis avavad võimalusi valikute tegemiseks. Kõik kordub, liiga palju. Võib-olla toimib see mingil metataseandil, aga mitte minu jaoks. Ilma hiilimata on su liikumise kiirus lihtsalt piiratud.

Kuidas sa ise elad?

Lõpuks taandub kõik sellele, palju sulle Kaplanite olukord lihtsalt korda läheb ja palju sa suudad seda enda eluga samastada. Kui mitte, siis ongi see kõik sulle ükskõik. Mina suutsin samastuda küll, kuid selleks minu jaoks ei piisanud, et sellele kahe-kolmetunnisele mängule teist võimalust anda ning proovida Lindaga suhted ära klaarida, ilma uksi paugutamata.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„The Novelist“ on paljulubav peresuhetesimulaator, mille peamiseks komistuskiviks on korduv ja veelkord korduv mängitavus.

HINNE

Lenda aga mööda nõiakaevu alla, mida halba seal all koobastes ikka olla saab?

Lendav printsess

Ubisoft on tuntud oma kõrgeleenuliste ja suurejooneliste sarjade poolt. Mis aga juhtub siis, kui „Far Cry“ arendajatele anda liiga palju vaba aega ja võimalust lasta ideedel iseseisvalt lennata? Tulemuseks on 2D-platvormirollikas „Child of Light“.

Niisiis, Ubisofti töötajad võtsid UbiAr-ti mängumootori, mille peale on tehtud nii „Rayman Origins“ kui ka „Rayman Legends“, ja ehitasid selle peale oma platvormika, kus hüppamisel ja jooksmisel suurt osakaalu pole, vaid mille tuumaks on käigupõhised lahingud, väga omapärasel moel.

Elas kord...

See on muinasjutulugu väga omapärasel võtmes, kus printsess Aurora satub kummalisele maale ja peab leidma tagasitee enda isa juurde ja saatjaks on tal sine jaanimardikas, kes saab on kogu aeg hiire või siis parema analoogkangiga juhitud. Kui esialgu tundub, et tegu on tavalise platvormikaga, siis see muutub kohe, kui Aurora saab varsti pärast mängu algust võime lennata, mis kaotab pea täielikult hüppamise tähtsuse, kuid päästab tase- med vertikaalselt valla. Mulle oleks isegi meeldinud, kui klassikalist platvormimist oleks olnud rohkem, sest lendamine annab võimaluse paljudest vastastest lihtsalt üle lennata, ilma võitlemata.

Kui ma alguses arvasin, et „Child of Light“ on lihtsalt rollimängu elementidega, siis tegelikult on seal sees peidus täismõõtetes rollikas, kus kõige olulisemal kohal on võitlus. See pole päris tavaline käigupõhine lahing, kus kordamööda

See sinine tegelane on kogu aeg juhitud.

Child of Light

Hind: 24.99 € (Deluxe Edition)

Müügil: Gamestar

Demo: saab tõmmata Steamist

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS4, Xbox One, PS3, Xbox 360, Wii U, Vita

Mängu nautimiseks on vaja: Intel Core2Quad Q8400 (2,6 GHz) protsessor, 4 GB mälu, nVidia GeForce GTX260 või AMD Radeon HD4870 (51 2MB VRAM Shader Model 4.0 toega) graafikakaart

mööka ja loitse kasutatakse, vaid olulisel kohal on siin seesama hiirega juhitud jaanimardikas, kellega on võimalik vastaseid kinni hoida või keskkonnast mana- ja elupunkte korjata. Seega ei ole see üksnes käigupõhine võitlus, vaid oluline on ka

kiire reaktsioon, kuid kõik otsustab siiski lähimõeldud tegutsemine - kas hoida kinni grupi kõige tugevamat vastast ja hävitada esmalt nõrgemad või vastupidi? Lisaks on veel ajajoonel, kus on näha, kes mis järjekorras ründab, eraldi tsoon, kus on võimalik vastaste juba käivitatud rünnakut katkestada.

Kui siia juurde lisada veel võimalus Auroralle mitu kaaslast kampa panna, pikk, kuid sirgjooneline oskustepuu, relvade ja maagia artefaktidega võimendamine ning uute artefaktide meisterdamine, kõrvalmissioonid, pusled ja võimalus kõikjale tagasi minna, siis saamegi kokku korraliku rollika, kuigi see pole nii põhjalik kui päris standardrollikad.

Elav maal

Visuaalselt näeb mäng välja muinasjutuline ja maaliline, sõna otseses mõttes on tunne, nagu lendaksid ringi mööda maali, kuhu äsja on kunstnik piinliku täpsusega pintsliga jooni tõmmanud ja eranditult on see kõik mällusööbivalt ilus. See on Ubisofti vaste edukale indie-mängule, millel on oma selge ja teistest eristuv mängumehaanika. Klassikaline platvormimine oleks teinud sellest ehk veel pingelisema mängu, kuid ka need 12 tundi selle mänguga olid rahuldustpakkuvad.

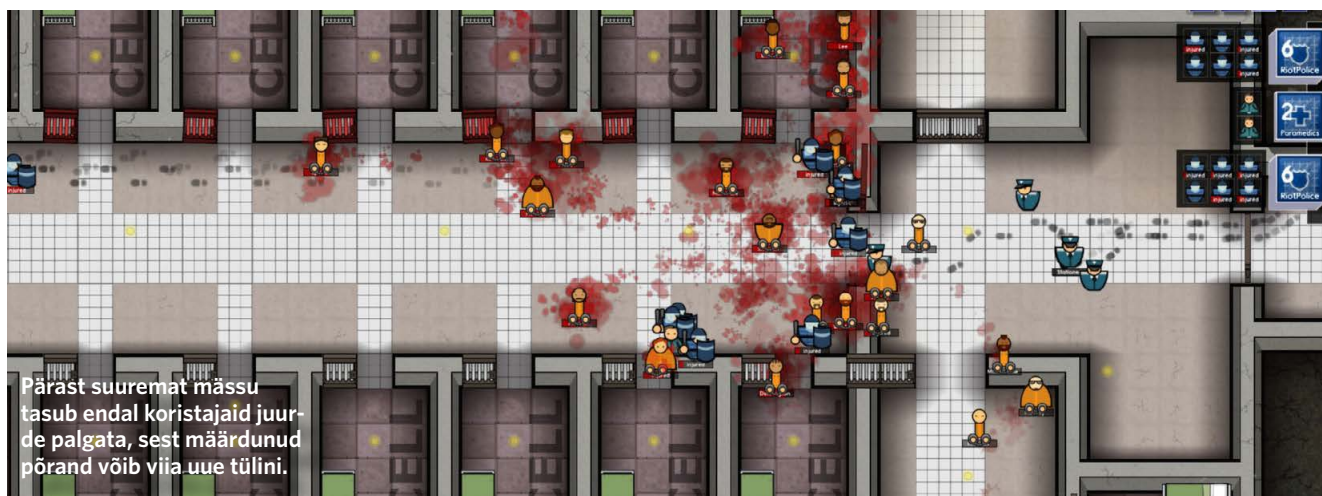
MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„Child of Light“ on omanäoline segu 2D-platvormikast ja rollikast, kus rõhk on teisel poolel tänu lahedale võitlussüsteemile.

HINNE

Pärast suuremat mässu tasub endal koristajaid juurde palgata, sest määratud põrand võib viia uue tülini.

Vangile ei meeldi trelid

Alatest sellest numbrist hakkame tutvustama põnevaid mängu, mis ei ole veel valmis. Steamis on juba tükk aega olnud Early Access programm, mis laseb osta ja mängida mängu, mis on veel poolikud. Alustame seda vanglasimulaatorist „Prison Architect“.

Steami Early Access on saanud juba parasjagu kriitikat ja põhjusega, sest mitmete mängužanrite jaoks see lihtsalt ei sobi. Näiteks kes peaks tahtma mängida üksikmängu, mis on katki või kus võib olla selliseid vigu, mis ei lase edasi mängida, kuna mäng on põhjalikult testimata? Paljude žanrite jaoks aga sobib Early Access hästi ning on tore mängu sünnile kaasa elada, kus iga nädala või kuu tagant mäng uuendatakse järgmisele versioonile. Early Accessi puhul torkab veel silma teine asi – paljud mängud on sinna jõudnud tänu Kickstarerile ja üllataval kombel on „Prison Architect“ siin erand, kes suutis miljon dollarit koguda läbi iseseisva ühisrahasutusprojekti.

Uksed lukku ja aiad ette

„Prison Architect“ on segu „Dungeon Keeperist“ ja „SimCity“st“, väga lihtsa, aga suurepäraselt toimiva graafilise stiiliga. Sa pead alates nullist üles ehitama vangla – rajama hooned, jagama need ruumideks, palkama personali ning suutma vange majutada, toita ja kinni pidada. Vangla planeerimine läheb päris detailseks, palju kaugemale sellest, millist tüüpi uksed ja seinad ehitad. Vaja on planeerida veevärk ja elektrivõrgustik ning kõik toad tuleb ka sisustada vastava tehnikaga. Kõik mõistagi maksab ja päeva jooksul

Hetkel on ainult üks lugu, aga lisa tuleb.

Prison Architect (Steam Early Access)

Hind: alates 20.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: vähemalt Intel Core2 Duo 2,4 GHz protsessor, 4 GB mälu, vähemalt nVidia 8600 või võrdväärne graafikakaart

riigilt saadav rahasumma pole just suur. Õnneks on olemas toetused, näiteks ehitada meditsiinikliinik või külastamistuba, tänu millele saab projektipõhiselt riigilt lisaraha lunida.

Vangla poleks vangla ilma vangivalvuriteta ning sobivate ruumide puhul saad juurdepääsu ka pumppüssiga relvasta-

tud valvuritele ja koortele, keda saab kõiki panna ka patrullima. Väga põhjalikult saab määrata, kuhu üldse keegi minna saab, millistes tubades liikuda või kui keegi sööklast pätsatud kahvliga vahele jääb, siis kauaks teda saab ilma WC ja voodita üksikkongi saata. Pögenemisi ja mässe tuleb siiski ette, sest kõikide vangide vajadusi on väga keeruline rahuldada.

Võimalus eksperimenteerida

Nagu öeldud, „Prison Architect“ pole veel valmis, seega ma seda hindega ka ei hinda. Samas on see üle pika aja üks simulaatorivõtmes mäng, mis on tõesti äge, põhjalik ja pingeline. Hetkel saab mängida ühte tutvustusmissiooni ja vabas vormis vanglaehitust ning kohtasin seal ka mõnda viga, näiteks ei saanud ma vange kuidagi klassiruumi õppima meelitada, kuigi huvilisi oli küll või turvakaamerasüsteem ei tahtnud kuidagi tööle minna. Samuti ei õpeta mäng just sind väga palju, vaid tuleb ise nuputada, kuidas miski töötab.

Agas, „Prison Architect“ pole ainult tõsine mäng, vaid ka võimalus eksperimenteerida. Kuna vangide päevarežiimi saad ise määrata, siis vaata, mis juhtub, kui öösel magamise asemel paned vangid töökojas tööle, päeval neile süüa ei anna ja duširuumi ukse lukku keerad.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„Prison Architect“ on viimase aja põnevaim strateegiline simulaator, kui sulle tundub, et see võib sulle meeldida, siis tõenäoliselt meeldibki.

HINNE

H I N D A M A T A

WATCH DOGS™

27. MAI 2014

HACKING IS OUR WEAPON

18
www.pegi.info

PS4 PS3 XBOX 360 XBOX LIVE XBOX ONE PC DVD ROM Wii U

©2014 Ubisoft Entertainment. All Rights Reserved. Watch Dogs, Ubisoft and the Ubisoft logo are trademarks of Ubisoft Entertainment in the U.S. and/or other countries. "X", "PlayStation" and "PS3" are trademarks or registered trademarks of Sony Computer Entertainment Inc. "PS" is a trademark of the same company. Trademarks are property of their respective owners. Nintendo, Wii and Wii U are trademarks of Nintendo.

UBISOFT

GAMESTAR
LET THE GAMES BEGIN!

expert

PRISMA

EURONICS

ALATI PARIM MÄNGUDE VALIK

Videomängude ametlik maaletooja

Külasta ka meie veebipoodi www.gamestar.ee

Mida mõtleb ärasöödud kala linnu kõhus?

Ray oleks täiesti tavaline noorherra, kes elab paberist ehitatud maailmas, kui tal pärast kurba õnnetust ei kasvaks peast välja käsi, millega ta saab maailmast asju haarata, kokku voltida, ära tõmmata ning kui sellest on veel vähe, siis ka teiste inimeste mõtteid lugeda.

Mõtteid ei saa mitte ainult lugeda, vaid neid saab ka varastada, jutumulli seest.

Rootslaste tehtud pusleplatvormikas „Stick it to the Man!“ on harukordne mäng, sest see tõesti on naljakas ja sel on oma unikaalne stiil. Paberist tehtud maailm pole midagi uut, kõike me mäletame veel Vita „Tearaway’d“, kuid selle mängu lähenemine on omanäoline ja juba paberist väljalõigatud tegelaste ja hoonete pärast tasuks seda mängida.

Äsja PS Plusis tasuta olnud mäng on tegelikult lihtne, aga see annab seda enam võimaluse nautida suurepärast huumorit, mida mängudes viimasel ajal aina vähemaks kipub jääma. Võime tegelaste mõtteid lugeda ongi võti mõistatuste lahendamiseks, sest kuigi sa saad ka keskkonnast haarata kaasa kleepekaid puslede lahendamiseks, siis tõeliselt hästi on tehtud just

Stick it to the Man!

Hind: 7.95 €

Müügil: PSN

Millega mängida? Arvuti, PS4 (testitud), PS3, Vita

mõtete lugemine. Õigete inimeste, aga ka loomade, sündimata laste ja surnute, mõtete lugemisel tekib koomiksilik mull, millest saad soovitud eseme kaasa haarata ja seda kasutada. Võitlust ei ole, küll on aga põgenemist ja lihtsat jooksmist-hüppamist, mis on omavahel väga kenasti tasakaalus. Pikkus jääb küll kolme tunni kant, kuid kogu see aeg on puhas nauding, mille sarnast hetkel ühestki teisest mängust ei leia.

MARTIN METS

HINNE

Peigmees on uus õudusmängustaar

„Outlast“ oli eelmise aasta üks parimaid õudusmänge. Hoolimata oma lihtsast graafilisest lahendusest suutis see luua jahmatavalt õudse maailma, kus kurjakuulutavas haiglas juba üks muteerunud vastane oli palju. Nüüd on väljas loopöhine lisapak „Whistleblower“.

Kangitõstmisest kasu pole, selle mängus aitavad sind ainult väledad jalad.

Nagu õudusfilmide ja -mängude puhul järgedega ikka, siis see peab olema võikam ja verisem kui eelmine ja nii täpselt ongi. Tõsi, see on küll poole lühem, kuid oluliselt kompaktsem, pingelisem, parema looga ja natuke rohkem avatud tasemetega. Tegu on eel- ja järellooga, kus peategelaseks on tarkavarinsener Waylon, kes

andis põhimängu peategelasele vihje, et selles haiglas ei ole kõik päris korras.

Nüüd saame teada, et vihje tegemisel jääb ta vahele, tal õnnestub põgeneda ning haarata kaasa kaamera, mille öörežiimiga tuleb jällegi pimedates koridorides seigelda ja verdarretavate tegelaste eest põgeneda, sest vastu võidelda

Outlast: Whistleblower

Hind: 8.95 €

Müügil: PSN

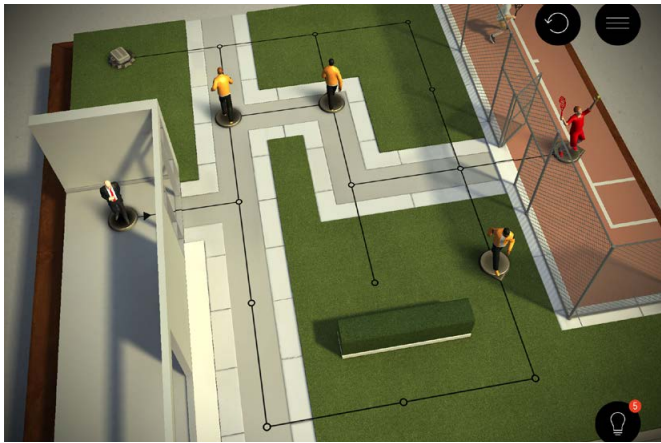
Millega mängida? Arvuti, PS4 (testitud)

ei saa. Kaks põhivastast ongi selle mängu staarid, luusaega ringjooksev hull on ehk standardlahendus, kuid Peigmees, kellel on müllusööbivalt palju sõnalist rolli, on tegelane, kes läheb õudusmänge ajalukku kirja suurte tähtedega. Ja siia hoiatus, kui sa arvad, et see mäng toob sulle kaasa halva ööune, siis tõenäoliselt see nii ongi ja see mäng pole sulle. Selliseid võikaid vaatepilte ühestki teisest peavoolumängust naljalt ei leia.

MARTIN METS

HINNE

Stiilne hiilimine väikesel ekraanil

Kui mõnest suuremast mänguseeriast tehakse mobiiliversioon, ei tähenda see reeglina head. Tihtipeale saab sellest reksidel liikuv tuim tulistamine, kole ja vaevu mängu nime teeniv liikuv-koomiks või lihtsalt ülejäanud seeria hale vari.

„Hitman Go“ suudab aga ohtudest üle hüpata ja tuua mobiilidele põhiseeria olemuse. Kes „Hitmani“ mängu mänginud on, on ilmselt juba mõistnud, et 3D-maailma ja tegelaste taga peitub lihtsalt pusle, millest tuleb läbi hammustada ja õigesti lahendada. See silmailu muidugi lisab atmosfääri, aga põhivõlu on ära tabada, mis järjekorras ja mida teha, et tasemed perfektselt läbida ja mõrvad sooritada nii, et sa märkamatuks jääks. Enne viimast, „Hitman Absolutionit“, ilmunud snaipri-tase natuke juba kobas seda ideed, aga „Hitman Go“ läheb lõpuni välja.

Kogu 3D ja liikumine on kadunud ja tasemed asendatud väga stiilse lauamänguga, mis võimaldab sõrmega Agent 47 ühe käigu võrra liigutada, mille peale liiguvad ka vastased. Seega kogu mäng, nagu ka päris seeria, taandub ideaalsete käigukombinatsioonide leidmisele, et täita nii põhi- kui ka kõrvalmissioonid, mida iga tase nõuab. Kas siis sooritada vaikne mõrv, jõuda lihtsalt väljapääsuni, leida kohver või teha seda kõike mingi teatud arvu käikudega.

Iga tasemega saab koguda kuni kolm tähte, mille eest siis saab lahti lukustada hilisemaid tasemeid ja et viimaseid lahti mängida, tulebki sooritada kõik, mis nõutakse... või osta päris raha eest tasemed lahti. Jah, see võimalus mikromakseteks on, aga seda õnneks ei suruta peale ja mäng on piisavalt lühike ja hea, et lihtsalt mängimine ei ole probleem. Ka on mäng iOSil universaalne rakendus ja korra ostes töötab nii iPhoneil, iPadil kui iPodil, isegi vanematel mudelitel (minimaalselt 4S ja iPad 2).

„Hitman Go“ on väga hea näide sellest, kuidas tuntud seeriast mobiilmängu teha ja kuidas kasutada mikromakseid nii, et need närvi ei aja ning näeb välja väga stiilne, olles suurepäraselt mängitav. Loodetavasti see ei jää ühekordseks katsetuseks, vaid kasvab omaette seeriaks.

RAINER PETERSON

Hitman Go

Hind: umbes 4 €

Müügil: App Store

Millega mängida?

iPad, iPhone, iPod

HINNE

COMPANY OF HEROES 2 THE WESTERN FRONT ARMIES

MÜÜGIL ALATES 24.06.2014

© SEGA. Developed by Relic Entertainment Inc. SEGA, the SEGA logo, Relic Entertainment and Company of Heroes are either registered trade marks or trade marks of SEGA Corporation. All rights reserved. All other trade marks, logos and copyrights are property of their respective owners.

NÜÜD SAADAVAL

progames

www.progames.ee

OSTUJUHT

Sülearvutid

1 Apple MacBook Pro 13 tolli Retina display
[digi] nr 105 ★★★★★
Peaaegu sama kerge nagu Air, aga protsessor on võimsam ja ekraan on Retina.

2 Acer Aspire V5-473
[digi] nr 101 ★★★★★
Ükskõik, mida sa oled arvutiga tegema harjunud, selle arvutiga saad sa seda teha.

3 MacBook Air 2013
[digi] nr 100 ★★★★★
Selle hinnaga ei paku mitte keegi ilusamat, kvaliteetsemat, parema akuea ja muude näitajatega sülearvutit.

Kallid kaamerad

1 Fujifilm X100S
[digi] nr 98 ★★★★★
Suurepärase kaamera täiendatud versioon. Parandatud on kõik X100 vead.

2 Sony A7
[digi] nr 106 ★★★★★
Sony A7 on unikaalne kaamera ja pakub oma hinna kohta uskumatult palju.

3 Sony DSC-RX100 II
[digi] nr 104 ★★★★★
Oma suuruse juures väga hea, kuid ühtlasi ka parajalt kallis kaamera. Mõttele hoolega, enne kui ostma tõttad.

Tahvelarvutid

2 iPad Air (16 GB)
[digi] nr 109 ★★★★★
Kõige parem tahvelarvuti, sest iOS on siiani parim tahvelarvutite operatsioonisüsteem. Ja Air ise on ka hea.

1 Archos 70B Titanium
[digi] nr 106 ★★★★★
Ulmeliselt hea hinnaga tahvelarvuti, mis saab kõigega hakkama, mis talle mõistuse piires ette anda.

3 Sony Xperia Tablet Z2
[digi] nr 109 ★★★★★
Ei ole suur edasimineku võrreldes eelmise aastaga, kuid ekraan on parem pluss vee- ja tolmukindlus.

Odavad kaamerad

1 Fujifilm XQ1
[digi] nr 110 ★★★★★
Hetkel poest saada olevatest kompaktkameratest parima hinna ja kvaliteedi suhtega.

2 Sony Cybershot DSC-RX100 II
[digi] nr 110 ★★★★★
Absoluutselt parima pildikvaliteediga kompaktkamera, millel paraku kõrge hind.

3 Nikon Coolpix P340
[digi] nr 110 ★★★★★
Kaamera on kaunis, mugav ja kiire ning heade kompaktkamerate hulgas üks kergemaid.

Kuvarid

1 ViewSonic VA2248
[digi] nr 79 ★★★★★
Kõige odavam ja väheste võimalustega, kuid vägagi rahuldava pildiga kuvar.

2 Dell E2211H
[digi] nr 79 ★★★★★
Väga hea hinna ja kvaliteedi suhe. Kui tehnilised näitajad sulle midagi ei ütle, siis võta E2211H.

3 LG DM2780D-PZ
[digi] nr 81 ★★★★★
Kallis, kuid siiski konkurentidest märgatavalt odavam 3D-kuvar, mis asendab väiksemas ruumis ka telerit.

Mobiiltelefonid

1 Sony Xperia Z2
[digi] nr 110 ★★★★★
Igas mõttes parem kui eelkäija Z1 ning konkureerib Samsung S5 ja HTC One'iga parima kallim telefoni tiitlile.

2 Just5 Spacer
[digi] nr 110 ★★★★★
Mõistagi pole see täisliik telefon, kuid see maksab 139 eurot ja selle kasutamine ei ärrita.

3 Samsung Galaxy S5
[digi] nr 109 ★★★★★
Võrreldes Galaxy S4-ga mingeid põhjalikke uuendusi ei ole, aga ta on kerge, kiire, suur, plastmassist.

ISIKLIK KOGEMUS

Kuidas ma autos taskuhäälingut kuulan

ACME F100-01 Car FM Transmitter with SD-card (jah, ongi selline pikk nimi!) jõudis minu juurde juhuslikult, kingituse-na. Õnneks maandus õigesse kohta, sest autoraadiol mul tänapäevaseid kõrgtehnoloogilisi võimalusi, nagu näiteks Bluetooth, ei ole. Selle-eest on aga kuue CD-ga autoraadio, kuhu mingeid muid seadmeid ühendada ei saa. See Acme vidin on aga FM-saatja, mille saab torgata auto sigaretsüütajasse ning edasi on juba sinu valik, kuskohast muusikat või taskuhäälingut sinna saadad.

Variante on päris palju, 3,5 mm kaabliga, mis on komplektis kaasas, saad selle ühendada telefoniga, kuid sel on ka veel SD-mälukaardipesa ja USB-port mälupulga jaoks ning kaugjuhtimispult, et kõike seda kontrollida.

FM-saatja loob enda valitud lainepikkusele sinu seadme „raadiojaama“ ja kui krutid autoraadio samale sagedusele, siis ongi olemas mitte just eriti kõrgtehnoloogiline või elegantne, kuid see-eest töötav lahendus, millega saab telefonist muusikat ja taskuhäälingut kuulata.

Lihntne vidin, millel on tegelikult rohkem võimalusi kui sa reaalselt kasutad.

Pea tunnistama, et sigaretsüütajasse mahtus mul see vidin küll õige-õige napilt – seda tasuks tähele panna, kui kellelgi on plaanis osta mõnda vidinat, mida sinna paigutada, et kas seal ikka piisavalt ruumi on.

Nagu öeldud, kuulata saab sellega muusikat väga erinevatest kohtadest ja seda kõike saab kontrollida väga lihtsa puldiga, kuid mul on see pult ning pea kõik lisavõimalused kasutule seisma jäänud. Kõik küll töö-

tab, kuid kui on eesmärgiks kuulata vähegi kõrgema kvaliteediga muusikat ja seda täiel rinnal nautida, siis seda selle seadmega ei saa teha, see löikab üsna karmilt kõrged ja madalad sagedused ära, nii et mul on see jäänud peaausjalikult taskuhäälingu kuulamiseks ja seda otse telefonist. Kes ikka viitsib selle puldiga ka veel autos mässata.

Peale selle on see väga lihtne, pane lihtsalt saade telefonis käima ja ongi peaaegu kõik. Tüütu

on küll see, et helinivood peab alati muutma, sest heli jõuab autoraadiosse väga vaikselt ja siis tuleb autoraadiost heli juurde keerata ja kui jälle midagi autoraadiost kuulata, siis maha keerata.

Vähemalt ühendus autoradioga on stabiilne, mingeid häireid esineb haruharva. Kõige parem on sellise vidina juures mõistagi hind, mis peaks jääma alla 20 euro.

MARTIN METS

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 Sony PlayStation Wireless Stereo Headset 2.0
[digi] nr 108 ★★★★★
Väga head klapid Sony uuele ja vanale konsoolile väga mõistliku hinnaga.

2 Logitech G230
[digi] nr 98 ★★★★★
Ei ole kindlasti mitte veatud, kuid need on helikvaliteeti ja hinda arvestades andestatavad.

3 Cresyn C740S
[digi] nr 110 ★★★★★
35 euro eest teevad need klapid vägagi hästi häält, aga me oleksime nende ostmisega ettevaatlikud.

Muud vidinad

1 Muku Shutter
[digi] nr 109 ★★★★★
Geniaalne väike vidin, mis teeb vaid ühte asja, aga teeb seda väga hästi.

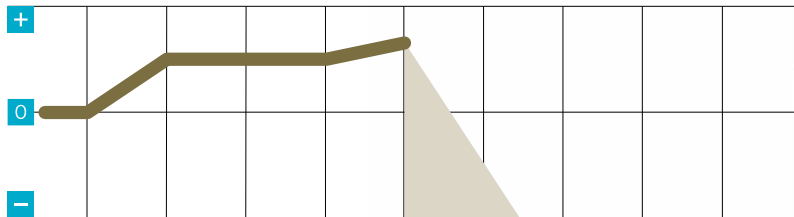

2 Parrot Flower Power
[digi] nr 106 ★★★★★
Kui sind huvitab, mida kodused taimed tegelikult tahavad, siis on see seade omal kohal.

3 PlayStation 4
[digi] nr 104 ★★★★★
PlayStation 4 on kõige lihtsam valik, kui sa pead valima uue generatsiooni konsoolide vahel.

PÄEVIK

Mida toob E3?

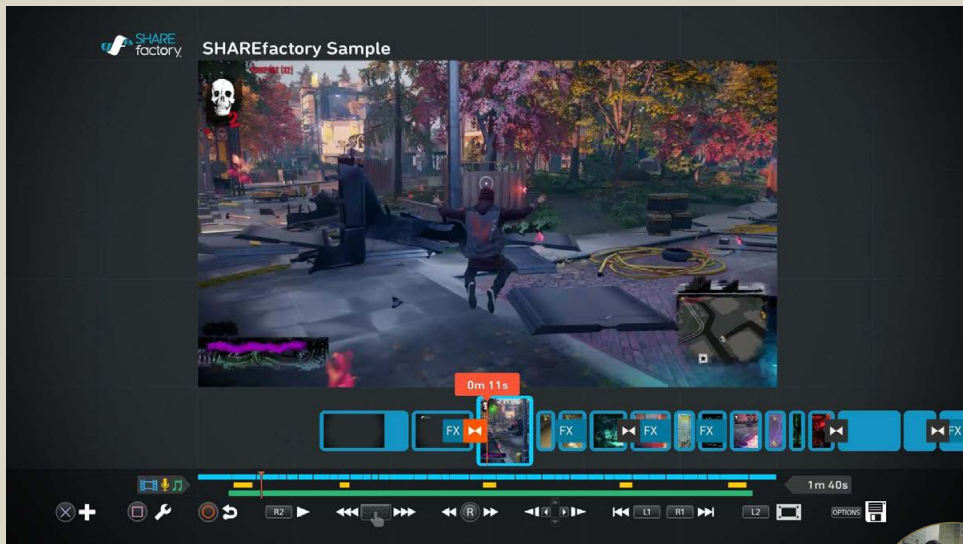
1. mai

Lõpuks sai Playstation 4 süsteemi uuenduse 1.70, mis on mitme koha pealt päris oluline. Lõpuks saab konsooliga salvestatud videoid lihtsalt suvalise USB-seadme peale kopeerida ja sealt juba kuhu iganes üles laadida. Lisaks võeti maha HDMI-kaitsese ehk nüüd saab ka salvestuskaardiga otse üle HDMI-kaabli konsoolist tulevat videopilti salvestada. See on hea selle jaoks, kui tahad kätte saada FullHD videot, sest konsool ise salvestab ainult HD-videot.

Testisin ka uut videomonteerimisrakendust ShareFactory, mis on tõesti võimalusterohke, lubades päris suurel määral videot endale sobivalt muudada ja kas või teksti hiljem peale lugeda. Tõsi, video on HD-s ja kompressimist on selgelt näha. Kui tahad maksimaalselt head kvaliteeti, siis on ikkagi salvestuskaart möödapääsmatu, kuid enamasti YouTube'i jaoks ShareFactory pakutavast piisab küll.

4. mai

PS4 parim eksklusiivmäng „Infamous: Second Son“ sai eekraanipiltide tegemise toe, mis eemaldab pildilt ka kogu kasutajaliidese. Need pildid, mida inimesed internetti on juba üles laadinud, on tõesti jahmatava kvaliteedi ja efektidega. See on tõesti mäng, millest on aru saada, et uus konsooligeneratsioon on saabunud. Nüüd ainult tehke veel selliseid mänge juurde!

ShareFactory'ga saab igapäev lihtsalt YouTube'i staariks saada.

Kaks korda on Sony viimasel ajal PR-rindel mööda pannud, aeg oleks nüüd järeldusi teha

13. mai

Sony on mitmel rindel oma konkurenti Xbox One'i seljatanud, kuid kõige olulisem on olnud võit PR-rindel ja mitte seepärast, et Sony oleks erakordselt head tööd teinud, vaid pigem sellepärast, et Microsoft on

teinud halba tööd. Nüüd on ka Sony kaks korda PR-reha otsa astunud, nii „Watch Dogsi“ ennatliku, tegelikult kõrgema eraldusvõime väljakuulutamise kui ka kõik „Driveclubiga“ seonduv on olnud paras õnnetus.

18. mai

10. juunil algab maailma kõige olulisem elektroonikamess E3, vähemalt mänguritele on see nii. Mida Sony'lt oodata? Eelkõige rohkem tahaks teada „Uncharted 4“ kohta, mille trailer ei öelnud veel mängu kohta midagi, virtuaalreaalsusprillide kohta tahaks rohkem teada saada ning kindlasti ma loodan, et Sony suudab millegagi üllatada.

KUU MÄNG

Watch Dogs

Selle aasta kõige oodatum mäng ilmub juba mai viimastel päevadel. „Watch Dogs“ on mäng, mida on mitu aastat juba hoolega oodatud ja kuigi selle graafiline võimekus on aastatega kahanenud ja pole enam nii jahmatav kui 2012. aastal, kui see välja kuulutati. Praktiliselt kõikidele platvormidele ilmuvad maailma mängu proovib teha paljut teistmoodi kui selle žanri valitseja „Grand Theft Auto V“ ning see on ainult tervitatav.

[digi]

Ainus tehnikaajakiri, mida vajad.

Telli tutvumishinnaga ja võida

 PS4™

Uue põlvkonna mängukonsooli **PLAYSTATION 4** loosimises osalevad kõik, kel on 20. augusti seisuga kehtiv [digi] tellimus. Võitja kuulutame välja ajakirja septembrinumbris. Lisainfo ja kampaania tingimused leiad aadressilt www.telli.ee.

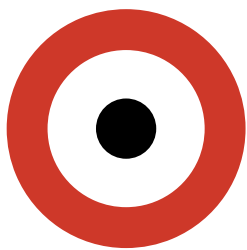
1 KUU TASUTA!

Tellides [digi] e-arve püsimakse lepinguga, maksad esimesel kahel kuul vaid ühe kuu eest!

[digi] tellimiseks: » Mine aadressile www.telli.ee » Saada e-kiri levi@presshouse.ee » Helista tööpäeviti **660 97 97**

Sony Center

Kui loosiõnn ei naeratanud, siis PLAYSTATION 4 mängukonsooli koos parima valiku lisavarustuse ja mängudega leiad Sony Centeri kauplustest Kristiine ja Solarise keskustes! www.sonycenter.ee

KLICK

SINU DIGIPOOD

Suure jõudlusega multimeedia arvuti.

lenovo FOR
THOSE WHO DO.

Lenovo
IdeaPad Y510p

2X
NVIDIA
GeForce GT 755M
SLI

ekraan 15.6" FullHD	Windows 8.1	Intel Core i7 4700MQ	GeForce GT 755M graafika 2X
mälu 16GB	SSD 256GB	kaal 2,7kg	aku tööaeg 5:00

• 2GB DDR5 graafikamälu
• WiFi • Bluetooth 4.0 • 2xUSB3.0 • USB2.0 • HDMI • VGA

- Selle uhiuue IdeaPad Y510p mudeli teeb väga eriliseks tervelt kahe ülivõimsa **NVIDIA GeForce GT 755M graafikakiirendi** kasutamine samaaegselt. See on tervelt 128% kiirem kui mängimiseks mõeldud sülearvuti graafikakiirendi NVIDIA GeForce GTX 660M. (Möödetud 3D Mark11P GPU testis.)
- Tõeline küberrelv on varustatud kõige uuema ja ülivõimsa Inteli neljanda põlvkonna (koodnimega Haswell) **neljatuumalise protsessoriga Intel Core™ i7-4700MQ**.
- Lenovo IdeaPad Y510p mudelist leiad **ülikiire 256GB SSD** andmesalvestusseadme, mis on kuni 10 korda kiirem kui tavaline kõvaketas, täiesti hääletu, põrutuskindel, 33% töökindlam ja võtab 2-3 korda vähem voolu.
- **Mugav taustvalgustusega AccuType klaviatuur** pakub kirjutades paremat täpsust ja kiirust tänu kergelt nõgusale pinnale.
- **Täisresolutsiooniga (FullHD)** ekraan on rohkem kui 2 korda tihedam kui enamus tänapäeva sülearvutites kasutatav HD ekraan.
- Lenovo on varustanud arvuti **Ultrabay tehnoloogiaga**, mis võimaldab kliendil ülikiiresti lisada arvutile täiendava kõvaketta, täiendava jahutusüsteemi või duubeldada kohehelt graafika jõudlust (KLICKis müüdaaval mudelil kohe komplektis).

kuumakse alates
34.09
hind 1299.-

➤➤➤ vaata lisaks: klikk.ee/Y510

www.klick.ee osta kodust lahkumata

Tähelepanu: Järelmaks on finantskohustus. Enne järelmaksu lepingu sõlmimist tutvuge vastava teenuse tingimustega ning vajaduse korral konsulteerige asjatundjaga. **UNO järelmaksu pakkujaks on Kaupmehe Järelmaks OÜ.** Krediidi kulukuse määr on 25.56% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 500€, intressiga 10.9%, tagastamise tähtaeg 3 aastat, lepingutasu 24.90€. Arvutus on ligikaudne ning võib erineda Teile pakutavatest tingimustest. Soovitame tutvuda järelmaksu infoaadressil www.klick.ee/jarelmaks.

Kampaania kestab 01.06.2014 - 30.06.2014. Kaupa on piiratud koguses. Kõik pildid on illustreerivad.